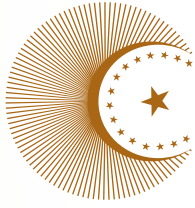

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM
BAKANLIĞI

TIKA

TÜRKİYE
YÜZYILI

100

TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN YÜZÜNCÜ YILI

TÜRK İŞBİRLİĞİ ve KOORDİNASYON AJANSI

FAALİYET RAPORU

2023

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI
2023 YILI FAALİYET RAPORU

From The **Heart** of **Turkish People**

Raporu Hazırlayanlar

Mustafa NALÇACIOĞLU

Enver RESULOĞULLARI

Ersin ÇOPUR

Hacer Nagehan USLU

Seylan İMRE

Tasarım

Kuban Matbaacılık Yayıncılık

Fotoğraflar

TİKA Kurumsal İletişim Koordinatörlüğü

Anadolu Ajansı

ISBN

978-975-17-5825-5

İçindekiler

<i>Bakan Sunuşu</i>	11
<i>Üst Yönetici Sunuşu</i>	13
<i>Yönetici Özeti</i>	15
I. Genel Bilgiler	23
A. Misyon ve Vizyon	24
1. Misyon	24
2. Vizyon	24
B. Yetki Görev ve Sorumluluklar	24
C. İdareye İlişkin Bilgiler	26
1. Fiziksel Yapı	26
2. Teşkilat Yapısı	31
3. Bilgi ve Teknoloji Kaynakları	35
4. İnsan Kaynakları	37
5. Sunulan Hizmetler	41
6. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi	42
II. Amaç ve Hedefler	45
A. Temel Politikalar ve Öncelikler	46
B. İdarenin Stratejik Planında Yer Alan Amaç ve Hedefler	49

III. Faaliyetlere İlişkin Bilgi ve Değerlendirmeler	51
--	-----------

A. Mali Bilgiler	52
1. Bütçe Uygulama Sonuçları	52
2. Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar	82
3. Mali Denetim Sonuçları	83
B. Performans Bilgileri	84
1. Program, Alt Program, Faaliyet Bilgileri	84
2. Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi	90
i. Alt program hedef ve göstergeleriyle ilgili gerçekleştirme sonuçları ve değerlendirmeler	90
ii. Performans denetim sonuçları	94
3. Stratejik Plan Değerlendirme Tabloları	95
4. Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi	101
5. Proje ve Faaliyet Bilgileri	102

IV. Kurumsal Kabiliyet ve Kapasitenin Değerlendirilmesi	181
--	------------

A. Üstünlükler	182
B. Zayıflıklar	183
C. Değerlendirme	184

V. Öneri ve Tedbirler	185
------------------------------	------------

Ek-1: Üst Yöneticinin İç Kontrol Güvence Beyanı	188
--	------------

Ek-2: Malî Hizmetler Birim Yöneticisinin Beyanı	189
--	------------

“ECDADIMIZDAN ALDIĞIMIZ BU MİRASA
LAYIK OLABİLMEK İÇİN, TİKA BAŞTA OLMAK ÜZERE,
MAZLUMLARA, MAĞDURLARA, KİMSESİZLERE, GARİPLERE
EL UZATAN KURUMLARIMIZIN ÇALIŞMALARINA
ÖZEL ÖNEM VERDİK, VERİYORUZ”

RECEP TAYYİP ERDOĞAN
TÜRKİYE CUMHURBAŞKANI

MEHMET NURİ ERSOY

Türkiye Cumhuriyeti
Kültür ve Turizm Bakanı

Bakan Sunuşu

Bölgesel ve küresel sınamaların etkileri tüm dünyada büyük çapta insani krizleri tetiklemiştir. Uluslararası yardıma muhtaç insan sayısının 400 milyonu aştığı günümüzde, ülkeler arası iş birliği, dayanışma ve yardımlaşmanın önemi geçmişe oranla daha da artmıştır.

Söz konusu insani krizlerin çözüme ulaştırılması ve daha adil bir dünya düzeninin oluşturulabilmesi ancak tüm aktörlerin 'ortak sorumluluk bilinciyle' hareket etmesiyle mümkündür. Türkiye, geliştirdiği samimi, insanı önceleyen, talep odaklı, eşit ortaklığa dayalı ve yerel sorunlara yerelden çözümler üretmeyi amaçlayan yaklaşımıyla bu alanda öncü ülkelerden biri haline gelmiştir.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın liderliğinde güçlü siyasi irade ve aktif dış politika tavrıyla ülkemiz, küresel bir aktör olma hedefi doğrultusunda emin adımlarla ilerlemektedir.

Sürdürülebilirlik, kalkınma, güven-istikrar, üretim-verimlilik gibi ekonomik güç unsurları ile teknoloji vizyonu, iletişim, adalet, şefkat ve değerler üzerine inşa edilen Türkiye Yüzyılı vizyonu, ülkemizin önümüzdeki dönemde gerçekleştirmeyi planladığı projeler için önemli bir itici güç olmuştur.

Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA) da hayata geçirdiği kalkınma, iş birliği proje ve faaliyetleri, ülkemizin kurum ve kuruluşlarının tecrübesini yurt dışına aktarma ve kalkınma yardımlarımızı raporlama görevleriyle bu vizyona katkıda bulunmaktadır.

TİKA, 2023 yılında hayata geçirdiği projelerle dünya genelindeki ihtiyaç sahiplerine umut olmaya ve ülkemizin dost elini uzatmaya devam etmiştir. Eğitim, sağlık, idari ve sosyal altyapıların geliştirilmesi, kültürel iş birliği ve üretime yönelik projelerle insanların hayatına dokunmuş, taleplerine çözümler üretmiş ve aynı zamanda Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinin gerçekleştirilmesine yönelik çalışmalar gerçekleştirmiştir.

TİKA faaliyetleri vasıtasıyla Türkiye'nin insani diplomasisine, bölgesel refah ve kalkınmanın artmasına, ihtiyaç duyulan insan kaynağının geliştirilmesi ve ülkemizin tecrübesinin dost ve kardeş ülkelere aktarılmasına yardımcı olmaktadır.

Bu çerçevede, elinizdeki 2023 Yılı İdare Faaliyet Raporu, TİKA tarafından 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun temel hükümleri olan hesap verebilirlik ve şeffaflık prensiplerine uygun olarak hazırlanmıştır. TİKA'nın yıl içinde gerçekleştirdiği proje ve faaliyetleri ortaya koyan bu raporun hazırlanmasında emeği geçenlere teşekkür eder, ülkemiz için hayırlı olmasını dilerim.

Üst Yönetici Sunuşu

SERKAN KAYALAR
TİKA Başkanı

2000'li yıllarla birlikte ülkemizin Sayın Cumhurbaşkanımızın güçlü liderliğinde benimsediği aktif ve insani dış politika anlayışı, yakaladığı istikrar ortamı ve küresel bir aktör olma yolunda attığı adımlar, yurt dışında faaliyet gösteren tüm kurumlarımızı olduğu gibi ülkemizin resmi kalkınma iş birliği kurumu olan Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığımızın (TİKA) da faaliyetlerini ve etkinliğini artırmasını sağlamıştır. Cumhuriyetimizin 100. yılını kutladığımız 2023 yılında ortaya konulan "Türkiye Yüzyılı" vizyonu ile taçlandırılan bu gelişmeler, ülkemizin uluslararası alandaki rolünü artırdığı gibi bölgesel ve küresel sorunlara karşı çözümler üretme potansiyelimizi ve irademizi daha da güçlendirmiştir. 61 ülkedeki 63 program koordinasyon ofisi ile ülkemizin dost elini 170'e yakın ülkeye ulaştıran Başkanlığımız da bu doğrultudaki çabalara güçlü bir destek vermektedir.

TİKA, hayata geçirdiği projelerle faaliyet gösterdiği ülkelerin her alanda kalkınmasına, toplumsal refahın artmasına, ihtiyaç duyulan nitelikli insan kaynağının yetiştirilmesine ve Birleşmiş Milletler tarafından ortaya koyulan Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinin gerçekleştirilmesine ilgili kurum ve kuruluşlar ile eşgüdüm içerisinde somut katkılar sağlamaktadır. 2023 yılı da bu anlamda hedeflerimize ulaştığımız ve dünyanın dört bir yanında projeler yaptığımız verimli bir yıl olmuştur. Bu yıl içinde eğitimden sağlığa, idari ve sosyal altyapıların geliştirilmesinden mesleki eğitime, kültürel iş birliğinden gelir getirici ve üretimi artırıcı çalışmalara kadar geniş bir yelpazede gerçekleştirilen 1.300'ün üzerinde proje ve faaliyetle insanların hayatına dokunma ve ihtiyaçlarına çözümler üretme gayreti devam ettirilmiştir.

Bu sayede artık ülkemizle özdeşleşmiş, insanı merkeze alan, samimi, eşit ortaklığa dayalı, talep odaklı ve yerel sorunlara yerelden çözümler üreten kalkınma iş birliği yaklaşımımız sahada somut projelerle ortaya konulurken uluslararası alanda küresel vicdanın sesi haline gelen ülkemizin insani yaklaşımına 5 kıtaya yayılan projelerle katkıda bulunulmuştur.

Faaliyet coğrafyasını ve çalışma alanlarını ülkemizin dış politikası ile uyumlu bir şekilde genişleten ve çeşitlendiren TİKA'nın 2023 İdare Faaliyet Raporu, yıl içerisinde kalkınma iş birliği alanında gerçekleştirilen proje ve faaliyetleri içermektedir. Başkanlığımız, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve ilgili diğer mevzuatın temel hükümleri olan şeffaflık, hesap verebilirlik ve denetlenebilirlik ilkelerine bağlı olarak, uluslararası kalkınma iş birliği konusunda oluşan güncel uygulamalar ışığında planlama ve uygulama faaliyetlerini yürütmektedir.

Bu raporun Başkanlığımıza ve ülkemize hayırlı olmasını diliyor, hazırlanma ve yayınlanma aşamalarında emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

Yönetici Özeti

Başkanlığımız kurulduğu 1992 yılından bugüne ülkemizin kalkınma yardımları faaliyetlerinin ana icracısı ve koordinatörlüğü görevini üstlenmiştir. 2023 yılı itibarıyla 61 ülkedeki 63 Program Koordinasyon Ofisiyle, 170'ten fazla ülkede, 30.000'den fazla proje ve faaliyet gerçekleştirilmiştir.

61 Ülke

63 Program Koordinasyon Ofisi

170+ Faaliyette Bulunulan Ülke Sayısı

30.000+ Proje ve Faaliyet

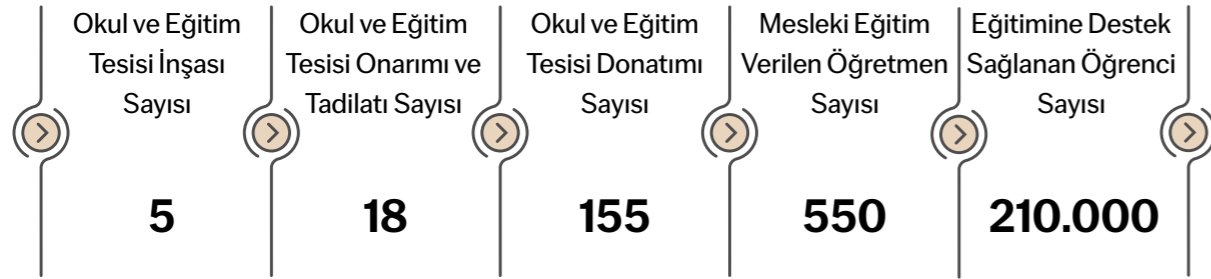
Başkanlığımız, 15.07.2018 tarih ve 4 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile işbirliğinde bulunulması hedeflenen devletler ve topluluklarla iktisadi, ticari, teknik, sosyal, kültürel ve eğitim alanlarındaki ilişkileri projeler, programlar ve faaliyetler aracılığıyla geliştirmek, yapılacak katkı, yardım ve ilgili süreçleri yürütmek ve mevzuatla verilen diğer görevleri yapmak üzere, Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı, kamu tüzel kişiliğini haiz ve özel bütçeli bir kuruluş olarak yeniden yapılandırılmıştır.

Anılan düzenlemede yer verilen görevlerinin yanı sıra ülkemizin 11. Kalkınma Planı'nın ilgili kısımları doğrultusunda çalışmalarını sürdüren Başkanlığımız 2023 yılında da tahsis edilen kaynakları ekonomik, etkin ve verimli bir şekilde kullanmayı sürdürmüştür.

Eğitimden sağlığa, üretim sektörlerinden idari ve sivil altyapıların geliştirilmesine hemen her alanda projeler gerçekleştiren Başkanlığımızın işbirliği yapılan ülkelere somut katkıları sektörel çıktılar üzerinden değerlendirilmektedir. Başkanlığımız 2023 yılı proje ve faaliyetlerinin çıktılarının öne çıkanlarının sektörel dağılımı aşağıda yer almaktadır:

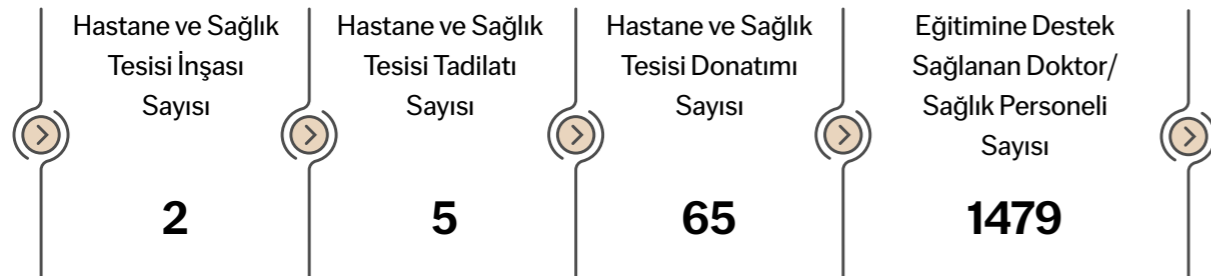
Eğitim sektöründe 5 okul ve eğitim tesisi inşası, 18'inin onarımı ve tadilatı, 155'inin donatımı, 550 öğretmenin mesleki eğitimi gerçekleştirilmiş, 210.000'dan fazla öğrencinin eğitimine destek sağlanmıştır.

Eğitim Sektörü

Sağlık sektöründe 2 hastane ve sağlık tesisi inşa edilmiş, 5'i tadil edilmiş, 65'i donatılmış, 1479 doktor/sağlık personeline eğitim desteği sağlanmıştır.

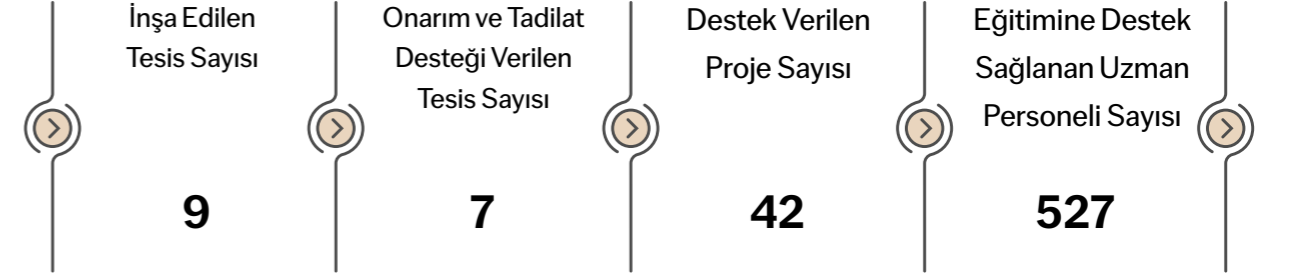
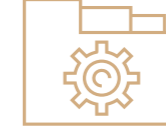
Sağlık Sektörü

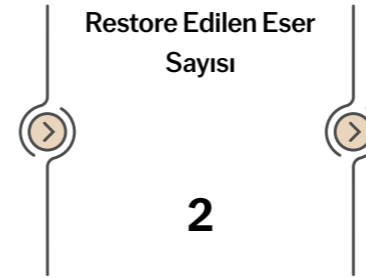
Üretim sektörlerinden tarım, ormancılık ve balıkçılık sektörlerinde; 9 tesis inşa edilmiş, 7 tesise onarım ve tadilat desteği sağlanmış, 42 projede ekipman, araç yardımı, fidan, tohum ve hayvan desteği ve 527 uzmana eğitim desteği sağlanmıştır.

Üretim Sektörü

Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık Sektörleri

Ortak Tarihi ve Kültürel Mirasımız

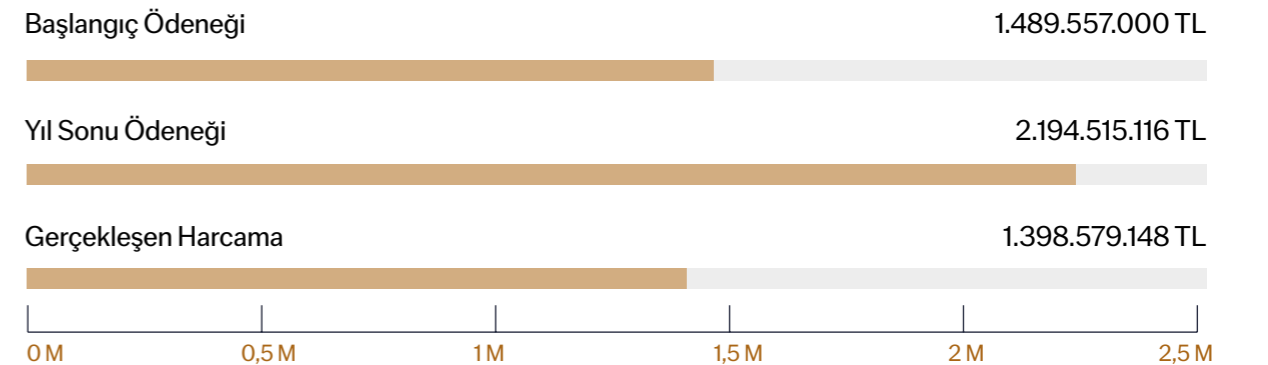

Ortak tarihi ve kültürel mirasımızın yeni nesillere aktarılabilmesi amacıyla 2 eser restore edilmiştir.

Başkanlığımıza, proje ve faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi amacıyla 2023 yılında 1.489.557.000 TL'lik başlangıç ödeneği tahsis edilmiştir. İlgili ödeneye yıl içerisinde yapılan ekleme, düşme ve aktarma işlemleri sonucunda yılsonunda söz konusu ödenek 2.194.515.116 TL'ye ulaşmış, bu ödenekten ise 1.398.579.148 TL'lik harcama gerçekleşmiştir.

Ödenek Bileşenleri

Miktar

Program bütçe tasarımı içerisinde “Uluslararası Kalkınma İşbirliği” programının altında “Türk İşbirliği ve Koordinasyonu” alt programında “Uluslararası kalkınma işbirliği çerçevesinde, faaliyet coğrafyasındaki ülkelerde ekonomik ve sosyal kalkınma süreçlerini desteklemek ve ortak tarihi mirasın korunmasını ve geliştirilmesini sağlamak” hedefine ulaşmak amacıyla Başkanlığımız proje ve faaliyetleri toplulaştırılmış beş faaliyet başlığı altında ele alınmıştır. Bu faaliyetler, Orta Asya ve Kafkaslar’da Uluslararası Kalkınma İşbirliğinin Geliştirilmesi, Balkanlar ve Doğu Avrupa’da Uluslararası Kalkınma İşbirliğinin Geliştirilmesi, Ortadoğu ve Afrika’da Uluslararası Kalkınma İşbirliğinin Geliştirilmesi, Doğu ve Güney Asya ile Pasifik ve Latin Amerika’da Uluslararası Kalkınma İşbirliğinin Geliştirilmesi ve Dış İlişkiler ve Ortaklıklar Üzerinden Uluslararası Kalkınma İşbirliğinin Geliştirilmesi şeklindedir.

1 Balkanlar	4 Güney Asya	7 Kafkaslar
2 Doğu Avrupa	5 Latin Amerika	8 Orta Doğu
3 Doğu Asya	6 Orta Asya	9 Afrika

Her bir faaliyet kapsamında gerçekleşen harcama ve harcamanın yılsonu ödeneğine oranı ise şu şekildedir: Orta Asya ve Kafkaslar’da Uluslararası Kalkınma İşbirliğinin Geliştirilmesi: 232.827.049 TL (%42), Balkanlar ve Doğu Avrupa’da Uluslararası Kalkınma İşbirliğinin Geliştirilmesi: 269.329.539 TL (%80), Ortadoğu ve Afrika’da Uluslararası Kalkınma İşbirliğinin Geliştirilmesi: 243.495.780 TL (%52), Doğu ve Güney Asya ile Pasifik ve Latin Amerika’da Uluslararası Kalkınma İşbirliğinin Geliştirilmesi: 116.103.811 TL (%83), Dış İlişkiler ve Ortaklıklar Üzerinden Uluslararası Kalkınma İşbirliğinin Geliştirilmesi; 117.220.632 TL (%87).

Orta Asya ve Kafkaslar’da
Uluslararası Kalkınma İşbirliğinin Geliştirilmesi: 232.827.049 TL (%42)

Balkanlar ve Doğu Avrupa’da
Uluslararası Kalkınma İşbirliğinin Geliştirilmesi: 269.329.539 TL (%80)

Ortadoğu ve Afrika’da
Uluslararası Kalkınma İşbirliğinin Geliştirilmesi: 243.495.780 TL (%52)

Doğu ve Güney Asya ile Pasifik ve Latin Amerika’da
Uluslararası Kalkınma İşbirliğinin Geliştirilmesi: 116.103.811 TL (%83)

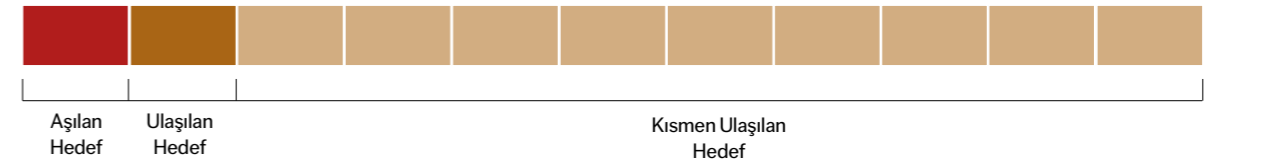
Dış İlişkiler ve Ortaklıklar Üzerinden
Uluslararası Kalkınma İşbirliğinin Geliştirilmesi: 117.220.632 TL (%87)

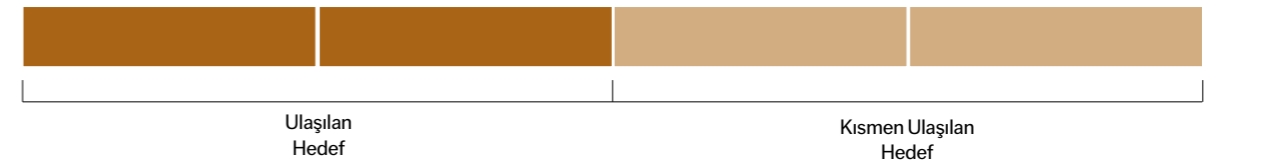
2023 yılı program bütçesinde yer verilen 11 adet göstergenin 1 tanesinde hedefe ulaşılmış, 1 tanesinde hedef aşılmış, 9 tanesinde ise hedefe kısmen ulaşılmıştır. Stratejik planda performans göstergesi olup 2023 yılı bütçesinde gösterge olarak değerlendirilmeyen 4 adet performans göstergesinden 2 tanesinde hedefe ulaşılmış 2 tanesinde ise hedefe kısmen ulaşılmıştır. Hedef gerçekleştirmelerden sapmaların en temel sebepleri ülke içindeki ya da uluslararası nitelikli siyasi, ekonomik ve sosyal istikrarsızlıklar, döviz kuru dalgalanmaları ve ülkemizde 2023 yılında yaşanan depremin etkileri olmuştur.

Başkanlığımızda performans sistemi stratejik plan, performans programı ve faaliyet raporundan oluşan sistematik ile değerlendirilmektedir. Başkanlığımız birimlerinin 5’er yıllık hedefleri stratejik planda belirlenmekte ve anılan bu hedefler bütçe tahsisine göre yıllık olarak performans programına yansıtılmaktadır. Stratejik planın ve performans programının gerçekleştirme değerleri faaliyet raporu aracılığıyla izlenip değerlendirilmektedir.

11 Adet Performans Göstergesi

4 Adet Performans Göstergesi

Yönetim ve İç Kontrol Sistemi alanında; Cumhurbaşkanlığı 180 Günlük İcraat Programları hazırlık, uygulama ve izleme- değerlendirme çalışmaları, Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programları hazırlık, uygulama ve izleme- değerlendirme çalışmaları, Başkanlığımız 2019-2023 dönemi stratejik planı uygulama ve izleme- değerlendirme çalışmaları, Başkanlığımız Performans Programı hazırlık çalışmaları, Yılı bütçesi hazırlık çalışmaları, Daire Başkanlıkları birim faaliyet raporları hazırlık çalışmaları, Başkanlığımız idare faaliyet raporu hazırlık çalışmaları, Başkanlığımız 2022-2023 İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı uygulama ve izleme çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

Başkanlığımız, 2006 mali yılından itibaren Sayıştay Başkanlığı'nın mali denetimine dahil edilmiş olup, mezkur denetim faaliyeti rutin olarak devam etmektedir. Sayıştay 2022 Yılı Denetim Raporu bulgularına göre denetim görüşünün dayanağı bulgular kısmında herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiş olup diğer bulgular kısmında 2 adet bulgu yer almaktadır. Söz konusu bulguların ortadan kaldırılması adına düzeltici işlemler gerçekleştirilmiştir. 2022 yılı Performans Denetimine ilişkin ise herhangi bir bulgu tespit edilmemiştir.

2023 yılı Kurumsal Mali Durum ve Beklentiler Raporu yayınlanmış olup kamuoyu ile de paylaşılmıştır.

Tanzanya - Kız Çocukları TİKA ile Geleceğe Pedal Çeviriyor

1. Genel Bilgiler

A. Misyon ve Vizyon

1. Misyon
2. Vizyon

B. Yetki Görev ve Sorumluluklar

C. İdareye İlişkin Bilgiler

1. Fiziksel Yapı
2. Teşkilat Yapısı
3. Bilgi ve Teknoloji Kaynakları
4. İnsan Kaynakları
5. Sunulan Hizmetler
6. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi

1. Genel Bilgiler

A. Misyon ve Vizyon

1. Misyon

Başkanlığımız 2019-2023 Stratejik Planında Başkanlığımız misyon ifadesi;

“Türkiye’nin uluslararası kalkınma iş birliği faaliyetleri çerçevesinde, ülkelerin ekonomik, sosyal ve insani kalkınma süreçlerini destekleyecek, ortak tarihi ve kültürel mirasımızı geleceğe taşıyacak sürdürülebilir proje ve faaliyetler gerçekleştirmek.” olarak belirlenmiştir.

2. Vizyon

Başkanlığımız 2019-2023 Stratejik Planında Başkanlığımız vizyon ifadesi;

“Kalkınma iş birliği araç ve yöntemleri ile yerel ve küresel düzeydeki sorunlara, hızlı ve kalıcı çözümler sunabilen etkin ve öncü bir teşkilat olmak.” olarak belirlenmiştir.

B. Yetki Görev ve Sorumluluklar

15.07.2018 tarih ve 4 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 522. ve 529. maddelerinde Başkanlığımızın görevleri şu şekilde sıralanmaktadır:

MADDE 522 –

(1) Başkanlığın görevleri şunlardır:

- İşbirliğinde bulunulması hedeflenen ülke ve topluluklarla iktisadi, ticari, teknik, sosyal, kültürel ve eğitim alanlarındaki ilişkileri karşılıklı kalkınmaya da katkıda bulunacak şekilde projeler ve faaliyetler temelinde geliştirmek, söz konusu ülke ve toplulukların kalkınma hedef ve ihtiyaçlarına uygun işbirliği program ve projelerini hazırlamak veya hazırlatmak, bununla ilgili gerekli düzenlemeleri ve takibi yapmak ve bunların uygulanmasında koordinasyonu sağlamak.
- İşbirliğinde bulunulması hedeflenen ülke ve toplulukların iktisadi gelişim sürecinde ihtiyaç duyacakları ekonomik altyapı araçlarını ve destek programlarını hazırlamak, ekonomik büyüme, yatırım ortamının hazırlanması ve geliştirilmesi, işsizliğin ve yoksulluğun azaltılması, eğitim seviyesinin yükseltilmesi, iyi yönetim, kadın ve ailenin toplumsal yaşamda ve kalkınmadaki rolü, bilgi teknolojileri transferi, çevre ve doğal kaynakların yönetimi, enerji, altyapı, sürdürülebilir kalkınma gibi alanlarda katkı temin etmek, bu ülkelere kurumsal, insan kaynakları ve benzeri alanlarda kapasite geliştirme destekleri sağlamak.
- Gerektiğinde yabancı ülke ve topluluklara yapılacak insani yardım ve teknik desteklerin koordinasyonunu sağlamak.

- Kalkınma alanında ulusal ve yararlanıcı ülkelerin kamu kurumları, üniversiteleri, sivil toplum ve özel sektör kuruluşları ile işbirliği halinde program, proje ve faaliyetler gerçekleştirmek ve gerektiğinde uzman desteği sağlamak.
- İşbirliği yapılması hedeflenen ülke ve topluluklarda kamu yönetimi, hukuk, eğitim, kültür ve diğer sosyal alanlardaki işbirliğini güçlendirmek amacıyla proje ve programlar hazırlamak, hazırlatmak ve uygulamak, bu ülke ve topluluklardan eğitim ve staj amacıyla Türkiye’ye gönderilecek kamu görevlileri ve diğer kişilere burs ve benzeri destek sağlamak.
- Yurtdışında kültürel işbirliği programları yürütmek ve gerektiğinde Türk kültürüyle ilgili faaliyet gösteren merkezlerle işbirliği yapmak.
- Kalkınma yardımları ve ülkemizin dış yardımlarıyla ilgili uygulama ve teknik koordinasyon ile takibi sağlamak, envanter hazırlamak ve raporlar yayınlamak.
- Yurtdışında bulunan ortak tarihi, kültürel ve toplumsal mirasın ve değerlerin korunmasına, toplumlar arası önyargıların giderilerek ilişkilerin güçlendirilmesine yönelik sosyal ve kültürel proje ve çalışmaları uygulamak.
- Görev alanıyla ilgili olarak uluslararası işbirliğine ilişkin çalışmalarda yer almak ve koordinasyonu sağlamak, gerektiğinde uluslararası kuruluşlar ve bunların temsilcilikleriyle ortaklaşa projeler yürütmek.
- İşbirliğinde bulunulması hedeflenen ülkelerin yanı sıra, özellikle tarihi, coğrafi, sosyal ve kültürel bağlarımızın bulunduğu ülkelere, ilgili ülkenin kalkınmışlık düzeyine bakılmaksızın, teknik katkı ve destekte bulunmak ve ortak projelere açık olan tüm ülkelere gelecek talepleri değerlendirmek.
- Başkanlığın faaliyetleri kapsamında programa alınacak ülke ve topluluklara yönelik işbirliği ve yardım projeleri hakkında Bakanlığa bilgi vermek.
- Mevzuatla Başkanlığa verilen diğer görev ve hizmetleri yapmak.

C. İdareye İlişkin Bilgiler

1. Fiziksel Yapı

Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı; Gazi Mustafa Kemal Bulvarı No: 140 Anadolu Meydanı Çankaya / Ankara adresinde bulunan Başkanlık binasında hizmet vermektedir. Hizmet binamız Anadolu Meydanı Gazi Mustafa Kemal Bulvarı'nda yaklaşık 5.000 m² arsa üzerine kurulmuştur. Hizmet binamız yaklaşık 30.000 m² kullanım alanı, yaklaşık 100 araçlık kapalı otopark, 4 asansör, 420 kişilik yemekhaneye sahip olup, 1984 yılından beri hizmet vermektedir. Başkanlığımız ilgili binaya 2015 Ağustos ayında taşınmıştır. Başkanlığımızda 13 adet resmi plakalı araç hizmet vermektedir.

Merkez hizmet binası ve araçlar Kurum faaliyetlerinin mevcut şartlarda yerine getirilmesi için yeterli olmakla birlikte yurtdışındaki ofislerimizin sayısının sürekli artıyor olması kiralık hizmet binası ve arazi aracı ihtiyacını beraberinde getirmektedir.

TİKA PROGRAM KOORDİNASYON OFİSLERİ

Başkanlığımız, yurt dışında yürüteceği iş birliği faaliyetlerinin gerektirdiği koordinasyonu sağlamak amacıyla, görev alanına giren ve önceliği olan ülkelerde Program Koordinasyon Ofisleri açmaktadır.

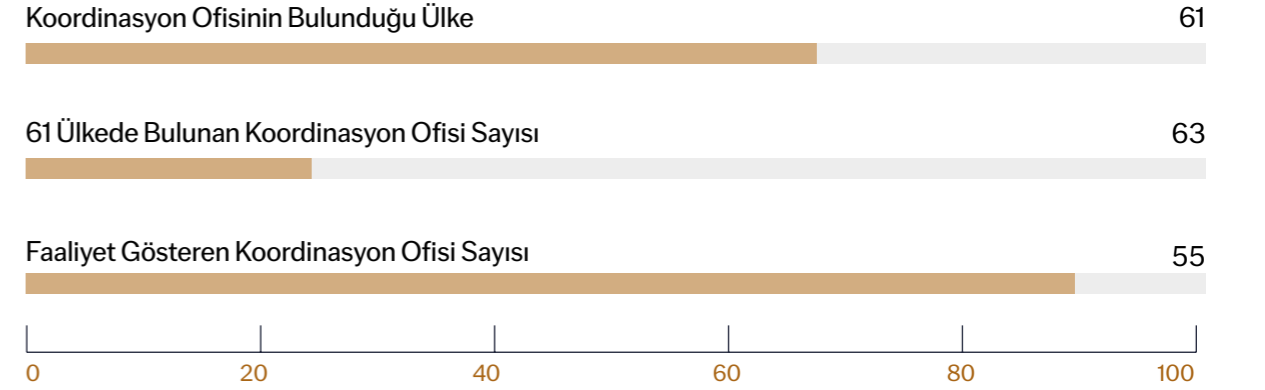
Başkanlığımız bünyesinde, ikili iş birliği anlaşmaları veya mutabakat muhtıraları çerçevesinde, kurulma aşamasında olanlar ve aktif faaliyet göstermeyenlerle birlikte, 61 ülkede 63 Program Koordinasyon Ofisi ve 7 İrtibat Ofisi bulunmaktadır.

Program Koordinasyon Ofislerimiz ve buldukları ülkeler şunlardır: Afganistan Kabil, Afganistan Mezar-ı Şerif, Afganistan Herat, Arnavutluk, Azerbaycan, Bangladeş, Bosna Hersek, Bulgaristan (kurulma aşamasında), Cezayir, Cibuti, Çad, Etiyopya, Filipinler, Filistin, Gambiya, Gine, Güney Afrika, Güney Sudan, Gürcistan, Hırvatistan, Irak, İsrail (kurulma aşamasında), Kamerun, Karadağ, Kazakistan, Kenya, Kırgızistan, Kolombiya, Komorlar Birliği, Kosova, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, Libya, Lübnan, Macaristan, Madagaskar (kurulma aşamasında), Makedonya, Mali (kurulma aşamasında), Meksika, Mısır (aktif değil), Moğolistan, Moldova, Mozambik, Myanmar, Namibya, Nijer, Nijerya (kurulma aşamasında), Özbekistan, Pakistan İslamabad, Pakistan Karaçi, Romanya, Senegal, Sırbistan, Sierra Leone (kurulma aşamasında), Somali, Sudan, Suriye (ülkenin içerisinde bulunduğu özel şartlar sebebiyle hâlihazırda aktif değil), Tacikistan, Tanzanya, Tunus, Türkmenistan, Uganda, Ukrayna Kırım, Ukrayna Kiev, Ürdün ve Yemen.

İrtibat Ofislerimiz ve buldukları ülkeler şunlardır: Filistin Gazze, Yemen Aden, Somali Hargeysa, Libya Bingazi (aktif değil), Sudan Nyala (aktif değil), Kazakistan Almatı, Lübnan Trablus İrtibat Ofisleri.

TİKA OFİSLERİ VE DAĞILIMI

SAYI

TİKA YERLEŞKESİ

Gazi Mustafa Kemal Bulvarı No: 140
Anadolu Meydanı Çankaya / Ankara

30.000 m² Kullanım Alanına Sahip Bina

420 Kişilik Kapasiteli Yemekhane

13 Resmi Plakalı Araç

PROGRAM KOORDİNASYON OFİSLERİ ANLAŞMALAR LİSTESİ

ÜLKE	ANLAŞMA/ PROTOKOL	İMZA TARİHİ
1. AFGANİSTAN	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında TİKA PKO Faaliyetlerine İlişkin Protokol	5.01.2006
2. ARNAVUTLUK	Türkiye Cumhuriyeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Arasında İşbirliği Anlaşması	12.10.2001
3. AZERBAJCAN	Türkiye Cumhuriyeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Arasında Teknik İşbirliği Protokolü	15.03.2016
4. BANGLADEŞ	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik İşbirliği Anlaşması	14.05.1993
5. BOSNA HERSEK	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu Arasında İşbirliği Protokolü	24.11.2004
6. CEZAYİR	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki 20 Ekim 1983 Tarihli Ekonomik, Bilimsel ve Teknik İşbirliği Anlaşmasına Ek Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı'nın (TİKA) Statüsüne Dair Protokol	18.08.2015
7. CİBUTİ	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Cibuti'de TİKA Program Koordinasyon Ofisi Kurulmasına ve Teknik İşbirliğine Dair Protokol	24.01.2015
8. ÇAD	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çad Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Protokolü	26.12.2017
9. ETİYOPYA	Nota Teatisi yoluyla Addis Ababa'da Türkiye ile Etiyopya arasında TİKA PKO kurulmasına ilişkin anlaşma	1.10.2004
10. FİLİSTİN	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Ulusal Yönetimi Adına Filistin Kurtuluş Örgütü (PLO) Arasında Anlaşma	21.12.2004
11. GİNE	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşması	30.01.2017
12. GÜNEY SUDAN	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Güney Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşması	26.04.2017
13. GÜRCİSTAN	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında TİKA PKO'nun Statüsüne İlişkin Protokol	11.11.2008

14. IRAK	Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı ile Irak Planlama Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Hakkında Mutabakat Zaptı	18.04.2018
15. KARADAĞ	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Cumhuriyeti Hükümeti Arasında TİKA PKO'nun Faaliyetlerine İlişkin Anlaşma	11.12.2009
16. KAZAKİSTAN	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti TİKA PKO Faaliyetine İlişkin Anlaşma	19.03.2002
17. KENYA	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Mali İşbirliği Anlaşması	8.04.2014
18. KIRGIZİSTAN	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kırgız Cumhuriyeti'ndeki TİKA PKO'nun Faaliyetine İlişkin Anlaşma	5.09.2006
19. KOMOR ADALARI	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Komorlar birliği Hükümeti Arasında Teknik İşbirliği Protokolü	13.04.2016
20. KOSOVA	Kosova Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği ve TİKA PKO'nun Statüsüne İlişkin Protokol	2.02.2010
21. MAKEDONYA	Türkiye Cumhuriyeti ile Makedonya Cumhuriyeti Arasında İşbirliği Protokolü	15.03.2005
22. MEKSİKA	Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı ve Meksika Birleşik Devletleri Dışişleri Bakanlığı Arasında İşbirliği Protokolü	30.09.2014
23. MISIR	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mısır Arap Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik İşbirliği Anlaşması	17.11.2012
24. MOĞOLİSTAN	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moğolistan Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşması	8.04.2016
25. MOLDOVA	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptı	19.10.2004
26. NAMİBYA	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşması	26.11.2020
27. NİJER	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Kalkınma İşbirliği Protokolü	11.03.2014
28. ÖZBEKİSTAN	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı'nın Özbekistan Cumhuriyeti'ndeki Faaliyeti hakkında anlaşma	25.10.2017

29. PAKİSTAN	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Protokolü	13.10.2010
30. ROMANYA	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti arasında Uygun Alanlarda Projelerin Finanse Edilmesi Hakkında Anlaşma	31.03.2022
31. SENEGAL	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dakar'da TİKA PKO'nun Açılması ve Faaliyetlerine İlişkin Mutabakat Muhtırası	19.12.2006
32. SİRBİSTAN	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Mali İşbirliği Anlaşması	26.10.2009
33. SOMALİ	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşması	26.04.2017
34. SUDAN	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türk İşbirliği Kalkınma İdaresi (TİKA) Program Koordinasyon Ofisi'nin Kurulması ve Faaliyetlerine İlişkin Mutabakat Muhtırası	28.03.2006
35. TACİKİSTAN	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik İşbirliği Protokolü	19.01.2006
36. TANZANYA	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşması	23.01.2017
37. TUNUS	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti arasında Kalkınma ve Teknik İşbirliği Anlaşması	11.10.2012
38. TÜRKMENİSTAN	Türkmenistan Cumhuriyeti ile Türkiye'nin Uluslararası kuruluşu (TİKA) arasında iktisadi, sosyal ve kültürel bakımdan teknik hizmeti hakkında anlaşma	16.03.1993
39. UGANDA	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşması	16.11.2017
40. UKRAYNA	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Hükümeti Kalkınma İşbirliği Anlaşması	03.11.2018
41. ÜRDÜN	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ürdün Haşimi Krallığı Hükümeti Arasında Teknik İşbirliği Anlaşması	3.02.2014
42. YEMEN	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik İşbirliği Anlaşması	20.10.2012
43. ZAMBİYA	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Zambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Lusaka'da Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA) Program Koordinasyon Ofisi'nin Kurulması ve Faaliyetlerine İlişkin Mutabakat Muhtırası	28.07.2018

2. Teşkilat Yapısı

Başkanlığımızın kuruluş, teşkilat, görev yetki ve sorumluluklarına ilişkin usul ve esaslar 15.07.2018 tarih ve 4 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 520 ila 531. maddelerinde yer almaktadır.

OTUZYEDİNCİ BÖLÜM Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı

Amaç ve Kapsam

MADDE 520 - [1] Bu Bölümün amacı; Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığının kuruluş, teşkilat, görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kuruluş ve Teşkilat

MADDE 521 - [1] İşbirliğinde bulunulması hedeflenen devletler ve topluluklarla iktisadi, ticari, teknik, sosyal, kültürel ve eğitim alanlarındaki ilişkileri projeler, programlar ve faaliyetler aracılığıyla geliştirmek, yapılacak katkı, yardım ve ilgili süreçleri yürütmek ve mevzuatla verilen diğer görevleri yapmak üzere, Kültür ve Turizm Bakanlığına bağlı, kamu tüzel kişiliğini haiz ve özel bütçeli Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı kurulmuştur. Kurumun kısa adı TİKA'dır. [2] Bu Bölümde geçen Bakan deyiminden Kültür ve Turizm Bakanı anlaşılır.

Başkan ve Başkan Yardımcıları

MADDE 523 –

[1] Başkan, Başkanlığın en üst amiri olup, Başkanlık hizmetlerini; mevzuata, Cumhurbaşkanının genel siyaseti ve dış politikası çerçevesinde Başkanlığın amaç ve politikaları ile işbirliği kapsamındaki ülkelerin ihtiyaçlarına uygun olarak yürütmek ve faaliyet alanına giren konularda diğer kamu kurum ve kuruluşlarıyla işbirliği ve koordinasyonu sağlamakla görevlidir. Başkan, Bakana karşı sorumludur.

[2] Başkana yardımcı olmak üzere üç Başkan Yardımcısı atanabilir. Başkan Yardımcıları, Başkan tarafından verilen görevleri yerine getirir.

Hizmet Birimleri

MADDE 524 –

[1] Başkanlığın hizmet birimleri şunlardır:

- Orta Asya ve Kafkaslar Dairesi Başkanlığı.
- Balkanlar ve Doğu Avrupa Dairesi Başkanlığı.
- Ortadoğu ve Afrika Dairesi Başkanlığı.
- Doğu ve Güney Asya, Pasifik ve Latin Amerika Dairesi Başkanlığı.
- Dış İlişkiler ve Ortaklıklar Dairesi Başkanlığı.
- Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı.
- Personel ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı.
- Hukuk Müşavirliği.

Program Koordinasyon Ofisleri

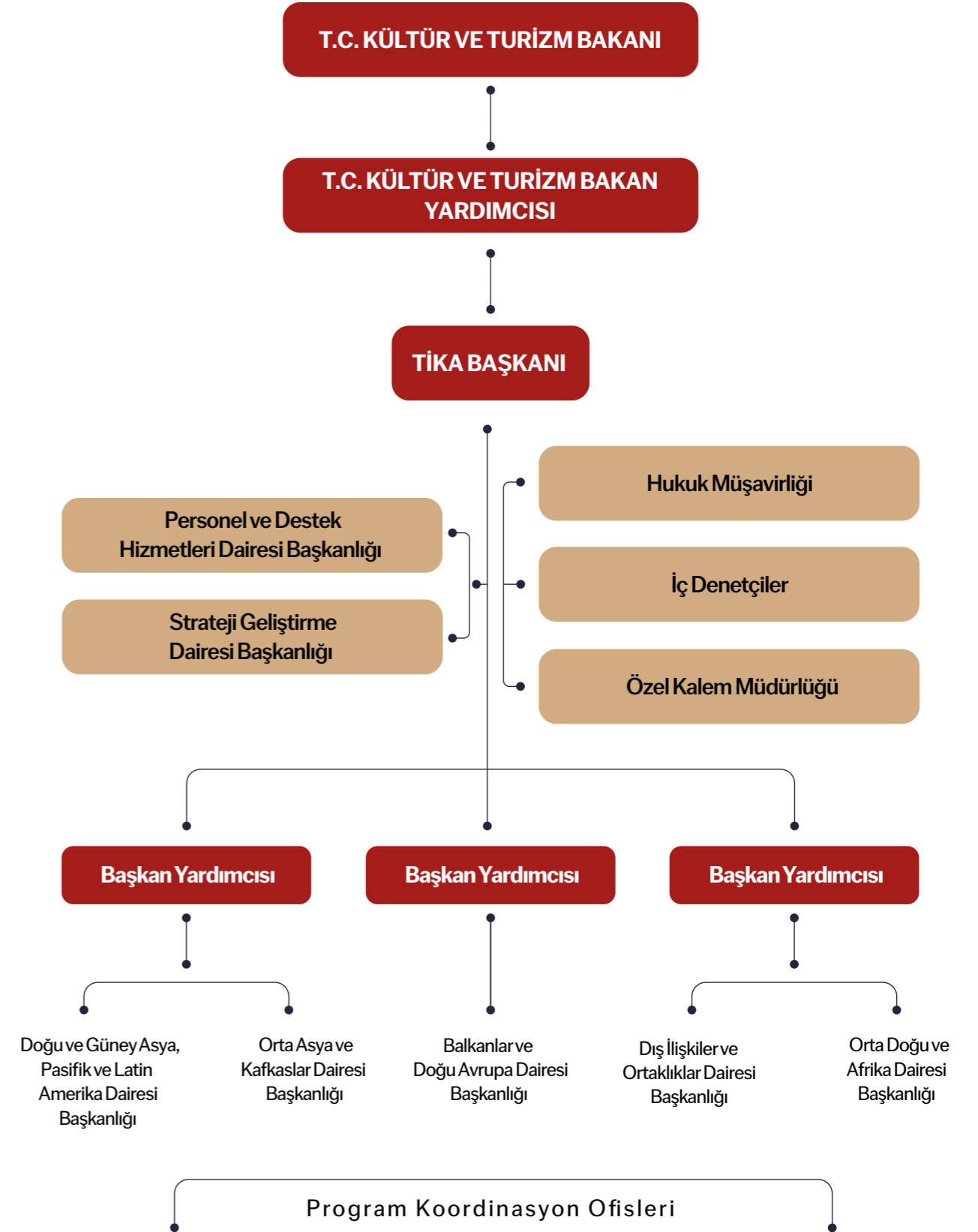
MADDE 525 - [1]

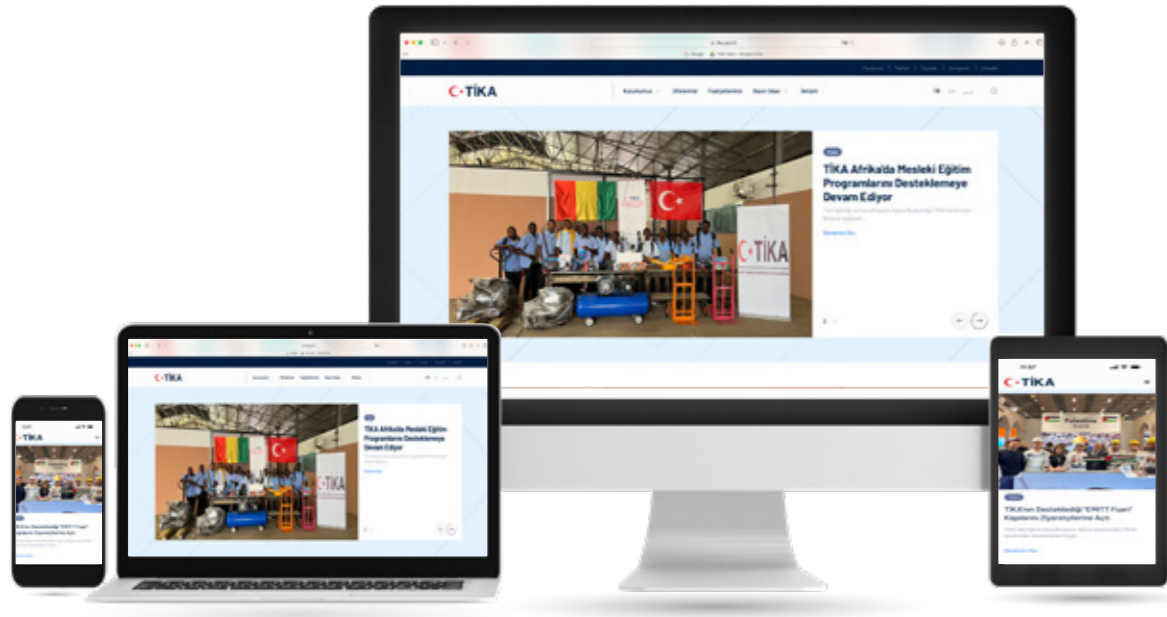
Başkanlığın yurtdışında yürüteceği program, proje, faaliyet ve yardım işlemlerinin gerektirdiği koordinasyonun sağlanması için Program Koordinasyon Ofisleri kurulabilir.

TİKA

TİKA TEŞKİLAT ŞEMASI

3. Bilgi ve Teknoloji Kaynakları

I. Web Sitesi:

TİKA web sitesi, çoklu web site ve çoklu dil yapısıyla hizmet vermektedir. Bütün dil ve koordinatörlük siteleri aynı yönetim panelinden izne tabi olarak yönetilmekte ve yayınlanmaktadır. Ana site Türkçe, İngilizce ve Arapça olarak yayınlanmakta olup koordinatörlük sitelerini yayınlama çalışmalarına devam edilmektedir.

II. Mobil Uygulamalar:

TİKA mobil uygulamaları, TİKA web sitesindeki içeriği mobil platformlara ulaştırmak amacıyla oluşturulmuş ve Android, iOS platformları için erişime açılmış olup; haber, faaliyet, multimedya içeriklerin dağıtımını gerçekleştirebilmekte ve uygulama kullanıcılarına bildirim gönderilmesini sağlayabilmektedir.

III. İnternet Erişimi:

Başkanlığımız merkez binasının internet erişimi biri temel, biri yedek olmak üzere iki Metro Ethernet bağlantısı ile güvenli şekilde sağlanmaktadır.

IV. Program Koordinasyon Ofisleri ile İletişim:

Başkanlığımız Program Koordinasyon Ofisleri ile daha ekonomik, kolay ve güvenli iletişim için 2006 yılında uydu bağlantısı üzerinden telefon ve internet projesi başlatılmış olup uydu üzerinden internet sağlanan ofisler şu şekildedir: Afganistan, Arnavutluk, Azerbaycan, Bosna-Hersek, Karadağ, Özbekistan ve Tacikistan.

V. Telefon Santrali:

2015 yılında yeni hizmet binasına taşınma süreci ile birlikte mevcut telefon santral sistemi teknolojik gelişmelere uyumlu bir şekilde yenilenmiştir.

VI. Faaliyet Bilgi Portföyü (FBP):

Başkanlık projelerinin kaydı, takibi ve raporlanması ve Türkiye Kalkınma Yardımları verilerinin ilgili kurumlardan toplanması amacıyla kullanılmaktadır.

VII. Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS):

Başkanlığımız bünyesinde kullanılmakta olan EBYS programı ile evrak otomasyonu ve arşivlenmesi sağlanmaktadır.

VIII. İnsan Kaynakları Yönetim Sistemi (İNKA):

Başkanlığımız personelinin özlük bilgilerinin, özgeçmişlerinin, maaş bilgilerinin, görevlendirme bilgilerinin, tedavi ödemelerinin, izin bilgilerinin kaydedilmesi, takibi ve raporlanmasında kullanılmaktadır.

IX. Gelişim Otomasyon Programı:

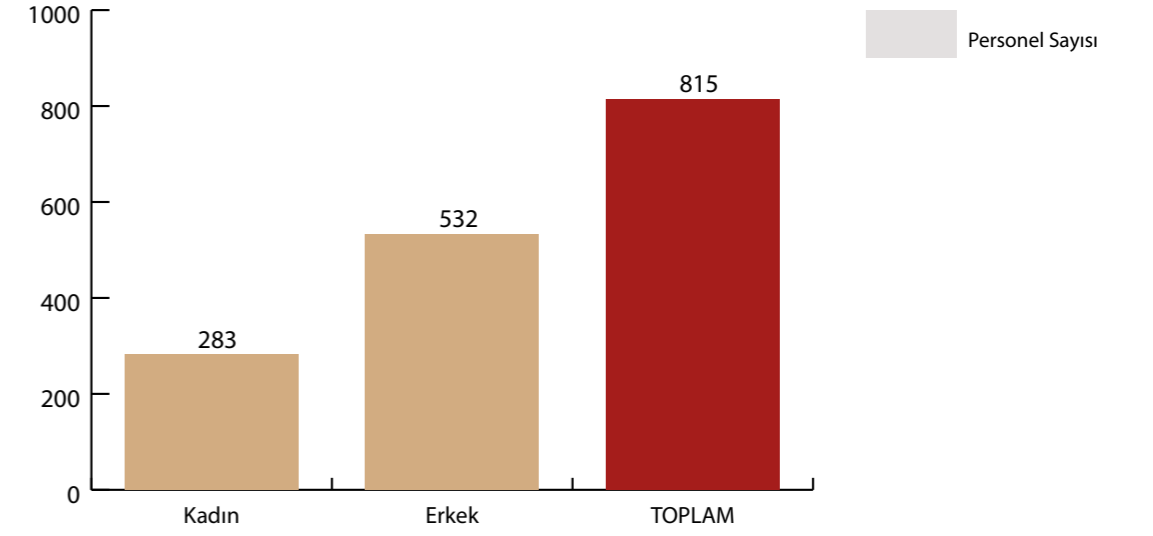
Gelişim ve Otomasyon Programı, TİKA stratejisine ve hedeflerine uygun olarak, iş süreçlerinin tanımlanması, iyileştirilmesi ve bu süreçlerin otomasyonuna yönelik bir çalışmadır.

2023 Yılı Donanım Envanteri

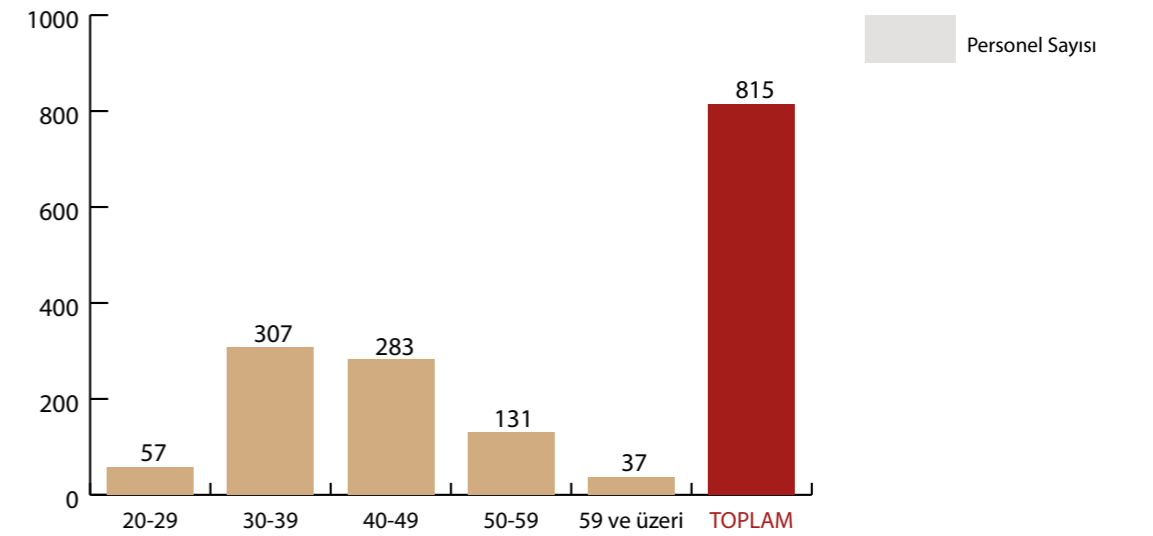
Bilgisayar	Kişisel Bilgisayar	689
	Dizüstü Bilgisayar	169
	Terminal Bilgisayar (ThinClient)	-
Diğer Donanım	Yazıcı	345
	Tarayıcı	32
	Belge Geçer (FaksCihazı)	7
	Yansı Cihazı(Projeksiyon)	61
	Televizyon	159
	Fotokopi Makinesi	34
	Çizici	-
Sistem Odası	Sunucular	9
	Klima	183
	Kesintisiz Güç Kaynağı	290
	Yönlendirmeler	85
	Ağ Anahtarları	124

4. İnsan Kaynakları

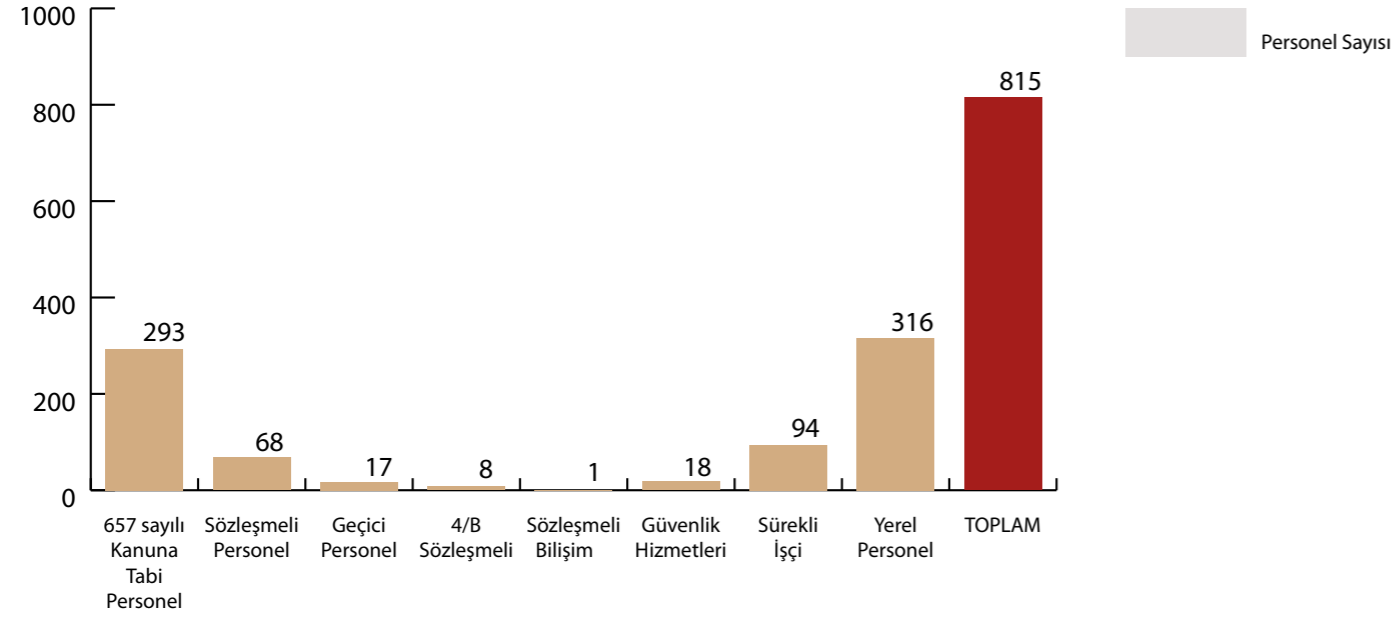
Personelin Cinsiyetlere Göre Dağılımı

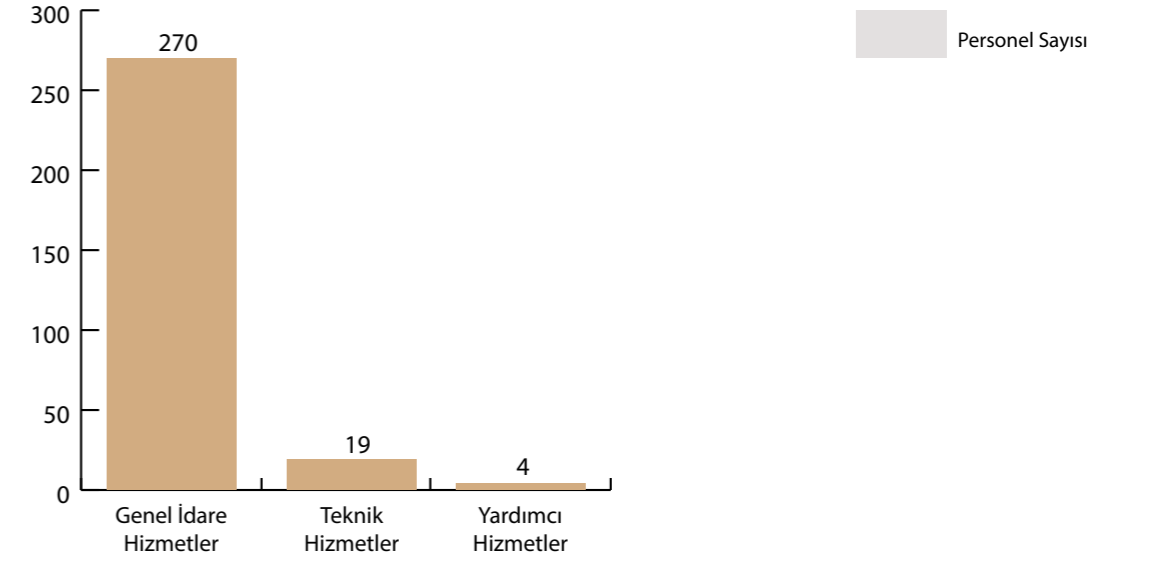
Personelin Yaşa Göre Dağılımı

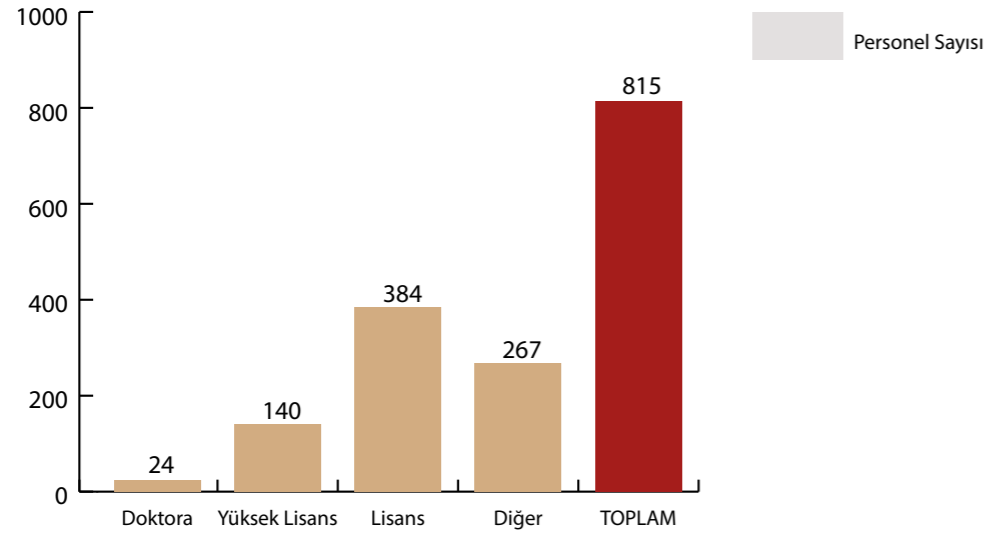
Personelin İstihdam Şekline Göre Dağılımı

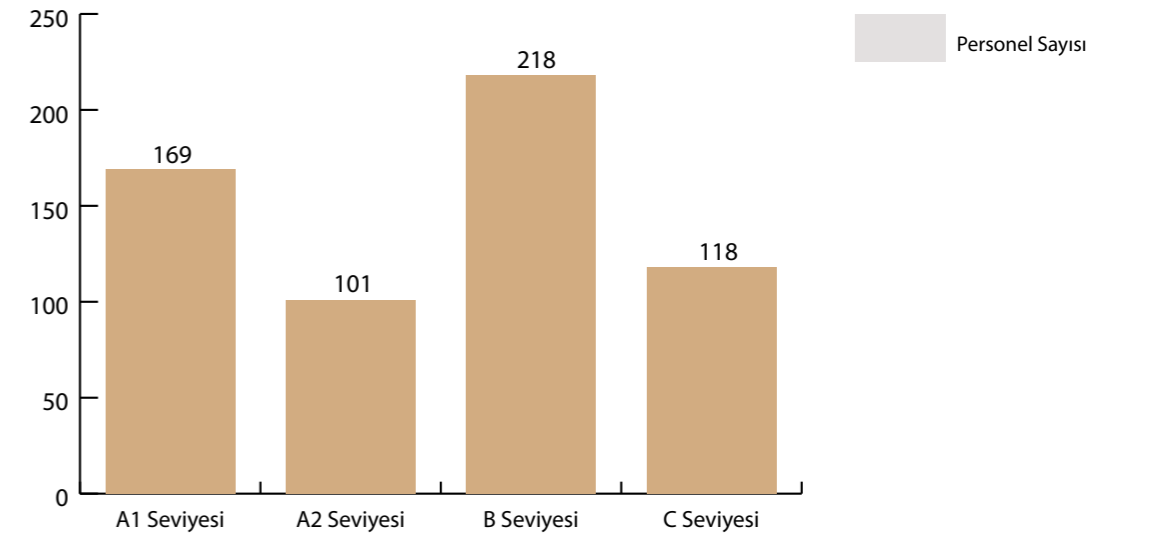
657 sayılı Kanuna tabi Personelin Hizmet Sınıflarına Göre Dağılımı

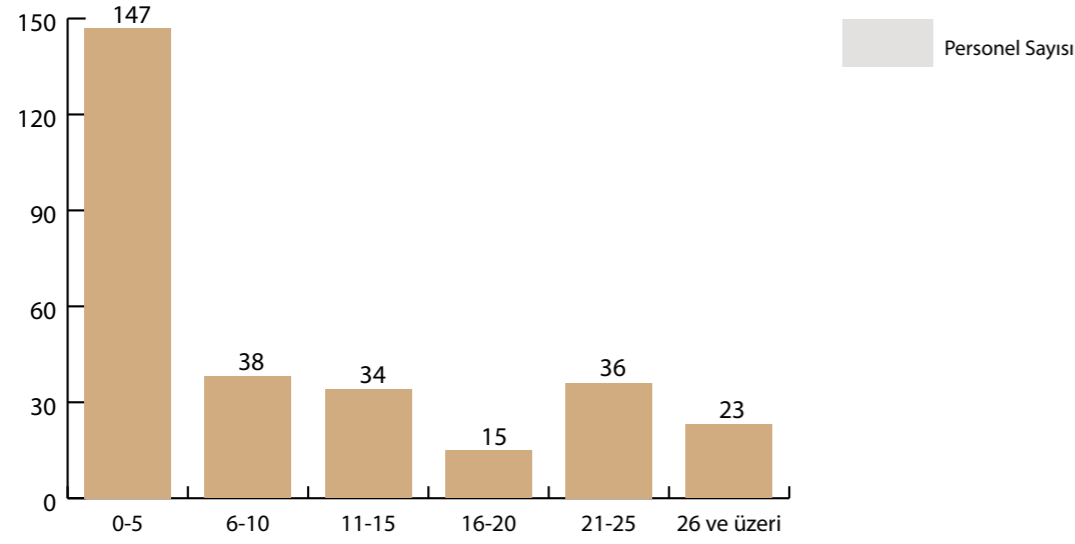
Personelin Eğitim Durumuna Göre Dağılımı

Personelin Yabancı Dil Seviyesine Göre Dağılımı

657 sayılı Kanuna tabi Personelin Hizmet Yılına Göre Dağılımı

5. Sunulan Hizmetler

Başkanlığımız 4 numaralı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 522. ve 529. maddelerinde ifade edilen görevlerini ana hizmet birimleri aracılığıyla yerine getirmektedir. Ana hizmet birimlerinden olan Orta Asya ve Kafkaslar Dairesi Başkanlığı, Balkanlar ve Doğu Avrupa Dairesi Başkanlığı, Ortadoğu ve Afrika Dairesi Başkanlığı ve Doğu ve Güney Asya, Pasifik ve Latin Amerika Dairesi Başkanlığı kendi görev alanlarına giren ülkelerde Başkanlık görevlerini yürütmektedir.

Dış İlişkiler ve Ortaklıklar Dairesi Başkanlığı

Birden fazla ülke ve bölgeyi ilgilendiren program, proje ve faaliyetler için Ajansın görevlerini ilgili Daire Başkanlıkları ile iş birliği içinde yürütmekte, kalkınma yardımları ile teknik destek ve insani yardımları, sivil toplum kuruluşları ve gönüllü kuruluşlarla iş birliği halinde geliştirmekte ve uygulamakta, uluslararası kuruluşlar ve diğer ülkelerin kalkınma teşkilatları ile iş birliği, ortak finansman ve benzeri yöntemlerle program, proje ve faaliyetler geliştirmekte ve uygulamakta ve Başkan tarafından verilen benzeri diğer görevleri yerine getirmektedir.

Hukuk Müşavirliği

6.9.2011 tarihli ve 659 sayılı Genel ve Özel Bütçeli İdarelerde Hukuk Hizmetlerinin Yürütülmesine İlişkin Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre hukuk birimlerine verilen görevleri ve Başkan tarafından verilen diğer görevleri yapmaktadır.

Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı

5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve 5436 sayılı Kanun ve diğer mevzuatla strateji geliştirme ve mali hizmetler birimlerine verilen görevler ile 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu'na göre Başkanlığa yapılacak başvuruların etkin, doğru ve süresinde sonuçlanmasını sağlama, Türkiye Kalkınma Yardımları ile ilgili verileri toplama, oluşturma ve raporlama ve Başkan tarafından verilen diğer görevleri yerine getirmektedir.

Personel ve Destek Hizmetler Dairesi

Başkanlığın insan kaynakları politikası ve planlaması, Başkanlık personelinin özlük işlemleri, Başkanlığın eğitim planı, hizmet öncesi ve hizmet içi eğitim programları, Başkanlık birimleri ile yurt dışındaki ofislerin ihtiyacı olan her türlü idari ve mali hizmetler, evrak bilişim ve yönetim sistemi, Başkanlık kütüphane ve arşiv hizmetleri, Başkanlık sivil savunma ve seferberlik hizmetleri, Başkanlığın merkez birimleri ile yurt dışı ofislerinin bilgi teknolojileri altyapısı, bilgi işlem projeleri ile ilgili birimler arasında koordinasyon ve iş birliği faaliyetlerini yürütmektedir.

Program Koordinasyon Ofisleri

Yürütülen program, proje ve faaliyetler kapsamında sahadaki işleri yürütmekte ve ilgili ülke yerel kuruluşlarıyla koordinasyonu sağlamaktadır.

6. Yönetim ve İç Kontrol Sistemi

2023 yılı içerisinde

- 12. Kalkınma Planı hazırlık çalışmaları
- Başkanlığımız 2024-2028 Stratejik Planı hazırlık çalışmaları
- Cumhurbaşkanlığı 180 Günlük İcraat Programları hazırlık, uygulama ve izleme ve değerlendirme çalışmaları
- Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programları hazırlık, uygulama ve izleme ve değerlendirme çalışmaları
- Başkanlığımız 2019-2023 dönemi stratejik planı uygulama ve izleme çalışmaları
- Başkanlığımız performans programı hazırlık çalışmaları
- Yılı bütçesi hazırlık çalışmaları
- Daire Başkanlığı birim faaliyet raporu hazırlık çalışmaları
- Başkanlığımız idare faaliyet raporu hazırlık çalışmaları
- Başkanlığımız 2022-2023 İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı uygulama ve izleme çalışmaları

gerçekleştirilmiştir.

Hassas Görev Tanım Formu, Hassas Görevler Envanteri, Hassas Görevler Listesi çalışmalarına devam edilmiştir.

II. Amaç ve Hedefler

A. Temel Politikalar ve Öncelikler

B. İdarenin Stratejik Planında
Yer Alan Amaç ve Hedefler

II. Amaç ve Hedefler

A. Temel Politikalar ve Öncelikler

2019-2023 dönemini kapsayan 11. Kalkınma Planında, aşağıda sıralanan politika tedbirleri için Başkanlığımız sorumlu kuruluş olarak belirlenmiştir.

- Türkiye'nin kalkınma yardımlarının etkinliğini artırmak üzere bir ulusal strateji belgesi hazırlanacaktır.
- Ülkemiz tarafından yapılan yardımların, EAGÜ de dâhil olmak üzere hedef ülkelerde kapasite artırma ve karşılıklı ekonomik ve ticari ilişkilerin geliştirilmesine de katkı sunacak bir anlayış çerçevesinde kullanılmasını teminen ülke stratejileri geliştirilecektir.
- Kamu kurumları, mahalli idareler ve STK'lar tarafından sağlanan kalkınma yardımlarına ilişkin verilerin toplanması ve raporlanmasına ilişkin mevcut mevzuat güncellenecektir.
- Kalkınma yardımlarına ilişkin verilere yönelik bilişim altyapısı güçlendirilecektir.
- Türk STK'ların kalkınma işbirliği alanındaki faaliyetlerine yönelik akreditasyon kriterleri belirlenecek, ilgili kamu kurumlarının katılımıyla oluşturulacak bir komisyon tarafından bu kriterlere uyan STK'ların akreditasyonu yapılacaktır.
- Alıcı ülkelerdeki kamu personeline yönelik olarak kalkınma alanında sistematik ve düzenli eğitim programları uygulanması amacıyla kurumsallaşma sağlanacaktır.
- Bölge ülkeleri başta olmak üzere yakın işbirliği içinde olduğumuz ülkelerin kalkınma çabalarına destek verilmek üzere kalkınma işbirliği programları yürütülecektir.
- Türkiye'nin kalkınma tecrübesini diğer ülkelere aktarmak üzere üçlü program ve projeler geliştirilecektir.
- Türkiye'nin kalkınma tecrübesinin diğer ülkelere aktarılmasını teminen içerik üretimi, etkinlik düzenlenmesi gibi farkındalık artırıcı faaliyetler yürütülecektir.
- Türkiye'de lisans ve lisansüstü programlara yerleştirmeler kalkınma işbirliği alanındaki öncelikli ülkelere yönelik ihtiyaç tespit edilerek gerçekleştirilecektir.
- Kriz yaşayan veya dönüşüm sürecindeki ülkelerin acil durumlarla mücadele etme kapasitesi artırılacaktır.

TİKA; geniş faaliyet coğrafyasında, uluslararası kalkınma işbirliği ve dış yardımlar çerçevesinde, ekonomik, sosyal ve insani kalkınma ile kültürel işbirliği projelerine destek verirken aşağıdaki strateji ve ilkeler çerçevesinde faaliyetlerini planlamaya ve uygulamaya devam etmektedir:

- TİKA projeleri, Türkiye'nin uluslararası meselelerdeki girişimci ve insani dış politikasının bir yansımasıdır.
- Dünyanın neresinde olursa olsun, ülkemizin desteğine ihtiyaç duyan herkese imkânlar çerçevesinde yardım elini uzatmak esastır.
- Kalkınma işbirliği anlayışımız, köklü geçmişimizden, devlet felsefemizden, medeniyet tecrübemizden ve kültürel değerlerimizden beslenirken; yaşadığımız çağın ihtiyaçları ve uluslararası reel-politik ile bağını da koparmaz.
- Türkiye'nin yüksek duyarlılık gösterdiği bölgesel, bölgesel veya küresel ölçekteki kalkınma problemlerine yereldeki gerçek ihtiyaçlar dikkate alınarak çözümler üretilir.
- Tüm sektörleri etkileyen eğitim alanında, fiziki ve beşeri altyapıları geliştirerek geleceğe en büyük yatırım yapılmış olur. Az gelişmiş ülkelerde, insanlar iyi bir eğitim alarak meslek sahibi olur ve terörist faaliyetlerden korunurlar.
- En değerli şeyin insan hayatı olduğunun bilincinde olarak, sağlık alanında fiziki ve beşeri altyapılar geliştirilmek suretiyle ülkenin en büyük sermayesi korunmuş olur. Aile, kadın ve çocuk sağlığına özel önem verilir.
- Aile ve toplumun temeli olarak kadının statüsünün güçlendirilmesine özel önem verilir. Özellikle az gelişmiş ülkelerde iyi eğitim alma imkânından mahrum olan kadınların meslek edinmesi ve sosyal hayata katılması önemlidir.
- Toplumun zayıf kesimleri (yetimler, yaşlılar, engelliler vb.) desteklenerek ekonomik ve sosyal hayatın dengesine katkı sağlanır.
- İnsanın en temel ihtiyaçlarından olan temiz suya erişim ve gıda üretimi projelerine özel önem verilerek kuraklık, açlık ve yoksulluk ile mücadeleye destek verilir.
- Ülkelerin sahip oldukları doğal kaynakların ve beşeri kapasitenin ekonomiye kazandırılmasına öncelik verilir. Kalkınma gayreti içindeki ülkelerin uluslararası sömürü düzeninden kurtulabilmeleri, yeni fırsatlar ve çıkış yolları bulabilmeleri için kazan-kazan ilkesi çerçevesinde ekonomik işbirliği imkânları değerlendirilir.
- Ekonomik işbirliğine zemin oluşturabilmek amacıyla, mesleki ve teknik eğitim, istihdam, üretimin geliştirilmesi ve ticaret ile gelir elde edilmesi sürecine yönelik; tarım, hayvancılık, ormancılık, inşaat, sanayi, turizm, ulaşım, iletişim gibi sektörlerde projelere destek sağlanır.
- Üzerinde yaşadığımız dünyanın gelecek nesillere teslim edeceğimiz bir emanet olduğu şuuruyla; havayı, toprağı, su kaynaklarını, hayvanları, bitkileri ve canlı-cansız tüm tabiatı koruyarak kalkınmanın sürdürülebilir kılınabilmesi için; doğal dengenin ve ekolojik siste-

min korunmasına, çevre kirliliğinin önlenmesine, kaynakların bilinçli ve verimli kullanımına, aşırı tüketim ve israfın önlenmesine yönelik çalışmalar desteklenir.

- Projeler kapsamındaki mal ve hizmetlerin ihracı yoluyla, Türk girişimciler ve firmaları ile yerli ürün ve markaların yurtdışında yeni pazarlara ulaşmasına zemin hazırlanarak, hem hedef ülkeler için alternatif ticaret imkânları oluşturulur hem de ülkemiz ekonomisine katkı sağlanır.
- Mal ve hizmetlere ilave olarak; ülkemizin yönetim, ekonomi, eğitim, sağlık, bilim, teknoloji, kültür, sanat vb. pek çok alandaki tecrübelerinin en etkin şekilde ilgili ülkelere aktarılabilmesi amacıyla; kamu kurumlarının, STK'ların ve özel sektörün uluslararası kapasitelerinin geliştirilmesine ve resmi/sivil/özel kurumsal işbirliğine önem verilir.
- Ortak tarihi ve kültürel mirasımız olan eserlerin restorasyonu ile ortak bir gelecek kurmaya yönelik sağlam zeminler oluşturulur.
- Doğal afet ya da savaş gibi krizlerle ortaya çıkan acil durum ihtiyaçlarına karşı dünyanın dört bir yanındaki Koordinatörlükler ile anında harekete geçilerek can kayıpları önlenir, sosyal travma etkisi azaltılır ve normalleşme süreci hızlandırılır.
- Tüm projelerin başarıya ulaşmasında anahtar bir rol oynayan kamu düzeninin şeffaflık, adalet ve etkinlik ilkeleri üzerinden sağlanmasına özel önem verilir. İdari ve ekonomik sistemin iyileştirilmesi, terörle mücadele kapasitesinin gelişimi desteklenir, terör kaynaklı mağduriyetlerin ortadan kaldırılmasına yönelik projeler geliştirilir.
- Kurumlar arası işbirliği ile yürütülen eğitim/teknik işbirliği/kapasite geliştirme projeleriyle dünyanın dört bir yanında Türkiye'ye müzahir kamu ve meslek personeli (yönetici, diplomat, polis, hâkim-savcı, gazeteci, bilişimci, doktor vb.) ağı oluşturulur.
- TİKA faaliyetleri ülkemizin taraf olduğu Paris Deklarasyonu ve Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına (2030 Ajandası) sağladığı katkılarla, En Az Gelişmiş Ülkeler de dahil olmak üzere yardım taahhütlerimizin yerine getirilmesini mümkün kılar.
- TİKA projeleri ile bir taraftan hedef ülkenin kalkınma problemlerine çözüm sağlanırken, diğer taraftan ülkeler arası siyasi/diplomatik ve ticari/ekonomik ilişkilerin geliştirilmesine ve ülkemizin uluslararası etkinliğine çok önemli katkılar sağlanır.
- Kalkınma işbirliği süreçlerinde mevzuat düzenleme, politika ve strateji belirleme, araştırma-geliştirme, planlama, uygulama, koordinasyon ve izleme hususundaki faaliyetler Başkanlığımız öncülüğünde gerçekleştirilir.
- Devletimizin ihtiyaçları doğrultusunda gündeme gelecek tüm konularda kurumsal kapasite ve imkânlar en etkin şekilde kullanılarak gerekli çalışmalar hassasiyetle yürütülür.

B. İdarenin Stratejik Planında Yer Alan Amaç ve Hedefler

Amaç 1 Türkiye'nin Uluslararası Kalkınma İşbirliği Faaliyetlerini En Etkin Şekilde Uygulamak

Hedef 1.1	Orta Asya ve Kafkaslar'da Kalkınma İşbirliğini Geliştirmek
Hedef 1.2	Balkanlar ve Doğu Avrupa'da Kalkınma İşbirliğini Geliştirmek
Hedef 1.3	Orta Doğu ve Afrika'da Kalkınma İşbirliğini Geliştirmek
Hedef 1.4	Doğu ve Güney Asya ile Pasifik ve Latin Amerika'da Kalkınma İşbirliğini Geliştirmek
Hedef 1.5	Dış İlişkiler ve Ortaklıklar Üzerinden Kalkınma İşbirliğini Geliştirmek

Amaç 2 Kurumsal Kapasiteyi Geliştirmek

Hedef 2.1	Beşeri, Fiziki ve İdari Altyapıyı Geliştirmek
Hedef 2.2	Kurumsal Mevzuatı, Mali Hizmetleri ve Raporlama Süreçlerini Geliştirmek

III. Faaliyetlere İlişkin Bilgi ve Değerlendirmeler

A. Mali Bilgiler

1. Bütçe Uygulama Sonuçları
2. Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar
3. Mali Denetim Sonuçları

B. Performans Bilgileri

1. Program, Alt Program, Faaliyet Bilgileri
2. Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi
  - i. Alt program hedef ve göstergelerine ilişkin gerçekleştirme sonuçları ve değerlendirmeler
  - ii. Performans denetim sonuçları
3. Stratejik Plan Değerlendirme Tabloları
4. Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi
5. Proje ve Faaliyet Bilgileri

III. Faaliyetlere İlişkin Bilgi ve Değerlendirmeler

A. Mali Bilgiler

1. Bütçe Uygulama Sonuçları

Başkanlığımıza, 2023 yılında 1.489.557.000 TL'lik başlangıç ödeneği tahsis edilmiştir. İlgili ödeneye yıl içerisinde yapılan ekleme, düşme ve aktarma işlemleri sonucunda yılsonunda söz konusu ödenek 2.194.515.212 TL'ye ulaşmıştır. Bahse konu toplam ödenekten ise 1.398.579.148 TL'lik harcama gerçekleşmiştir.

Başkanlığımız harcama birimlerinin 2023 yılı ödenek ve harcama verilerine ilişkin tablo aşağıda yer almaktadır.

BİRİM DÜZEYİNDE TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI 2023 YILI ÖDENEK ve HARCAMA VERİLERİ					
KURUMSAL SINIFLANDIRMA	2023				
	Ödenek (TL)	Yılsonu Toplam Ödenek (TL)	Gerçekleşme (TL)	Gerçekleşme/Ödenek (%)	Gerçekleşme/Toplam Ödenek (%)
ÖZEL KALEM	16.561.000	8.278.000	7.255.345	44	88
PERSONEL VE DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	128.855.000	324.383.201	184.630.197	143	57
STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	47.565.000	8.415.600	8.121.198	17	97
HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	2.786.000	2.721.000	2.124.044	76	78
PROGRAM KOORDİNASYON OFİSLERİ	143.941.000	246.781.500	234.189.319	163	95
ORTA ASYA VE KAFKASLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI	210.373.000	538.345.000	223.766.894	106	42
BALKANLAR VE DOĞU AVRUPA DAİRESİ BAŞKANLIĞI	335.001.000	336.766.142	269.329.539	80	80
ORTADOĞU VE AFRİKA DAİRESİ BAŞKANLIĞI	316.010.000	456.749.743	236.190.376	75	52
DOĞU VE GÜNEY ASYA, PASİFİK VE LATİN AMERİKA DAİRESİ BAŞKANLIĞI	156.312.000	139.135.026	115.919.189	74	83
DIŞ İLİŞKİLER VE ORTAKLIKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI	132.153.000	132.940.000	117.053.046	89	88
GENEL TOPLAM	1.489.557.000	2.194.515.212	1.398.579.148	94	64

A. Başlangıç Ödeneği

Başkanlığımız 2023 yılı ekonomik sınıflandırma düzeyinde ödenek ve harcama verilerine ilişkin tablo aşağıda yer almaktadır.

EKONOMİK SINIFLANDIRMA DÜZEYİNDE TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI 2023 YILI ÖDENEK ve HARCAMA VERİLERİ				
EKONOMİK KOD	BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ			
	HİZMET PROGRAMLARI TOPLAM	YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	PROGRAM DIŞI GİDERLER	TOPLAM
Personel Giderleri	37.383.000	129.419.000		166.802.000
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	8.918.000	15.181.000		24.099.000
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	3.548.000	111.426.000		114.974.000
Faiz Giderleri				0
Cari Transferler	1.109.488.000	4.194.000		1.113.682.000
Sermaye Giderleri		20.000.000		20.000.000
Sermaye Transferleri	50.000.000			50.000.000
Borç Verme				0
Yedek Ödenekler				0
BÜTÇE İÇİ TOPLAM KAYNAK	1.209.337.000	280.220.000	0	1.489.557.000
Döner Sermaye				0
Özel Hesap				0
Diğer Bütçe Dışı Kaynak				0
BÜTÇE DIŞI TOPLAM KAYNAK	0	0	0	0
GENEL TOPLAM	1.209.337.000	280.220.000	0	1.489.557.000

B. Yıl Sonu Toplam Ödenek

EKONOMİK SINIFLANDIRMA DÜZEYİNDE TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI 2023 YILI ÖDENEK ve HARCAMA VERİLERİ				
EKONOMİK KOD	YILSONU TOPLAM ÖDENEK			
	HİZMET PROGRAMLARI TOPLAM	YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	PROGRAM DIŞI GİDERLER	TOPLAM
Personel Giderleri	67.353.000	203.992.700		271.345.700
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	8.948.500	27.128.000		36.076.500
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	3.568.000	191.744.001		195.312.001
Faiz Giderleri				0
Cari Transferler	1.506.685.010	4.796.000		1.511.481.010
Sermaye Giderleri		137.300.000		137.300.000
Sermaye Transferleri	43.000.000			43.000.000
Borç Verme				0
Yedek Ödenekler				0
BÜTÇE İÇİ TOPLAM KAYNAK	1.629.554.510	564.960.701	0	2.194.515.212
Döner Sermaye				0
Özel Hesap				0
Diğer Bütçe Dışı Kaynak				0
BÜTÇE DIŞI TOPLAM KAYNAK	0	0	0	0
GENEL TOPLAM	1.629.554.510	564.960.701	0	2.194.515.212

C. Gerçekleşme

EKONOMİK SINIFLANDIRMA DÜZEYİNDE TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI 2023 YILI ÖDENEK ve HARCAMA VERİLERİ				
EKONOMİK KOD	GERÇEKLEŞME			
	HİZMET PROGRAMLARI TOPLAM	YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	PROGRAM DIŞI GİDERLER	TOPLAM
Personel Giderleri	58.293.671	200.939.385		259.233.056
Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	6.972.696	26.653.219		33.625.914
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	2.931.886	175.443.216		178.375.102
Faiz Giderleri				0
Cari Transferler	890.200.671	3.182.863		893.383.534
Sermaye Giderleri		13.383.654		13.383.654
Sermaye Transferleri	20.577.888			20.577.888
Borç Verme				0
Yedek Ödenekler				0
BÜTÇE İÇİ TOPLAM KAYNAK	978.976.812	419.602.337	0	1.398.579.148
Döner Sermaye				0
Özel Hesap				0
Diğer Bütçe Dışı Kaynak				0
BÜTÇE DIŞI TOPLAM KAYNAK	0	0	0	0
GENEL TOPLAM	978.976.812	419.602.337	0	1.398.579.148

Başkanlığımız 2023 yılı faaliyetler düzeyinde ödenek ve harcama verilerine ilişkin tablo aşağıda yer almaktadır.

FAALİYETLER DÜZEYİNDE TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI 2023 YILI ÖDENEK ve HARCAMA VERİLERİ					
PROGRAM SINIFLANDIRMASI	2023				
	Ödenek (TL)	Yılısonu Toplam Ödenek (TL)	Gerçekleşme (TL)	Gerçekleşme/ Ödenek (%)	Gerçekleşme/ Toplam Ödenek (%)
ULUSLARARASI KALKINMA İŞBİRLİĞİ	1.209.337.000	1.629.554.510	978.976.812	81	60
TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYONU	1.209.337.000	1.629.554.510	978.976.812	81	60
Balkanlar ve Doğu Avrupa'da Uluslararası Kalkınma İşbirliğinin Geliştirilmesi	345.401.000	338.166.342	269.329.539	78	80
Dış İlişkiler ve Ortaklıklar Üzerinden Uluslararası Kalkınma İşbirliğinin Geliştirilmesi	140.553.000	134.340.400	117.220.632	83	87
Doğu ve Güney Asya ile Pasifik ve Latin Amerika'da Uluslararası Kalkınma İşbirliğinin Geliştirilmesi	165.712.000	140.535.026	116.103.811	70	83
Orta Asya ve Kafkaslar'da Uluslararası Kalkınma İşbirliğinin Geliştirilmesi	225.767.000	552.249.000	232.827.049	103	42
Ortadoğu ve Afrika'da Uluslararası Kalkınma İşbirliğinin Geliştirilmesi	331.904.000	464.263.743	243.495.780	73	52
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	280.220.000	564.960.701	419.602.337	150	74
TEFTİŞ, DENETİM VE DANIŞMANLIK HİZMETLERİ	146.806.000	249.581.500	236.313.363	161	95
Hukuki Danışmanlık ve Muhakemat Hizmetleri	2.865.000	2.800.000	2.124.044	74	76
Kurumsal Uluslararası İşbirliği Faaliyetleri	143.941.000	246.781.500	234.189.319	163	95
ÜST YÖNETİM, İDARİ VE MALİ HİZMETLER	133.414.000	315.379.201	183.288.973	137	58

Bilgi Teknolojilerine Yönelik Faaliyetler	906.000	3.436.000	2.564.821	283	75
Genel Destek Hizmetleri	20.172.000	137.507.000	13.426.094	67	10
İnsan Kaynakları Yönetimine İlişkin Faaliyetler	59.998.000	97.630.501	94.693.644	158	97
Özel Kalem Hizmetleri	16.561.000	8.278.000	7.255.345	44	88
Strateji Geliştirme ve Mali Hizmetler	35.777.000	68.527.700	65.349.069	183	95
GENEL TOPLAM	1.489.557.000	2.194.515.211	1.398.579.149	94	63

Başkanlığımız 2023 yılı ekonomik sınıflandırma düzeyinde gelir gerçekleşme verilerine ilişkin tablo aşağıda yer almaktadır.

EKONOMİK SINIFLANDIRMA DÜZEYİNDE TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI							
2023 YILI GELİR GERÇEKLEŞME VERİLERİ							
Gelirler				Açıklama	2023		
I	II	III	IV		Gelir Tahmini (TL)	Yılsonu Gerçekleşme (TL)	Gerçekleşme/Gelir Tahmini (%)
03				Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.871.000	2.295.506	122,7
03	1	1	01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	60.000	39.849	66,4
03	6	1	01	Lojman Kira Gelirleri	1.811.000	2.255.658	124,6
04				Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.478.557.000	1.748.639.936	118,3
04	2	1	01	Hazine Yardımı	1.398.557.000	1.685.530.680	120,5
04	2	2	01	Hazine Yardımı	70.000.000	62.074.000	88,7
04	4	1	02	Kişilerden Alınan Bağış ve Yardımlar	0	0	-
04	4	1	03	Kurumlardan Alınan Şartlı Bağış ve Yardımlar	8.000.000	1.035.256	12,9
04	4	1	04	Kişilerden Alınan Şartlı Bağış ve Yardımlar	0	0	0
04	4	2	04	Kişilerden Alınan Şartlı Bağış ve Yardımlar	2.000.000	0	-
05				Diğer Gelirler	8.129.000	12.060.422	148,4
05	1	9	01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	25.000	829	3,3
05	2	9	01	Çalışanlardan Tedavi Katılım Payı	7.000	5.767	82,4
05	9	1	06	Kişilerden Alacaklar	97.000	371.795	383,3
05	9	1	99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	8.000.000	11.682.030	146
Toplam					1.488.557.000	1.762.995.864	118,4

Bilanço

Aktif Hesaplar

Kamu İdaresi Kodu: 65	Kamu İdaresi Adı: TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI	Yıl: 2023	
AKTİF HESAPLAR	2021 YILI	2022 YILI	2023 YILI
1 DÖNEN VARLIKLAR	329.781.386,82	283.147.220,90	962.296.980,95
10 HAZİR DEĞERLER	117.066.380,28	100.149.355,73	568.093.848,81
105 DÖVİZ HESABI	117.066.380,28	100.149.355,73	568.093.848,81
12 FAALİYET ALACAKLARI	109.697.000,00	77.010.680,00	374.190.000,00
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	109.697.000,00	77.010.680,00	374.190.000,00
13 KURUM ALACAKLARI	99.684.351,54	93.478.862,01	7.746.028,24
135 TEK HAZİNE KURUMLAR HESABINDAN ALACAKLAR HESABI	99.684.351,54	93.478.862,01	7.746.028,24
14 DİĞER ALACAKLAR	146.784,79	176.882,92	2.121.780,77
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	146.784,79	176.882,92	2.121.780,77
15 STOKLAR	981.890,98	1.414.187,75	2.260.851,65
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI	981.890,98	1.414.187,75	2.260.851,65
16 ÖN ÖDEMELER	2.204.979,23	4.067.462,08	7.884.471,48
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	2.204.979,23	4.067.462,08	7.884.471,48
18 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	0,00	6.849.790,41	0,00
180 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER HESABI	0,00	6.849.790,41	0,00
2 DURAN VARLIKLAR	115.925.032,79	123.204.496,06	739.064.529,97
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	114.676.161,19	123.204.496,06	728.909.518,10
250 ARAZİ VE ARSALAR HESABI	5.731.000,00	5.731.000,00	52.782.510,00
252 BİNALAR HESABI	122.377.124,72	122.377.124,72	718.766.824,72
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	676.989,67	827.555,82	2.876.534,10

254 TAŞITLAR HESABI	5.530.026,18	5.102.136,74	116.466.975,68
255 DEMİRBAŞLAR HESABI	11.496.801,11	11.556.985,61	25.936.690,59
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR VE DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI HESABI (-)	-36.647.971,68	-38.630.289,49	-187.920.016,99
259 YATIRIM AVANSLARI HESABI	5.512.191,19	16.239.982,66	0,00
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0,00	0,00	0,00
260 HAKLAR HESABI	4.020.408,24	4.203.303,95	5.589.345,88
268 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR VE DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI HESABI (-)	-4.020.408,24	-4.203.303,95	-5.589.345,88
28 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLAR	1.248.871,60	0,00	10.155.011,87
280 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER HESABI	1.248.871,60	0,00	10.155.011,87
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR	0,00	0,00	0,00
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI	1.460.142,46	1.673.126,98	1.779.113,00
299 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-1.460.142,46	-1.673.126,98	-1.779.113,00
AKTİF TOPLAMI	445.706.419,61	406.351.716,96	1.701.361.510,92

Bilanço

Pasif Hesaplar

Kamu İdaresi Kodu: 65	Kamu İdaresi Adı: TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI	Yıl: 2023	
PASİF HESAPLAR	2021 YILI	2022 YILI	2023 YILI
3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	13.047.054,14	15.540.417,50	16.601.293,31
32 FAALİYET BORÇLARI	52.361,34	0,00	0,00
320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	52.361,34	0,00	0,00
33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	10.965.912,14	11.610.678,46	12.613.788,71
330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	505.003,03	2.613.997,08	6.762.931,18
333 EMANETLER HESABI	10.460.909,11	8.996.681,38	5.850.857,53
36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	2.028.780,66	2.129.739,04	3.987.504,60
360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	1.328.967,61	1.487.094,58	2.993.897,41
361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	699.610,77	642.563,39	992.875,78
362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABI	202,28	81,07	731,41
37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	0,00	1.800.000,00	0,00
372 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	0,00	1.800.000,00	0,00
4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	0,00	0,00	1.800.000,00
43 DİĞER BORÇLAR	0,00	0,00	0,00
47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	0,00	0,00	1.800.000,00
472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	0,00	0,00	1.800.000,00
5 ÖZ KAYNAKLAR	432.659.365,47	390.811.299,46	1.682.960.217,61
50 NET DEĞER	235.415.712,85	230.259.843,84	166.864.304,12
500 NET DEĞER HESABI	235.415.712,85	230.259.843,84	166.864.304,12
57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	1.248.545.021,08	1.836.261.383,88	2.925.796.945,30

570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	1.248.545.021,08	1.836.261.383,88	2.925.796.945,30
58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-1.161.518.150,81	-1.633.861.862,25	-2.033.351.735,85
580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI [-]	-1.161.518.150,81	-1.633.861.862,25	-2.033.351.735,85
59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	110.216.782,35	-41.848.066,01	623.650.704,04
590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI	587.716.362,80	752.518.006,73	2.041.681.679,87
591 DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI [-]	-477.499.580,45	-794.366.072,74	-1.418.030.975,83
PASİF TOPLAMI	445.706.419,61	406.351.716,96	1.701.361.510,92

BİLANÇO DİPNOTLARI	2021 YILI	2022 YILI	2023 YILI
910 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	19.216.413,19	45.559.514,78	34.754.749,09
911 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	19.216.413,19	45.559.514,78	34.754.749,09
948 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR HESABI	0,00	14.366,03	23.839,96
949 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ HESABI	0,00	14.366,03	23.839,96

Faaliyet Sonuçları Tablosu (Giderler)

Kamu İdaresi Kodu: 65	Kamu İdaresi Adı: TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI	Yıl: 2023
---------------------------------	--	---------------------

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GİDERİN TÜRÜ	2021 YILI	2022 YILI	2023 YILI
	Kod 1	Kod 2	Kod 3	Kod 4				
630	00	00	00	00	GİDERLER HESABI	498.500.208,29	818.351.439,63	1.478.568.716,70
630	01	00	00	00	Personel Giderleri	81.196.939,46	142.186.014,94	259.233.056,09
630	01	01	00	00	Memurlar	33.695.068,38	55.751.796,10	107.342.601,24
630	01	01	10	00	Temel Maaşlar	19.842.571,99	32.813.091,67	56.139.223,07
630	01	01	10	01	Temel Maaşlar	16.839.298,76	27.519.548,01	47.811.645,23
630	01	01	10	02	Taban Aylığı	3.003.273,23	5.293.543,66	8.327.577,84
630	01	01	20	00	Zamlar ve Tazminatlar	13.320.110,93	21.892.214,41	49.366.845,19
630	01	01	20	01	Zamlar ve Tazminatlar	13.320.110,93	21.892.214,41	49.366.845,19
630	01	01	30	00	Ödenekler	13.665,28	154.593,80	278.973,93
630	01	01	30	01	Ödenekler	13.665,28	154.593,80	278.973,93
630	01	01	40	00	Sosyal Haklar	510.689,14	837.841,44	1.325.681,76
630	01	01	40	01	Sosyal Haklar	510.689,14	837.841,44	1.325.681,76
630	01	01	50	00	Ek Çalışma Karşılıkları	8.031,04	54.054,78	83.898,91
630	01	01	50	01	Ek Çalışma Karşılıkları	8.031,04	9.116,10	27.844,50
630	01	01	50	02	İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri Görevlendirme Ücretleri	0,00	44.938,68	56.054,41
630	01	01	90	00	Diğer Giderler	0,00	0,00	147.978,38
630	01	01	90	01	Diğer Giderler	0,00	0,00	147.978,38
630	01	02	00	00	Sözleşmeli Personel	37.314.860,63	67.895.587,59	107.313.954,45
630	01	02	10	00	Ücretler	12.420.659,30	19.715.454,28	32.176.430,67
630	01	02	10	01	657 S.K. 4/B Sözleşmeli Personel Ücretleri	0,00	0,00	1.009.965,40

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GİDERİN TÜRÜ	2021 YILI	2022 YILI	2023 YILI
	Kod 1	Kod 2	Kod 3	Kod 4				
630	01	02	10	02	Kadro Karşılığı Sözleşmeli Personel Ücretleri	661.269,41	710.979,11	479.884,11
630	01	02	10	06	Yurtdışı Sözleşmeli Personelin Ücretleri	0,00	45.026,72	0,00
630	01	02	10	90	Diğer Sözleşmeli Personel Ücretleri	11.759.389,89	18.959.448,45	30.686.581,16
630	01	02	20	00	Zamlar ve Tazminatlar	212.297,46	234.628,25	3.921.593,44
630	01	02	20	01	657 S.K. 4/B Sözleşmeli Personel Zam ve Tazminatları	0,00	0,00	1.124.496,07
630	01	02	20	02	Kadro Karşılığı Sözleşmeli Personel Zam ve Tazminatları	212.297,46	228.890,12	241.487,58
630	01	02	20	90	Diğer Sözleşmeli Personel Zam ve Tazminatları	0,00	5.738,13	2.555.609,79
630	01	02	30	00	Ödenekler	0,00	0,00	20.363,66
630	01	02	30	01	657 S.K. 4/B Sözleşmeli Personel Ödenekleri	0,00	0,00	13.882,10
630	01	02	30	90	Diğer Sözleşmeli Personel Ödenekleri	0,00	0,00	6.481,56
630	01	02	40	00	Sosyal Haklar	191.814,97	275.656,28	441.020,65
630	01	02	40	01	657 S.K. 4/B Sözleşmeli Personel Sosyal Hakları	0,00	0,00	6.952,62
630	01	02	40	02	Kadro Karşılığı Sözleşmeli Personel Sosyal Hakları	21.888,46	12.795,60	6.188,37
630	01	02	40	90	Diğer Sözleşmeli Personelin Sosyal Hakları	169.926,51	262.860,68	427.879,66

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GİDERİN TÜRÜ	2021 YILI	2022 YILI	2023 YILI
	Kod 1	Kod 2	Kod 3	Kod 4				
630	01	02	60	00	Ödül ve İkrariyeler	330.968,64	351.246,48	227.397,15
630	01	02	60	02	Kadro Karşılığı Sözleşmeli Personelin Ödül ve İkrariyeleri	330.968,64	351.246,48	227.397,15
630	01	02	90	00	Diğer Giderler	24.159.120,26	47.318.602,30	70.527.148,88
630	01	02	90	04	Yabancı Uyruklu Sözleşmeli Personelin Diğer Giderleri	37.227,59	0,00	0,00
630	01	02	90	06	Yurtdışı Sözleşmeli Personelin Diğer Giderleri	185.946,73	0,00	0,00
630	01	02	90	90	Diğer Sözleşmeli Personelin Diğer Giderleri	23.935.945,94	47.318.602,30	70.527.148,88
630	01	03	00	00	İşçiler	10.178.289,05	18.514.602,25	44.534.164,51
630	01	03	10	00	Ücretler	6.599.128,27	10.229.781,21	26.729.680,85
630	01	03	10	03	375 S. KHK'nın Geçici 23 üncü Md. Kapsamında Sürekli İşçi Kadrolarına Geçirilen İşçilerin Ücretleri	6.136.598,67	9.645.728,96	22.896.718,27
630	01	03	10	04	375 S. KHK'nın Geçici 23 üncü Md. Kapsamında Geçici İşçi Pozisyonlarına Geçirilen İşçilerin Ücretleri	462.529,60	584.052,25	3.832.962,58
630	01	03	20	00	İhbar ve Kıdem Tazminatları	112.532,31	2.281.338,50	244.711,26
630	01	03	20	03	375 S. KHK'nın Geçici 23 üncü Md. Kapsamında Sürekli İşçi Kadrolarına Geçirilen İşçilerin İhbar ve Kıdem Tazminatları	112.532,31	2.281.338,50	244.711,26
630	01	03	30	00	Sosyal Haklar	505.611,80	1.098.351,35	7.340.420,60

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GİDERİN TÜRÜ	2021 YILI	2022 YILI	2023 YILI
	Kod 1	Kod 2	Kod 3	Kod 4				
630	01	03	30	03	375 S. KHK'nın Geçici 23 üncü Md. Kapsamında Sürekli İşçi Kadrolarına Geçirilen İşçilerin Sosyal Hakları	505.611,80	952.782,53	6.601.884,74
630	01	03	30	04	375 S. KHK'nın Geçici 23 üncü Md. Kapsamında Geçici İşçi Pozisyonlarına Geçirilen İşçilerin Sosyal Hakları	0,00	145.568,82	738.535,86
630	01	03	40	00	Fazla Mesailer	0,00	305.867,01	950.242,18
630	01	03	40	03	375 S. KHK'nın Geçici 23 üncü Md. Kapsamında Sürekli İşçi Kadrolarına Geçirilen İşçilerin Fazla Mesailer	0,00	305.867,01	866.889,43
630	01	03	40	04	375 S. KHK'nın Geçici 23 üncü Md. Kapsamında Geçici İşçi Pozisyonlarına Geçirilen İşçilerin Fazla Mesailer	0,00	0,00	83.352,75
630	01	03	50	00	Ödül ve İkrariyeler	1.703.647,28	2.741.396,31	9.043.175,90
630	01	03	50	03	375 S. KHK'nın Geçici 23 üncü Md. Kapsamında Sürekli İşçi Kadrolarına Geçirilen İşçilerin Ödül ve İkrariyeleri	1.703.647,28	2.741.396,31	9.021.498,40
630	01	03	50	04	375 S. KHK'nın Geçici 23 üncü Md. Kapsamında Geçici İşçi Pozisyonlarına Geçirilen İşçilerin Ödül ve İkrariyeleri	0,00	0,00	21.677,50
630	01	03	90	00	Diğer Ödemeler	1.257.369,39	1.857.867,87	225.933,72

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GİDERİN TÜRÜ	2021 YILI	2022 YILI	2023 YILI
	Kod 1	Kod 2	Kod 3	Kod 4				
630	01	03	90	03	375 S. KHK'nın Geçici 23 üncü Md. Kapsamında Sürekli İşçi Kadrolarına Geçirilen İşçilerin Diğer Ödemeleri	1.257.369,39	1.857.867,87	225.933,72
630	01	04	00	00	Geçici Süreli Çalışanlar	8.721,40	24.029,00	42.335,89
630	01	04	10	00	Ücretler	8.721,40	24.029,00	42.335,89
630	01	04	10	02	Aday Çıracak, Çıracak ve Stajyer Öğrencilerin Ücretleri	8.721,40	24.029,00	42.335,89
630	02	00	00	00	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	10.559.853,65	17.878.473,63	33.625.914,37
630	02	01	00	00	Memurlar	4.304.364,07	7.097.088,78	12.468.148,44
630	02	01	10	00	Sosyal Güvenlik Kurumuna	4.304.364,07	7.097.088,78	12.468.148,44
630	02	01	10	01	Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri	2.623.868,74	4.307.551,84	7.564.436,60
630	02	01	10	02	Sağlık Primi Ödemeleri	1.680.495,33	2.789.536,94	4.903.711,84
630	02	02	00	00	Sözleşmeli Personel	4.218.045,14	7.197.354,58	11.654.138,07
630	02	02	10	00	Sosyal Güvenlik Kurumuna	4.218.045,14	7.197.354,58	11.654.138,07
630	02	02	10	01	Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri	4.173.831,91	7.132.827,92	11.468.545,81
630	02	02	10	02	Sağlık Primi Ödemeleri	44.213,23	64.526,66	185.592,26
630	02	03	00	00	İşçiler	2.037.444,44	3.584.030,27	9.419.920,59
630	02	03	10	00	Sosyal Güvenlik Kurumuna	1.856.449,39	3.265.449,21	8.582.594,20
630	02	03	10	01	Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri	1.856.449,39	3.265.449,21	8.582.594,20
630	02	03	40	00	İşsizlik Sigortası Fonuna	180.995,05	318.581,06	837.326,39
630	02	03	40	01	İşsizlik Sigortası Fonuna	180.995,05	318.581,06	837.326,39

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GİDERİN TÜRÜ	2021 YILI	2022 YILI	2023 YILI
	Kod 1	Kod 2	Kod 3	Kod 4				
630	02	99	00	00	Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri Gecikme Cezası ve Zamları	0,00	0,00	83.707,27
630	03	00	00	00	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	70.175.168,05	128.204.383,91	174.396.427,38
630	03	02	00	00	Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	7.003.462,38	13.694.335,58	18.717.130,15
630	03	02	10	00	Kırtasiye, Yayın, Baskı ve Büro Malzemesi Alımları	371.781,39	162.181,52	486.189,60
630	03	02	10	01	Kırtasiye Alımları	321.918,41	56.162,02	5.777,92
630	03	02	10	02	Büro Malzemesi Alımları	1.411,28	0,00	4.398,30
630	03	02	10	03	Periyodik Yayın Alımları	25.522,68	13.651,29	633,38
630	03	02	10	04	Diğer Yayın Alımları	8,31	0,00	0,00
630	03	02	10	05	Baskı ve Cilt Giderleri	18.783,07	90.337,68	475.380,00
630	03	02	10	90	Diğer Kırtasiye, Yayın, Baskı ve Büro Malzemesi Alımları	4.137,64	2.030,53	0,00
630	03	02	20	00	Su ve Temizlik Malzemesi Alımları	657.697,45	437.997,84	525.456,44
630	03	02	20	01	Su Alımları	343.043,71	320.875,28	524.448,22
630	03	02	20	02	Temizlik Malzemesi Alımları	314.653,74	117.122,56	1.008,22
630	03	02	30	00	Enerji Alımları	5.056.872,56	12.346.719,78	16.287.729,67
630	03	02	30	01	Yakacak Alımları	944.192,75	2.185.480,56	3.240.753,68
630	03	02	30	02	Akaryakıt ve Yağ Alımları	1.810.957,09	4.807.998,03	5.539.092,34
630	03	02	30	03	Elektrik Alımları	2.301.722,72	5.353.241,19	7.507.883,65
630	03	02	40	00	Yiyecek, İçecek ve Yem Alımları	343.303,16	642.160,11	1.086.432,11
630	03	02	40	01	Yiyecek Alımları	3.150,01	0,00	0,00
630	03	02	40	02	İçecek Alımları	340.153,15	642.160,11	1.086.432,11

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GİDERİN TÜRÜ	2021 YILI	2022 YILI	2023 YILI
	Kod 1	Kod 2	Kod 3	Kod 4				
630	03	02	50	00	Giyim ve Kuşam Alımları	198.410,69	0,00	244.240,70
630	03	02	50	01	Giyecek Alımları	197.670,24	0,00	0,00
630	03	02	50	90	Diğer Giyim ve Kuşam Alımları	740,45	0,00	244.240,70
630	03	02	60	00	Özel Malzeme Alımları	62.443,19	907,46	1.620,00
630	03	02	60	01	Laboratuvar Malzemesi ile Kimyevi ve Temrinlik Malzeme Alımları	14.599,81	607,94	0,00
630	03	02	60	02	Tıbbi Malzeme ve İlaç Alımları	28.950,63	299,52	1.620,00
630	03	02	60	03	Zirai Malzeme ve İlaç Alımları	109,02	0,00	0,00
630	03	02	60	90	Diğer Özel Malzeme Alımları	18.783,73	0,00	0,00
630	03	02	70	00	Güvenlik ve Savunmaya Yönelik Mal, Malzeme ve Hizmet Alımları, Yapımları ve Giderleri	33.733,26	0,00	0,00
630	03	02	70	09	Güvenlik ve Savunmaya Yönelik Diğer Giderler	33.733,26	0,00	0,00
630	03	02	90	00	Diğer Tüketim Mal ve Malzemesi Alımları	279.220,68	104.368,87	85.461,63
630	03	02	90	01	Bahçe Malzemesi Alımları ile Yapım ve Bakım Giderleri	68.089,07	104.368,87	85.461,63
630	03	02	90	90	Diğer Tüketim Mal ve Malzemesi Alımları	211.131,61	0,00	0,00
630	03	03	00	00	Yolluklar	29.185.528,24	56.318.695,14	79.623.624,68
630	03	03	10	00	Geçici Görev Yollukları	29.169.488,77	56.300.283,61	79.599.073,23
630	03	03	10	01	Yurtiçi Geçici Görev Yollukları	32.381,38	121.616,16	208.664,04
630	03	03	10	03	Yurtdışı Geçici Görev Yollukları	29.137.107,39	56.178.667,45	79.390.409,19
630	03	03	20	00	Sürekli Görev Yollukları	16.039,47	18.411,53	24.551,45

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GİDERİN TÜRÜ	2021 YILI	2022 YILI	2023 YILI
	Kod 1	Kod 2	Kod 3	Kod 4				
630	03	03	20	01	Yurtiçi Sürekli Görev Yollukları	16.039,47	18.411,53	24.551,45
630	03	04	00	00	Görev Giderleri	2.600.225,58	10.348.283,63	4.065.667,52
630	03	04	20	00	Yasal Giderler	7.537,83	0,00	970,50
630	03	04	20	90	Diğer Yasal Giderler	7.537,83	0,00	970,50
630	03	04	30	00	Ödenecek Vergi, Resim, Harçlar ve Benzeri Giderler	2.242.091,95	1.766.941,91	3.699.029,02
630	03	04	30	01	Vergi Ödemeleri ve Benzeri Giderler	2.092.788,79	1.532.525,74	3.399.630,11
630	03	04	30	02	İşletme Ruhsatı Ödemeleri ve Benzeri Giderler	925,76	4.321,80	9.387,93
630	03	04	30	90	Diğer Vergi, Resim ve Harçlar ve Benzeri Giderler	148.377,40	230.094,37	290.010,98
630	03	04	70	00	Mahkeme Harç ve Giderleri	350.595,80	584,80	346.654,64
630	03	04	70	01	Mahkeme Harç ve Giderleri	350.595,80	584,80	346.654,64
630	03	04	80	00	Herhangi Bir Hizmet Tertibi ile İlişkilendirilemeyen İlama Bağlı Borçlar	0,00	8.580.756,90	0,00
630	03	04	80	01	Herhangi Bir Hizmet Tertibi ile İlişkilendirilemeyen İlama Bağlı Borçlar	0,00	8.580.756,90	0,00
630	03	04	90	00	Diğer Görev Giderleri	0,00	0,02	19.013,36
630	03	04	90	90	Sınıflandırmaya Girmeyen Diğer Görev Giderleri	0,00	0,02	19.013,36
630	03	05	00	00	Hizmet Alımları	28.380.369,24	42.280.309,66	64.288.456,34
630	03	05	10	00	Genel Hizmet Alımları	3.588.896,44	5.137.424,97	8.495.195,67
630	03	05	10	02	Araştırma ve Geliştirme Hizmet Alım Giderleri	59.000,00	88.500,00	41.300,00

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GİDERİN TÜRÜ	2021 YILI	2022 YILI	2023 YILI
	Kod 1	Kod 2	Kod 3	Kod 4				
630	03	05	10	03	Bilgisayar Hizmet Alım Giderleri	106.965,00	16.001,61	348.252,64
630	03	05	10	07	İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmeti Alım Giderleri	0,00	0,00	192.500,00
630	03	05	10	12	Özel Okul Eğitim Öğretim Hizmeti Alım Giderleri	465,86	0,00	0,00
630	03	05	10	90	Diğer Genel Hizmet Alımları	3.422.465,58	5.032.923,36	7.913.143,03
630	03	05	20	00	Haberleşme Giderleri	1.656.000,11	2.583.772,06	3.556.439,13
630	03	05	20	01	Posta ve Telgraf Giderleri	263.926,38	409.885,85	390.357,38
630	03	05	20	02	Telefon Abonelik ve Kullanım Ücretleri	246.720,30	440.120,25	513.785,93
630	03	05	20	03	İnternet Erişimi Giderleri	986.029,41	1.584.575,57	2.272.965,63
630	03	05	20	04	Haberleşme Cihazları Ruhsat ve Kullanım Giderleri	9.664,00	0,00	19.200,00
630	03	05	20	05	Uydu Haberleşme Giderleri	115.432,32	115.432,32	103.632,21
630	03	05	20	06	Hat Kira Giderleri	26.420,81	31.851,40	11.100,16
630	03	05	20	07	Bilgiye Abonelik Giderleri	2.806,89	0,00	0,00
630	03	05	20	08	Elektronik Sertifika Giderleri	0,00	0,00	509,80
630	03	05	20	09	Haber Hizmeti Alım Giderleri	0,00	0,00	244.888,02
630	03	05	20	90	Diğer Haberleşme Giderleri	5.000,00	1.906,67	0,00
630	03	05	30	00	Taşıma Giderleri	231.397,01	691.695,16	1.525.431,41
630	03	05	30	02	Yolcu Taşıma Giderleri	182.111,60	549.726,92	1.243.097,43
630	03	05	30	03	Yük Taşıma Giderleri	0,00	0,00	73.087,70
630	03	05	30	04	Geçiş Ücretleri	23.076,48	46.938,83	36.951,54
630	03	05	30	90	Diğer Taşıma Giderleri	26.208,93	95.029,41	172.294,74

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GİDERİN TÜRÜ	2021 YILI	2022 YILI	2023 YILI
	Kod 1	Kod 2	Kod 3	Kod 4				
630	03	05	40	00	Tarifeye Bağlı Ödemeler	514.993,27	1.110.935,24	1.654.336,98
630	03	05	40	01	İlan Giderleri	2.407,20	34.113,23	125.370,92
630	03	05	40	02	Sigorta Giderleri	315.164,07	589.666,32	908.285,31
630	03	05	40	03	Komasyon Giderleri	126.048,04	274.216,51	348.390,78
630	03	05	40	90	Diğer Tarifeye Bağlı Ödemeler	71.373,96	212.939,18	272.289,97
630	03	05	50	00	Kiralar	21.951.756,05	32.174.225,48	47.916.887,86
630	03	05	50	02	Taşıt Kiralama Giderleri	109.539,77	412.425,31	1.015.972,56
630	03	05	50	05	Hizmet Binası Kiralama Giderleri	21.768.974,87	31.657.569,24	46.706.420,48
630	03	05	50	90	Diğer Kiralama Giderleri	73.241,41	104.230,93	194.494,82
630	03	05	90	00	Diğer Hizmet Alımları	437.326,36	582.256,75	1.140.165,29
630	03	05	90	03	Kurslara Katılma ve Eğitim Giderleri	12.044,12	3.610,00	8.631,70
630	03	05	90	90	Sınıflandırmaya Girmeyen Diğer Hizmet Alımları	425.282,24	578.646,75	1.131.533,59
630	03	06	00	00	Temsil ve Tanıtma Giderleri	392.781,88	381.420,40	603.869,20
630	03	06	10	00	Temsil, Tanıtma ve Ağırlandırma Giderleri	363.849,23	350.608,49	547.420,55
630	03	06	10	01	Temsil, Tanıtma ve Ağırlandırma Giderleri	363.849,23	350.608,49	547.420,55
630	03	06	20	00	Toplantı ve Organizasyon Giderleri	28.932,65	30.811,91	56.448,65
630	03	06	20	01	Toplantı ve Organizasyon Giderleri	28.932,65	30.811,91	56.448,65
630	03	07	00	00	MENKUL MAL, GAYRİMADDİ HAK ALIM, BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	2.304.496,43	4.686.019,01	5.878.894,26
630	03	07	10	00	Menkul Mal Alım Giderleri	176.267,49	75.037,27	134.319,04

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GİDERİN TÜRÜ	2021 YILI	2022 YILI	2023 YILI
	Kod 1	Kod 2	Kod 3	Kod 4				
630	03	07	10	01	Büro ve İşyeri Mal ve Malzeme Alımları	14.102,96	6.651,98	27.792,67
630	03	07	10	02	Büro ve İşyeri Makine ve Techizat Alımları	94.501,20	36.307,38	86.634,75
630	03	07	10	03	Avadanlık ve Yedek Parça Alımları	18.094,97	23.154,92	8.371,78
630	03	07	10	90	Diğer Dayanıklı Mal ve Malzeme Alımları	49.568,36	8.922,99	11.519,84
630	03	07	20	00	Gayri Maddi Hak Alımları	563.572,12	1.484.643,15	1.066.652,33
630	03	07	20	01	Bilgisayar Yazılım Alımları ve Yapımları	537.411,52	1.461.886,85	892.227,88
630	03	07	20	02	Fikri Hak Alımları	0,00	0,00	70.842,25
630	03	07	20	90	Diğer Gayri Maddi Hak Alımları	26.160,60	22.756,30	103.582,20
630	03	07	30	00	Bakım ve Onarım Giderleri	1.564.656,82	3.126.338,59	4.677.922,89
630	03	07	30	01	Tefrişat Bakım ve Onarım Giderleri	92.115,44	9.291,37	24.748,76
630	03	07	30	02	Makine Teçhizat Bakım ve Onarım Giderleri	302.505,51	379.030,00	518.984,55
630	03	07	30	03	Taşıt Bakım ve Onarım Giderleri	925.608,60	1.872.365,81	2.886.647,77
630	03	07	30	90	Diğer Bakım ve Onarım Giderleri	244.427,27	865.651,41	1.247.541,81
630	03	08	00	00	Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri	215.471,99	468.202,53	741.443,40
630	03	08	10	00	Hizmet Binası Bakım ve Onarım Giderleri	215.471,99	468.202,53	741.443,40
630	03	08	10	01	Büro Bakım ve Onarımı Giderleri	59.828,89	48.856,72	221.433,71
630	03	08	10	90	Diğer Hizmet Binası Bakım ve Onarım Giderleri	155.643,10	419.345,81	520.009,69
630	03	09	00	00	Tedavi ve Cenaze Giderleri	92.832,31	27.117,96	477.341,83

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GİDERİN TÜRÜ	2021 YILI	2022 YILI	2023 YILI
	Kod 1	Kod 2	Kod 3	Kod 4				
630	03	09	10	00	Kamu Personeli Tedavi ve Sağlık Malzemesi Giderleri	64.256,74	26.912,93	455.562,32
630	03	09	10	01	Kamu Personeli Tedavi ve Sağlık Malzemesi Giderleri	64.256,74	26.912,93	455.562,32
630	03	09	20	00	Kamu Personeli İlaç Giderleri	28.575,57	205,03	21.779,51
630	03	09	20	01	Kamu Personeli İlaç Giderleri	28.575,57	205,03	21.779,51
630	05	00	00	00	CARİ TRANSFERLER	313.568.628,24	506.442.906,12	893.370.624,27
630	05	01	00	00	Görevlendirme Giderleri	683.936,00	897.776,00	2.487.584,00
630	05	01	20	00	Sosyal Güvenlik Kurumlarına	683.936,00	897.776,00	2.487.584,00
630	05	01	20	02	5510 Sayılı Kanunun 4/c Maddesi Kapsamındaki Sigortalılara Vazife Malüllük Aylıkları İle Bunların Hak Sahiplerine Bağlanacak Ölüm Aylıkları Karşılığı Ödenecek Ek Karşılıklar	683.936,00	0,00	0,00
630	05	01	20	05	Sosyal Güvenlik Kurumuna 5434 Sayılı Kanun Kapsamında Emekli İkramiyeleri Karşılığı Yapılan Ödemeler	0,00	0,00	2.072.985,00
630	05	01	20	90	Sosyal Güvenlik Kurumuna Görevlendirme Giderleri Karşılığı Yapılan Diğer Ödemeler	0,00	897.776,00	414.599,00
630	05	03	00	00	KAR AMACI GÜTMİYEN KURULUŞLARA YAPILAN TRANSFERLER	182.137,25	280.009,41	640.000,00
630	05	03	10	00	Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara	182.137,25	280.009,41	640.000,00

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GİDERİN TÜRÜ	2021 YILI	2022 YILI	2023 YILI
	Kod 1	Kod 2	Kod 3	Kod 4				
630	05	03	10	03	Kamu İşveren Sendikalarına	17.600,00	20.000,00	22.000,00
630	05	03	10	05	Memurların Öğle Yemeğine Yardım	162.000,00	260.009,41	618.000,00
630	05	03	10	90	Kar Amacı Gütmeyen Diğer Kuruluşlara	2.537,25	0,00	0,00
630	05	06	00	00	YURTDIŞINA YAPILAN TRANSFERLER	312.702.554,99	505.265.120,71	890.243.040,27
630	05	06	10	00	Dış Ülkelere Yapılan Yardımlar	309.936.395,27	501.811.367,16	879.506.342,66
630	05	06	10	90	Diğer Ülkelere	309.936.395,27	501.811.367,16	879.506.342,66
630	05	06	20	00	Uluslararası Kuruluşlara Yapılan Ödemeler	2.128.632,54	3.453.753,55	10.736.697,61
630	05	06	20	02	Uluslararası Kuruluşlara Katkı Ödemeleri	2.128.632,54	3.382.406,03	10.736.697,61
630	05	06	20	90	Uluslararası Kuruluşlara Diğer Ödemeler	0,00	71.347,52	0,00
630	05	06	90	00	Yurtdışına Yapılan Diğer Transferler	637.527,18	0,00	0,00
630	05	06	90	90	Sınıflandırmaya Girmeyen Diğer Yurtdışı Transferler	637.527,18	0,00	0,00
630	07	00	00	00	Sermaye Transferleri	11.660.012,75	15.578.146,12	20.577.887,86
630	07	02	00	00	Yurtdışı Sermaye Transferleri	11.660.012,75	15.578.146,12	20.577.887,86
630	07	02	90	00	Diğer Yurtdışı Sermaye Transferleri	11.660.012,75	15.578.146,12	20.577.887,86
630	07	02	90	01	Türk Kültür Varlığının Korunması ve Tanıtımı Giderleri	11.660.012,75	15.578.146,12	20.577.887,86
630	11	00	00	00	Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	7.442.972,11	3.053.699,35	34.623.990,08
630	11	01	00	00	Döviz Mevcudunun Değerlenmesinde Oluşan Olumsuz Kur Farkları	7.442.972,11	3.053.699,35	34.623.990,08
630	13	00	00	00	Amortisman Giderleri	3.551.596,64	2.830.931,79	59.237.637,24

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GİDERİN TÜRÜ	2021 YILI	2022 YILI	2023 YILI
	Kod 1	Kod 2	Kod 3	Kod 4				
630	13	01	00	00	Maddi Duran Varlıklar Amortisman Giderleri	3.203.127,69	2.648.036,08	57.851.595,31
630	13	01	02	00	Binaların Amortisman Giderleri	2.200.700,00	2.200.700,00	14.128.494,00
630	13	01	03	00	Tesis, Makine ve Cihazların Amortisman Giderleri	3.703,97	224.871,36	517.457,99
630	13	01	04	00	Taşıtların Amortisman Giderleri	813.567,59	0,00	39.275.878,36
630	13	01	05	00	Demirbaşların Amortisman Giderleri	185.156,13	222.464,72	3.929.764,96
630	13	02	00	00	Maddi Olmayan Duran Varlıklar Amortisman Giderleri	123.996,10	182.895,71	1.386.041,93
630	13	02	01	00	Hakların Amortisman Giderleri	123.996,10	182.895,71	1.386.041,93
630	13	03	00	00	Diğer Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	224.472,85	0,00	0,00
630	13	03	02	00	Elden çıkarılacak Maddi Duran Varlıkların Amortisman Giderle	224.472,85	0,00	0,00
630	14	00	00	00	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	0,00	1.843.532,98	3.028.760,85
630	14	01	00	00	Kırtasiye Malzemeleri	0,00	632.814,23	875.668,36
630	14	02	00	00	Beslenme, Gıda Amaçlı ve Mutfakta Kullanılan Tüketim Malzeme	0,00	69.880,04	63.419,28
630	14	03	00	00	Tıbbi ve Laboratuvar Sarf Malzemeleri	0,00	43.682,16	18.358,86
630	14	05	00	00	Temizleme Ekipmanları	0,00	830.312,73	1.234.092,04
630	14	06	00	00	Giyecek, Mefruşat ve Tuhafiye Malzemeleri	0,00	53.486,20	417.779,57
630	14	07	00	00	Yiyecek	0,00	11.005,34	11.402,25
630	14	08	00	00	İçecek	0,00	93.822,69	195.089,37
630	14	10	00	00	Zirai Maddeler	0,00	8.210,03	11.255,29

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GİDERİN TÜRÜ	2021 YILI	2022 YILI	2023 YILI
	Kod 1	Kod 2	Kod 3	Kod 4				
630	14	12	00	00	Bakım Onarım ve Üretim Malzemeleri	0,00	51.073,35	88.234,97
630	14	13	00	00	Yedek Parçalar	0,00	7.945,48	83.878,50
630	14	14	00	00	Nakil Vasıtaları Lastikleri	0,00	0,00	15.193,43
630	14	15	00	00	Değişim, Bağış ve Satış Amaçlı Yayınlar	0,00	11.508,08	0,00
630	14	99	00	00	Diğer Tüketim Amaçlı Malzemeler	0,00	29.792,65	14.388,93
630	30	00	00	00	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	205.615,00	255.152,92	474.418,53
630	30	06	00	00	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	205.615,00	255.152,92	474.418,53
630	30	06	07	00	Gayrimenkul Büyük Onarım Giderleri	205.615,00	255.152,92	135.150,00
630	30	06	07	90	Diğer Gayrimenkul Büyük Onarım Giderleri	205.615,00	255.152,92	135.150,00
630	30	06	09	00	Diğer Sermaye Giderleri	0,00	0,00	339.268,53
630	30	06	09	20	Yolluk Giderleri	0,00	0,00	339.268,53
630	99	00	00	00	Diğer Giderler	139.422,39	78.197,87	0,03
630	99	99	00	00	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler	139.422,39	78.197,87	0,03
GİDERLER TOPLAMI (A)						498.500.208,29	818.351.439,63	1.478.568.716,70

Faaliyet Sonuçları Tablosu (Gelirler)

Kamu İdaresi Kodu: 65	Kamu İdaresi Adı: TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI	Yıl: 2023
---------------------------------	--	---------------------

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GELİRİN TÜRÜ	2021 YILI	2022 YILI	2023 YILI
	Kod 1	Kod 2	Kod 3	Kod 4				
600	00	00	00	00	GELİRLER HESABI	608.716.990,64	776.503.373,62	2.102.219.420,74
600	03	00	00	00	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.051.416,70	1.939.149,41	2.300.204,18
600	03	01	00	00	Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	85.268,17	58.422,22	44.546,41
600	03	01	01	00	Mal Satış Gelirleri	85.268,17	58.422,22	44.546,41
600	03	01	01	01	Şartname, Basılı Evrak, Form Satış Gelirleri	85.268,17	58.422,22	44.546,41
600	03	06	00	00	Kira Gelirleri	966.148,53	1.880.727,19	2.255.657,77
600	03	06	01	00	Taşınmaz Kiraları	966.148,53	1.880.727,19	2.255.657,77
600	03	06	01	01	Lojman Kira Gelirleri	966.148,53	1.880.727,19	2.255.657,77
600	04	00	00	00	Alınan Bağışlar ve Yardımlar	562.354.026,01	738.346.244,58	2.045.819.256,45
600	04	02	00	00	Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış	554.754.000,00	737.313.680,00	2.044.784.000,00
600	04	02	01	00	Cari	510.054.000,00	686.313.680,00	1.984.784.000,00
600	04	02	01	01	Hazine yardımı	510.054.000,00	686.313.680,00	1.984.784.000,00
600	04	02	02	00	Sermaye	44.700.000,00	51.000.000,00	60.000.000,00
600	04	02	02	01	Hazine yardımı	44.700.000,00	51.000.000,00	60.000.000,00
600	04	04	00	00	Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Yardım ve Bağışlar	7.600.026,01	1.032.564,58	1.035.256,45
600	04	04	01	00	Cari	7.600.026,01	1.032.564,58	1.035.256,45
600	04	04	01	01	Kurumlardan Alınan Bağış ve Yardımlar	7.480.788,73	0,00	0,00
600	04	04	01	03	Kurumlardan Alınan Şartlı Bağış ve Yardımlar	119.237,28	1.032.564,58	1.035.256,45
600	05	00	00	00	Diğer Gelirler	11.981.471,95	16.739.368,07	19.454.605,35
600	05	01	00	00	Faiz Gelirleri	14.634,36	6.759,93	829,48
600	05	01	09	00	Diğer Faizler	14.634,36	6.759,93	829,48
600	05	01	09	01	Kişilerden Alacaklar Faizleri	14.634,36	6.759,93	829,48
600	05	02	00	00	Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	6.061,11	191,01	5.767,43

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap				GELİRİN TÜRÜ	2021 YILI	2022 YILI	2023 YILI
	Kod 1	Kod 2	Kod 3	Kod 4				
600	05	02	09	00	Diğer Paylar	6.061,11	191,01	5.767,43
600	05	02	09	01	Çalışanlardan Tedavi Katılım Payı	6.061,11	191,01	5.767,43
600	05	09	00	00	Diğer Çeşitli Gelirler	11.960.776,48	16.732.417,13	19.448.008,44
600	05	09	01	00	Diğer Çeşitli Gelirler	11.960.776,48	16.732.417,13	19.448.008,44
600	05	09	01	01	İrat Kaydedilecek Nakdi Teminatlar	0,00	0,00	246.309,91
600	05	09	01	06	Kişilerden Alacaklar	78.837,19	1.719.353,87	404.146,69
600	05	09	01	99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Çeşitli Gelirler	11.881.939,29	15.013.063,26	18.797.551,84
600	11	00	00	00	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	33.330.075,98	19.478.611,56	34.645.354,76
600	11	01	00	00	Döviz Mevcudunun Değerlenmesinde Oluşan Olumlu Kur Farkları	33.330.075,98	18.689.885,42	34.645.354,76
600	11	99	00	00	Diğer Değer ve Miktar Değişim Gelirleri	0,00	788.726,14	0,00
GELİRLER TOPLAMI (B)						608.716.990,64	776.503.373,62	2.102.219.420,74

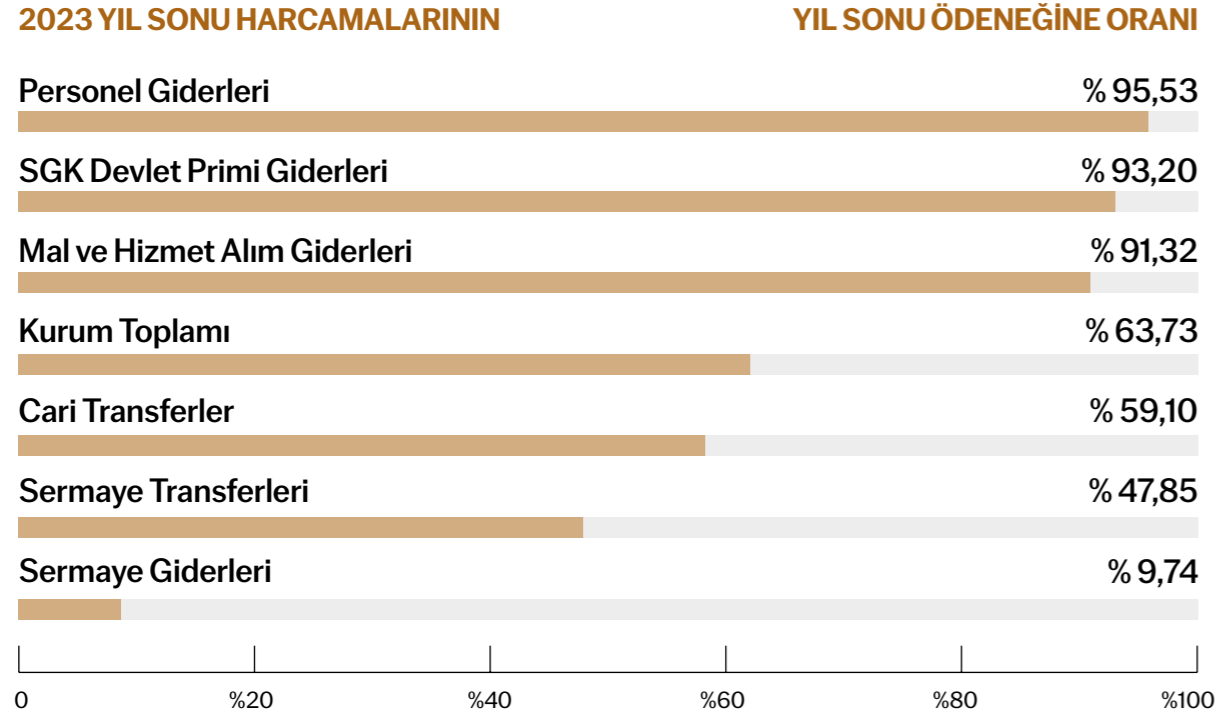
Kamu İdaresi Kodu: 65	Kamu İdaresi Adı: TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI	Yıl: 2023
---------------------------------	--	---------------------

	2021 YILI	2022 YILI	2023 YILI
GİDERLER TOPLAMI (A)	498.500.208,29	818.351.439,63	1.478.568.716,70
GELİRLER TOPLAMI (B)	608.716.990,64	776.503.373,62	2.102.219.420,74
İNDİRİM İADE İSKONTO TOPLAMI (C)	0,00	0,00	0,00

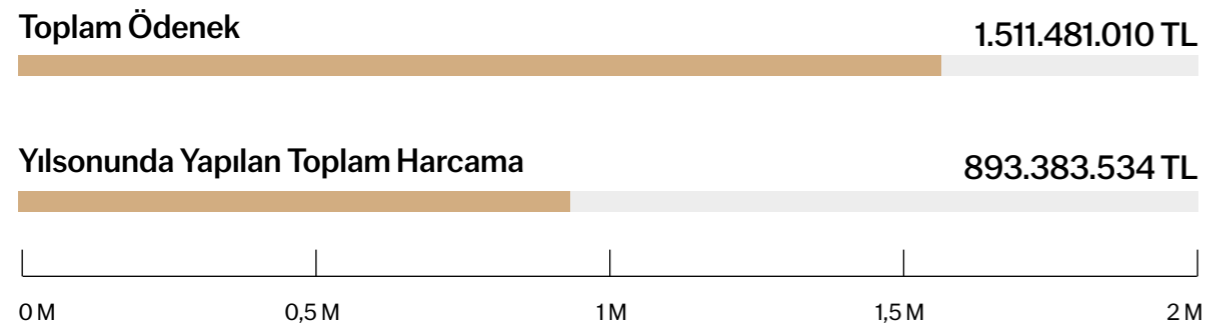
	2021 YILI	2022 YILI	2023 YILI
NET GELİR (D= (B-C))	608.716.990,64	776.503.373,62	2.102.219.420,74
ENFLASYON DÜZELTMESİ (E)	0,00	0,00	0,00
FAALİYET SONUCU [(D+E)-A](+/-)	110.216.782,35	-41.848.066,01	623.650.704,04

2. Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar

2023 yılında yılsonu harcamalarının yılsonu ödeneğine oranı; **Personel Giderlerinde** % 95,53; **Sosyal Güvenlik Kurumu Devlet Primi Giderlerinde** % 93,20; **Mal ve Hizmet Alım Giderlerinde** % 91,32; **Cari Transferlerde** % 59,10; **Sermaye Giderlerinde** % 9,74; **Sermaye Transferlerinde** % 47,85 ve son olarak **kurum toplamında** da % 63,73 olarak gerçekleşmiştir.

Projelerin ödendiği Cari Transferler harcama kalemi için başlangıç rakamı olarak **1.113.682.000 TL ödenek** verilmiştir. Yıl içerisinde bu ödeneye, 2022 yılından devam eden şartlı bağış ve yardımlardan harcanmayan kısımların ilgili tertiplerine kaydedilme, yıl içerisinde şartlı bağış ve yardımlara yeni rakamlar ekleme, kurum içi aktarma, ekleme ve düşme işlemleri ile yedek ödenekten gelen eklemeler yapılmış olup; yılsonu itibarıyla **toplam ödenek 1.511.481.010 TL** olarak gerçekleşmiştir. 2023 yılı içerisinde ise **bu ödeneğin 893.383.534 TL'si** harcanmıştır. Yılsonu ödenek toplamına göre bu kalemin harcama gerçekleşme oranı % 59,10'dur. Yıl sonunda gelen 497.212.000 TL proje bazlı ekleme hariç tutulduğunda ise cari transferler toplam ödenek ve toplam harcama %88,08 olarak hesaplanmaktadır.

3. Mali Denetim Sonuçları

Başkanlığımız, 2006 mali yılından itibaren Sayıştay Başkanlığı'nın mali denetime dâhil edilmiş olup, mezkur denetim faaliyeti rutin olarak devam etmektedir. Sayıştay 2022 Yılı Denetim Raporu bulgularına göre denetim görüşünün dayanağı bulgular kısmında herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiş olup; diğer bulgular kısmında 2 adet bulgu yer almaktadır. Söz konusu bulguların ortadan kaldırılması adına düzeltici işlemler gerçekleştirilmiştir. 2022 yılı Performans Denetimine ilişkin ise herhangi bir bulgu tespit edilmemiştir.

2023 yılı Kurumsal Mali Durum ve Beklentiler Raporu yayınlanmış olup kamuoyu ile de paylaşılmıştır.

B. Performans Bilgileri

1. Program, Alt Program, Faaliyet Bilgileri

Program Adı:	ULUSLARARASI KALKINMA İŞBİRLİĞİ
Programın Amacı:	Türkiye'nin Uluslararası Kalkınma İşbirliği Faaliyetlerinin, Ülkemizin ve Bölgemizin İstikrarı ve İhtiyaçları ile Uluslararası Hukuktan Kaynaklanan Mevcut Yükümlülüklerimiz Dikkate Alınarak, Daha Etkin ve Koordinasyon İçerisinde Yürütülerek Ülkemizin ve Diğer Ülkelerin Kalkınmasına Azami Katkısı Sunması
Programın Kapsamı:	Program, <ul style="list-style-type: none"> • Sekretarya hizmetleri daimi olarak ülkemizde deruhte edilen İslam İşbirliği Ekonomik ve Ticari İşbirliği Daimi Komitesinin (İSEDAK) araştırma, politika belirleme ve izleme, program ve proje yürütme ile organizasyon yönetimi çalışmaları, • Ülkemizin içerisinde yer aldığı çok taraflı ve ikili uluslararası kalkınma faaliyetlerinin koordinasyonu ve verimli yürütülmesi amacıyla yürütülecek çalışmaları, kapsamaktadır.
Anahtar Göstergeler	1- Ekonomik ve sosyal altyapılar/hizmetler ve kültürel işbirliği alanlarındaki proje sayısı 2- İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) içi toplam ticaretin İİT üyesi ülkelerin toplam ticaretindeki payı 3- Resmi kalkınma yardımlarının gayri safi milli hasılaya oranı (RKY/GSMH) 4- Türkiye'nin resmi kalkınma yardımları (RKY) miktarı 5- Uluslararası kalkınma işbirliği mevzuatının hazırlanma durumu 6- Uygulanan İSEDAK politika tavsiyeleri sayısı

Alt Program Adı:	TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYONU
Alt Programın Kapsamı:	1992 yılında kurulan TİKA, kurulduğu yıldan günümüze yeryüzünde 170'ten fazla ülkede 30.000'i aşkın proje ve faaliyet ile diğer ülkelerin kalkınma süreçlerine destek vermiştir. 2023 yılı itibarıyla 61 ülkede kurulu 63 Program Ofisi aracılığıyla çalışmalarını sürdüren TİKA, eğitim, sağlık, idari ve sivil altyapıların geliştirilmesi, sosyal altyapıların geliştirilmesi, ortak tarihi ve kültürel mirasın korunması ve üretim sektörlerinde muhatap ülkelerin ihtiyaç duyduğu projeler ve faaliyetler ile Türk insanın yardım elini bu bölgelere uzatmaktadır. Doğa veya insan kaynaklı insani kriz durumlarında da yine ülkemizin yardım eli TİKA vasıtasıyla bu bölgelere uzanmaktadır.
Alt Program Hedefi:	Uluslararası kalkınma işbirliği çerçevesinde, faaliyet coğrafyasındaki ülkelerde ekonomik ve sosyal kalkınma süreçlerini desteklemek ve ortak tarihi mirasın korunmasını ve geliştirilmesini sağlamak

İdare Adı	TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI		
PROGRAM	ALT PROGRAM	FAALİYET	SORUMLU HARCAMA BİRİMİ
ULUSLARARASI KALKINMA İŞBİRLİĞİ	TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYONU	Balkanlar ve Doğu Avrupa'da Uluslararası Kalkınma İşbirliğinin Geliştirilmesi	Balkanlar ve Doğu Avrupa Dairesi Başkanlığı, Personel ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı, Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı
		Dış İlişkiler ve Ortaklıklar Üzerinden Uluslararası Kalkınma İşbirliğinin Geliştirilmesi	Dış İlişkiler ve Ortaklıklar Dairesi Başkanlığı, Personel ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı, Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı
		Doğu ve Güney Asya ile Pasifik ve Latin Amerika'da Uluslararası Kalkınma İşbirliğinin Geliştirilmesi	Doğu ve Güney Asya, Pasifik ve Latin Amerika Dairesi Başkanlığı, Personel ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı, Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı
		Orta Asya ve Kafkaslar'da Uluslararası Kalkınma İşbirliğinin Geliştirilmesi	Orta Asya ve Kafkaslar Dairesi Başkanlığı, Personel ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı, Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı
YÖNETİM VE DESTEK PROGRAMI	TEFTİŞ, DENETİM VE DANIŞMANLIK HİZMETLERİ	Hukuki Danışmanlık ve Muhakemat Hizmetleri	Hukuk Müşavirliği, Personel ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı
		Kurumsal Uluslararası İşbirliği Faaliyetleri	Program Koordinasyon Ofisleri
	ÜST YÖNETİM, İDARI VE MALİ HİZMETLER	Bilgi Teknolojilerine Yönelik Faaliyetler	Personel ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı
		Genel Destek Hizmetleri	Personel ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı
		İnsan Kaynakları Yönetimine İlişkin Faaliyetler	Personel ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı
Özel Kalem Hizmetleri	Özel Kalem		
Strateji Geliştirme ve Mali Hizmetler	Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı, Personel ve Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı,		

FAALİYETLERE İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

Balkanlar ve Doğu Avrupa'da Uluslararası Kalkınma İşbirliğinin Geliştirilmesi	<p>Balkanlar ve Doğu Avrupa Bölgesi ülkelerinde eğitim, sağlık, idari ve sivil altyapılar, sosyal altyapılar ve üretim sektörlerinde gerçekleştirilecek proje ve faaliyetlerle anılan ülkelerde kalkınma süreçleri desteklenecektir.</p> <p>Balkanlar ve Doğu Avrupa Bölgesi ülkelerinde ortak tarihi ve kültürel mirasımızın önemli parçaları olan eserler korunarak, ihya edilerek gelecek nesillere aktarılacaktır.</p>
Dış İlişkiler ve Ortaklıklar Üzerinden Uluslararası Kalkınma İşbirliğinin Geliştirilmesi	<p>Ülkemiz kurum/kuruluş/STK'larının kalkınma işbirliği süreçlerine dahil olduğu ikili ve çok taraflı projeler ile ülkemizin sahip olduğu kalkınma tecrübesinin ve kurumsal birikimin kalkınma işbirliği ortağı ülkelerle paylaşılması sağlanacaktır.</p>
Doğu ve Güney Asya ile Pasifik ve Latin Amerika'da Uluslararası Kalkınma İşbirliğinin Geliştirilmesi	<p>Bölge ülkelerinde eğitim, sağlık ve üretim alanları başta olmak üzere ihtiyaç duyulan sektörlerde geliştirilecek proje ve faaliyetlerle bölge ülkelerinin kalkınma süreçleri desteklenecektir.</p>
Orta Asya ve Kafkaslar'da Uluslararası Kalkınma İşbirliğinin Geliştirilmesi	<p>Bölge ülkelerinde eğitim, sağlık, idari ve sivil altyapılar, sosyal altyapılar ve üretim sektörlerinde gerçekleştirilecek proje ve faaliyetlerle anılan ülkelerde kalkınma süreçleri desteklenecektir.</p> <p>Ortak tarihe sahip olduğumuz toplulukların varlıklarını güçlendirerek sürdürmeleri için ihtiyaç duyulan alanlarda proje ve faaliyetler gerçekleştirilecektir.</p>
Ortadoğu ve Afrika'da Uluslararası Kalkınma İşbirliğinin Geliştirilmesi	<p>Orta Doğu ve Afrika Bölgesi ülkelerinde eğitim, sağlık, temiz suya erişim, çevre, üretim, kurumsal kapasitelerin geliştirilmesi alanlarında geliştirilecek proje ve faaliyetlerle bölge ülkelerinin kalkınma süreçleri desteklenecektir.</p> <p>Bölgede sıklıkla görülen insani krizlerde acil ve insani yardım faaliyetlerinin sağlanması ve koordinasyonu sağlanacaktır.</p>

FORM 4: PERFORMANS GÖSTERGESİ SONUÇLARI FORMU

Program	Alt Program	Alt Program Hedefi
ULUSLARARASI KALKINMA İŞBİRLİĞİ	TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYONU	Uluslararası kalkınma işbirliği çerçevesinde, faaliyet coğrafyasındaki ülkelerde ekonomik ve sosyal kalkınma süreçlerini desteklemek ve ortak tarihi mirasın korunmasını ve geliştirilmesini sağlamak

Performans Göstergesi	Hedeflenen Gösterge Değeri	Yılsonu Gerçekleşme Değeri	Gerçekleşme Durumu
Afrika açılımı çerçevesinde kalkınma iş birliği bağı kurulan ülke sayısı	50	50	Hedefe Ulaşıldı
Balkanlar ve Doğu Avrupa'da kalkınma iş birliğini geliştirmek üzere gerçekleştirilen proje sayısı	350	220	Kısmen Ulaşıldı
Balkanlarda ortak tarihi ve kültürel mirasımızı korumaya yönelik faaliyet sayısı	50	35	Kısmen Ulaşıldı
Dış ilişkiler ve ortaklıklar üzerinden kalkınma iş birliğini geliştirmek üzere gerçekleştirilen proje sayısı	315	239	Kısmen Ulaşıldı
Doğu ve Güney Asya ile Pasifik ve Latin Amerika'da kalkınma iş birliğini geliştirmek üzere gerçekleştirilen proje sayısı	150	140	Kısmen Ulaşıldı
İş birliği yapılan kurum, kuruluş ve STK sayısı	300	130	Kısmen Ulaşıldı
Orta Asya ve Kafkaslar'da kalkınma iş birliğini geliştirmek üzere gerçekleştirilen proje sayısı	320	162	Kısmen Ulaşıldı
Orta Doğu ve Afrika'da kalkınma iş birliğini geliştirmek üzere gerçekleştirilen proje sayısı	365	390	Hedef Aşıldı
Türk dünyasında ortak tarihi ve kültürel değerlerimizi yaşatmaya yönelik faaliyet sayısı	52	40	Kısmen Ulaşıldı
Türk işbirliği ve koordinasyonu kapsamında açılmış olan toplam yurt dışı ofis sayısı	70	63	Kısmen Ulaşıldı
Yeni açılım coğrafyasında kalkınma iş birliği bağı kurulan ülke sayısı	25	24	Kısmen Ulaşıldı

2. Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi

i. Alt program hedef ve göstergelerine ilişkin gerçekleştirme sonuçları ve değerlendirmeler

2023 yılı program bütçesinde yer verilen 11 adet göstergenin yıllık değerlendirmesine ilişkin tablo aşağıdadır.

FORM 3: PERFORMANS GÖSTERGESİ GERÇEKLEŞMELERİ İZLEME FORMU (3 AYLIK)

Yıl:	2023
Programın Adı:	ULUSLARARASI KALKINMA İŞBİRLİĞİ
Alt Programın Adı:	TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYONU
Alt Program Hedefi:	Uluslararası kalkınma işbirliği çerçevesinde, faaliyet coğrafyasındaki ülkelerde ekonomik ve sosyal kalkınma süreçlerini desteklemek ve ortak tarihi mirasın korunmasını ve geliştirilmesini sağlamak

Sıra	Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Önceki Dönem Grç		Hedeflenen Gösterge Değeri	Yılsonu Gerçekleşme Tahmini
			Yılı	Değeri		
1	Afrika açılımı çerçevesinde kalkınma iş birliği bağı kurulan ülke sayısı	Sayı	2022	50	50	49
2	Balkanlar ve Doğu Avrupa'da kalkınma iş birliğini geliştirmek üzere gerçekleştirilen proje sayısı	Sayı	2022	266	350	185
3	Balkanlarda ortak tarihi ve kültürel mirasımızı korumaya yönelik faaliyet sayısı	Sayı	2022	54	50	35
4	Dış ilişkiler ve ortaklıklar üzerinden kalkınma iş birliğini geliştirmek üzere gerçekleştirilen proje sayısı	Sayı	2022	266	315	250
5	Doğu ve Güney Asya ile Pasifik ve Latin Amerika'da kalkınma iş birliğini geliştirmek üzere gerçekleştirilen proje sayısı	Sayı	2022	114	150	135
6	İş birliği yapılan kurum, kuruluş ve STK sayısı	Sayı	2022	160	300	150
7	Orta Asya ve Kafkaslar'da kalkınma iş birliğini geliştirmek üzere gerçekleştirilen proje sayısı	Sayı	2022	136	320	190
8	Orta Doğu ve Afrika'da kalkınma iş birliğini geliştirmek üzere gerçekleştirilen proje sayısı	Sayı	2022	456	365	335
9	Türk dünyasında ortak tarihi ve kültürel değerlerimizi yaşatmaya yönelik faaliyet sayısı	Sayı	2022	38	52	45
10	Türk işbirliği ve koordinasyonu kapsamında açılmış olan toplam yurt dışı ofis sayısı	Sayı	2022	63	70	63
11	Yeni açılım coğrafyasında kalkınma iş birliği bağı kurulan ülke sayısı	Sayı	2022	32	25	24

Gerçekleşme						
1. Üç Aylık	2. Üç Aylık	3. Üç Aylık	4. Üç Aylık	Yılsonu Değeri	Gerçekleşme Oranı	Gerçekleşme Durumu
50	0	0	0	50	%100	Ulaşıldı
20	30	50	120	220	%63	Kısmen Ulaşıldı
7	13	15	0	35	%70	Kısmen Ulaşıldı
16	59	78	86	239	%76	Kısmen Ulaşıldı
20	35	25	60	140	%93	Kısmen Ulaşıldı
11	30	21	68	130	%43	Kısmen Ulaşıldı
19	28	42	73	162	%51	Kısmen Ulaşıldı
84	71	131	104	390	%107	Aşıldı
7	4	14	15	40	%77	Kısmen Ulaşıldı
63	0	0	0	63	%90	Kısmen Ulaşıldı
5	9	9	1	24	%96	Kısmen Ulaşıldı

11 adet göstergenin yıllık gerçekleşmesine ilişkin değerlendirme tablosu aşağıda yer almaktadır.

Performans Göstergesi	2023 yılı Hedef Değeri (Sayı)	2023 Yılı Gerçekleme (Sayı)	% Gerçekleşme
Afrika açılımı çerçevesinde Ortadoğu ve Afrika'da kalkınma iş birliği bağı kurulan ülke sayısı	50	50	100
AÇIKLAMA: Afrika'daki mevcut siyasi, ekonomik ve sosyal istikrarsızlıklara ve ülkemizde yaşanan kur dalgalanmalarına rağmen hedefe ulaşılmıştır.			
Balkanlar ve Doğu Avrupa'da kalkınma iş birliğini geliştirmek üzere gerçekleştirilen proje sayısı	350	220	63
AÇIKLAMA: Aşağıda belirtilen sebeplerden ötürü hedeflenen değere ulaşamamıştır. <ul style="list-style-type: none"> • Ülke içindeki ya da uluslararası nitelikli siyasi, ekonomik ve sosyal istikrarsızlıklar • Döviz kuru dalgalanmaları • Ülkemizde 2023 yılında yaşanan depremin etkileri 			
Balkanlarda ortak tarihi ve kültürel mirasımızı korumaya yönelik faaliyet sayısı	50	35	70
AÇIKLAMA: Aşağıda belirtilen sebeplerden ötürü hedeflenen değere ulaşamamıştır. <ul style="list-style-type: none"> • Ülke içindeki ya da uluslararası nitelikli siyasi, ekonomik ve sosyal istikrarsızlıklar • Döviz kuru dalgalanmaları • Ülkemizde 2023 yılında yaşanan depremin etkileri 			
Dış ilişkiler ve ortaklıklar üzerinden kalkınma iş birliğini geliştirmek üzere gerçekleştirilen proje sayısı	315	239	76
AÇIKLAMA: Şubat ayında gerçekleşen deprem felaketi nedeniyle proje ortağı Türk kamu kurumları ve STK'ları faaliyetlerini deprem bölgesine kaydırmış ve ortaklaşa yürüttüğümüz yurtdışı projelerini ertelemişlerdir. Senenin kalanında projeler artan bir hızla hayata geçirilmesine rağmen 2023 hedefinin altında kalmıştır. Bununla birlikte kurdaki artış sebebiyle bütçe kullanım oranı görece daha yüksek gerçekleşmiştir.			
Doğu ve Güney Asya ile Pasifik ve Latin Amerika'da kalkınma iş birliğini geliştirmek üzere gerçekleştirilen proje sayısı	150	140	93
AÇIKLAMA: "Doğu ve Güney Asya ile Pasifik ve Latin Amerika'da kalkınma iş birliğini geliştirmek üzere gerçekleştirilen proje sayısı" performans göstergesinde hedefe kısmen ulaşılmıştır.			
İşbirliği yapılan kurum, kuruluş ve STK sayısı	300	130	43
AÇIKLAMA: Şubat ayında gerçekleşen deprem felaketi nedeniyle proje ortağı Türk kamu kurumları ve STK'ları faaliyetlerini deprem bölgesine kaydırmış söz konusu hedefin altında kalınmasında etkili olmuştur.			

Orta Asya ve Kafkaslarda Kalkınma İşbirliğini Geliştirme Hedefine Yönelik Gerçekleştirilen Proje Sayısı	320	162	51
AÇIKLAMA: Şubat ayı başında yaşanan deprem felaketi sonrasında verilen idari karar doğrultusunda, yeni proje ve faaliyet kabulüne 1 ay ara verilmiş; Mart ayı itibarıyla normal çalışma düzenine geri dönmüştür. Bu nedenle, proje faaliyet sayıları öngörülenin altında seyretmiştir.			
Ortadoğu ve Afrika'da kalkınma iş birliğini geliştirmek üzere gerçekleştirilen proje sayısı	365	390	107
AÇIKLAMA: Çalışma coğrafyasında karşılaşılan tüm zorluklara rağmen Daire Başkanlığımızca hedeflenenin üzerinde proje sayısına ulaşılmış, hemen hemen her sektörde toplumların ihtiyaçlarına doğrudan cevap veren projeler gerçekleştirmeye çaba gösterilmiştir.			
Türk Dünyasında Ortak Tarihi ve Kültürel Değerlerimizi Yaşatmaya Yönelik Faaliyet Sayısı	52	40	77
AÇIKLAMA: Pandemi sonrasında, insan hareketliliğinin eski düzeyine dönmesi ile beraber kültürel etkinliklerin sayılarında geçtiğimiz yıllara oranla kayda değer bir artış gözlenmiştir.			
Toplam Yurt Dışı Ofis Sayısı	70	63	90
AÇIKLAMA: Küresel konjonktürde ofis açılmasına müsaade edecek ekonomik, hukuki, sosyal, siyasi, kültürel, teknik, idari imkânların gerçekleşmemesi nedeniyle 2023 yılı içerisinde yeni ofis açılışı yapılamamıştır			
Yeni açılım coğrafyasında kalkınma iş birliği bağı kurulan ülke sayısı	25	24	96
AÇIKLAMA: "Yeni açılım coğrafyasında kalkınma iş birliği bağı kurulan ülke sayısı" performans göstergesinde; acil/doğrudan/yerel halkın ihtiyaçlarına yönelik projelere öncelik verilmiş ve olabildiğince yüksek fayda/sağlıklı maliyet analizi yapılarak, insanları doğrudan etkileyen projeler hayata geçirilmiştir.			

ii. Performans denetim sonuçları

Başkanlığımızda performans sistemi stratejik plan, performans programı ve faaliyet raporundan oluşan sistematik ile değerlendirilmektedir. Başkanlığımız birimlerinin 5'er yıllık hedefleri stratejik planda belirlenmekte anılan bu hedefler bütçe tahsisine göre yıllık olarak performans programına yansıtılmaktadır. Stratejik planın ve performans programının gerçekleşme değerleri faaliyet raporu aracılığıyla izlenip değerlendirilmektedir.

3. Stratejik Plan Değerlendirme Tabloları

A1	Türkiye'nin uluslararası kalkınma iş birliği faaliyetlerini en etkin şekilde uygulamak				
H1.1	Orta Asya ve Kafkaslar'da kalkınma iş birliğini geliştirmek				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Uluslararası Kalkınma İşbirliği/Türk İşbirliği ve Koordinasyonu				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Uluslararası kalkınma işbirliği çerçevesinde, faaliyet coğrafyasındaki ülkelerde ekonomik ve sosyal kalkınma süreçlerini desteklemek ve ortak tarihi mirasın korunmasını ve geliştirilmesini sağlamak				
H1.1 Performansı	59%				
Sorumlu Birim	Orta Asya ve Kafkaslar Dairesi				
Performans Göstergesi	Hedef Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri* (A)	İzleme Dönemindeki Yıllık Hedeflenen Değer (B)	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C)/(B)
PG1.1.1: Hedefe Yönelik Gerçekleştirilen Proje Sayısı	70	200	320	162	51%
PG1.1.2: Türk Dünyasında Ortak Tarihi ve Kültürel Değerlerimizi Yaşatmaya Yönelik Faaliyet Sayısı	30	30	52	40	77%
Hedefe İlişkin Değerlendirme					
Şubat ayı başında yaşanan deprem felaketi sonrasında verilen idari karar doğrultusunda halihazırda başlamış olan proje ve faaliyetlere devam edilmiş ancak yeni proje veya faaliyete başlanmamıştır. Mart ayı itibarıyla normal çalışma düzenine geri dönmüştür. Bu nedenle, proje faaliyet sayıları öngörülenin altında seyretmiştir.					
Pandemi sonrasında, insan hareketliğinin eski düzeyine dönmesi ile beraber kültürel etkinliklerin sayılarında geçtiğimiz yıllara oranla kayda değer bir artış gözlenmiştir.					

A1	Türkiye'nin uluslararası kalkınma iş birliği faaliyetlerini en etkin şekilde uygulamak				
H1.2	Balkanlar ve Doğu Avrupa'da kalkınma iş birliğini geliştirmek				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Uluslararası Kalkınma İşbirliği/Türk İşbirliği ve Koordinasyonu				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Uluslararası kalkınma işbirliği çerçevesinde, faaliyet coğrafyasındaki ülkelerde ekonomik ve sosyal kalkınma süreçlerini desteklemek ve ortak tarihi mirasın korunmasını ve geliştirilmesini sağlamak				
H1.2 Performansı	65%				
Sorumlu Birim	Balkanlar ve Doğu Avrupa Dairesi				
Performans Göstergesi	Hedef Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri* (A)	İzleme Dönemindeki Yıllık Hedeflenen Değer (B)	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C)/(B)
PG1.2.1: Hedefe Yönelik Gerçekleştirilen Proje Sayısı	70	210	350	220	63%
PG1.2.2: Balkanlarda Ortak Tarihi ve Kültürel Mirasımızı Korumaya Yönelik Faaliyet Sayısı	30	32	50	35	70%
Hedefe İlişkin Değerlendirme					
Aşağıda belirtilen sebeplerden ötürü hedeflenen değere ulaşamamıştır.					
<ul style="list-style-type: none"> • Ülke içindeki ya da uluslararası nitelikli siyasi, ekonomik ve sosyal istikrarsızlıklar • Döviz kuru dalgalanmaları • Ülkemizde 2023 yılında yaşanan depremin etkileri 					

A1	Türkiye'nin uluslararası kalkınma iş birliği faaliyetlerini en etkin şekilde uygulamak				
H1.3	Orta Doğu ve Afrika'da kalkınma iş birliğini geliştirmek				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Uluslararası Kalkınma İşbirliği/Türk İşbirliği ve Koordinasyonu				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Uluslararası kalkınma işbirliği çerçevesinde, faaliyet coğrafyasındaki ülkelerde ekonomik ve sosyal kalkınma süreçlerini desteklemek ve ortak tarihi mirasın korunmasını ve geliştirilmesini sağlamak				
H1.3 Performansı	104%				
Sorumlu Birim	Orta Doğu ve Afrika Dairesi				
Performans Göstergesi	Hedef Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri* (A)	İzleme Dönemindeki Yıllık Hedeflenen Değer (B)	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C)/(B)
PG1.3.1: Hedefe Yönelik Gerçekleştirilen Proje Sayısı	60	220	365	390	107%
PG1.3.2: Afrika Açılımı Çerçevesinde Kalkınma İş Birliği Bağı Kurulan Ülke Sayısı	40	40	50	50	100%
Hedefe İlişkin Değerlendirme					
Çalışma coğrafyasında karşılaşılan tüm zorluklara rağmen Daire Başkanlığımızca hedeflenenin üzerinde proje sayısına ulaşılmış, hemen hemen her sektörde toplumların ihtiyaçlarına doğrudan cevap veren projeler gerçekleştirmeye çaba gösterilmiştir. Afrika'daki mevcut siyasi, ekonomik ve sosyal istikrarsızlıklara ve ülkemizde yaşanan kur dalgalanmalarına rağmen hedefe ulaşılmıştır.					

A1	Türkiye'nin uluslararası kalkınma iş birliği faaliyetlerini en etkin şekilde uygulamak				
H1.4	Doğu ve Güney Asya ile Pasifik ve Latin Amerika'da kalkınma iş birliğini geliştirmek				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Uluslararası Kalkınma İşbirliği/Türk İşbirliği ve Koordinasyonu				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Uluslararası kalkınma işbirliği çerçevesinde, faaliyet coğrafyasındaki ülkelerde ekonomik ve sosyal kalkınma süreçlerini desteklemek ve ortak tarihi mirasın korunmasını ve geliştirilmesini sağlamak				
H1.4 Performansı	94%				
Sorumlu Birim	Doğu ve Güney Asya, Pasifik ve Latin Amerika Dairesi				
Performans Göstergesi	Hedef Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri* (A)	İzleme Dönemindeki Yıllık Hedeflenen Değer (B)	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C)/(B)
PG1.4.1: Hedefe Yönelik Gerçekleştirilen Proje Sayısı	60	75	150	140	93%
PG1.4.2: Faaliyet Coğrafyasında Kalkınma İş Birliği Bağlı Kurulan Ülke Sayısı	40	20	25	24	96%
Hedefe İlişkin Değerlendirme					
"Doğu ve Güney Asya ile Pasifik ve Latin Amerika'da kalkınma iş birliğini geliştirmek üzere gerçekleştirilen proje sayısı" performans göstergesinde hedefe kısmen ulaşılmıştır.					
"Yeni açılım coğrafyasında kalkınma iş birliği bağlı kurulan ülke sayısı" performans göstergesinde; acil/doğrudan/yerel halkın ihtiyaçlarına yönelik projelere öncelik verilmiş ve olabildiğince yüksek fayda/sağlıklı maliyet analizi yapılarak, insanları doğrudan etkileyen projeler hayata geçirilmiştir.					

A1	Türkiye'nin uluslararası kalkınma iş birliği faaliyetlerini en etkin şekilde uygulamak				
H1.5	Dış ilişkiler ve ortaklıklar üzerinden kalkınma iş birliğini geliştirmek				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Uluslararası Kalkınma İşbirliği/Türk İşbirliği ve Koordinasyonu				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Uluslararası kalkınma işbirliği çerçevesinde, faaliyet coğrafyasındaki ülkelerde ekonomik ve sosyal kalkınma süreçlerini desteklemek ve ortak tarihi mirasın korunmasını ve geliştirilmesini sağlamak				
H1.5 Performansı	63%				
Sorumlu Birim	Dış İlişkiler ve Ortaklıklar Dairesi				
Performans Göstergesi	Hedef Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri* (A)	İzleme Dönemindeki Yıllık Hedeflenen Değer (B)	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değeri (C)	Performans (%) (C)/(B)
PG1.5.1: Hedefe Yönelik Gerçekleştirilen Proje Sayısı	60	195	315	239	76%
PG1.5.2: İş Birliği Yapılan Kurum / Kuruluş /STK Sayısı	40	200	300	130	43%
Hedefe İlişkin Değerlendirme					
Şubat ayında gerçekleşen deprem felaketi nedeniyle proje ortağı Türk kamu kurumları ve STK'ları faaliyetlerini deprem bölgesine kaydırmış ve ortaklaşa yürüttüğümüz yurtdışı projelerini ertelemişlerdir. Senenin kalanında projeler artan bir hızla hayata geçirilmesine rağmen 2023 hedefinin altında kalmıştır. Bununla birlikte kurdaki artış sebebiyle bütçe kullanım oranı görece daha yüksek gerçekleşmiştir.					
Şubat ayında gerçekleşen deprem felaketi nedeniyle proje ortağı Türk kamu kurumları ve STK'ları faaliyetlerini deprem bölgesine kaydırmış söz konusu hedefin altında kalınmasında etkili olmuştur.					

A2	Kurumsal kapasiteyi geliştirmek				
H2.1	Beşeri, fiziki ve idari altyapıyı geliştirmek				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Uluslararası Kalkınma İşbirliği/Türk İşbirliği ve Koordinasyonu				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Uluslararası kalkınma işbirliği çerçevesinde, faaliyet coğrafyasındaki ülkelerde ekonomik ve sosyal kalkınma süreçlerini desteklemek ve ortak tarihi mirasın korunmasını ve geliştirilmesini sağlamak				
H2.1 Performansı	86%				
Sorumlu Birim	Personel ve Destek Hizmetleri Dairesi				
Performans Göstergesi	Hedef Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değeri* (A)	İzleme Dönemindeki Yılsonu Hedeflenen Değer (B)	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değer (C)	Performans (%) (C)/(B)
PG2.1.1: İstihdam Edilen Nitelikli Personel Sayısı	40	390	465	387	83%
PG2.1.2: Düzenlenen Hizmet İçi Eğitim / Seminer Sayısı	20	35	50	41	82%
PG2.1.3: Toplam Yurt Dışı Ofis Sayısı	40	61	70	63	90%
Hedefe İlişkin Değerlendirme					
AÇIKLAMA: Başkanlığımıza 2023 yılı içerisinde kullanılmak üzere 15 kontenjan açıktan veya nakil yolu ile alım yapmak için verilmiştir.					
2023 yılı kontenjanı ile 10 TİKA Uzman Yardımcısı istihdamına ilişkin olarak gerekli izinler alınmış olup; 15.12.2023 tarihinde sınav ilanı yayınlanmıştır. Sınav 5-9 şubat 2024 tarihleri arasında gerçekteştirilecektir. 3 Sözlümelili Bilişim Personeli istihdamına ilişkin Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kadro vizesi verilmiş olup; kadroların kullanımına ilişkin ilana çıkmıştır. 23-27 Ocak 2023 tarihleri arasında mülakatlar yapılmış olup, kazanan adaylardan 1 kişi göreve başlamış, 2 kişi ise hakkından feragat etmiştir. Aynı kapsamda boş bulunan 2 kadro için ilana çıkmış olup; başvuruların tamamlanmasına müteakip 08-12/01/2024 haftası sınav gerçekteştirilmiştir. YLSY kapsamında Başkanlığımız adına 6 kişi yurt dışında eğitim görmekte olup; 2 kişi eğitimini tamamlayarak atanmak üzere başvuru yapmıştır. Bahse konu 2 kişinin güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmalarının olumlu sonuçlanmasına müteakip, Mühendis ve Mimar kadrolarına (2023 yılı içerisinde) atamaları yapılmıştır. Aynı kapsamda eğitimini tamamlayan bursiyerlerden 1 kişinin göreve başlama talebi alınmış olup; işlemleri devam etmektedir. 2023 yılı için 2828 sayılı Kanun kapsamında Başkanlığımıza 1 kontenjan verilmiş olup; Teknisyen(ř) kadrosu için talep girişi yapılmıştır. Bu minvalde istihdam süreci halen devam etmektedir. Ulusal Staj Seferberliği Programı kapsamında 2023 yılında 9 stajyer istihdam edilmiştir. Ayrıca YTB tarafından tertip edilen Uluslararası Öğrenci Staj Programı kapsamında ülkemizde eğitim gören 8 yabancı öğrenci Başkanlığımızda staj yapmıştır. Başkanlığımızda göreve yeni başlayan personele yönelik temel ve hazırlayıcı eğitimler ile tüm Başkanlık personeline yönelik hizmet içi eğitimler tertip edilmiştir ve toplam 41 eğitim düzenlenmiştir. Talent for BIZ kariyer fuarlarının Cakarta ayağında Başkanlığımız temsil edilmiş, Endonezya vatandaşı ziyaretçilere Başkanlığımızın proje ve faaliyetleri tanıtılmıştır. 2023 Yılı'nda yapılması hedeflenen ve gerekli görülen hizmet içi eğitimler Başkanlığımız ihtiyaçları doğrultusunda gerçekteştirilmiş olup, hedeflenen geriye kalan eğitimler Başkanlığımız personelini niteliksel olarak geliştirmek üzere faydalı olabileceği öngörölmüş ek hizmet içi seminer ve eğitimlerdir. Bu eğitimlerin planlama süreçlerinin uzun sürmesi, eğiticilerin niteliği ve yılsonu yoğunluğu gibi sebeplerle gerçekteştirilmesi daha sonraki yıla ertelenmiştir. Küresel konjonktürde ofis açılmasına müsaade edecek ekonomik, hukuki, sosyal, siyasi, kültürel, teknik, idari imkânların gerçekteşmemesi nedeniyle 2023 yılı içerisinde yeni ofis açılışı yapılamamıştır.					

A2	Kurumsal kapasiteyi geliştirmek				
H2.2	Kurumsal mevzuatı, mali hizmetleri ve raporlama süreçlerini geliştirmek				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Uluslararası Kalkınma İşbirliği/Türk İşbirliği ve Koordinasyonu				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	Uluslararası kalkınma işbirliği çerçevesinde, faaliyet coğrafyasındaki ülkelerde ekonomik ve sosyal kalkınma süreçlerini desteklemek ve ortak tarihi mirasın korunmasını ve geliştirilmesini sağlamak				
H2.2 Performansı	100%				
Sorumlu Birim	Strateji Geliştirme Dairesi				
Performans Göstergesi	Hedef Etkisi (%)	Plan Dönemi Başlangıç Değer* (A)	İzleme Dönemindeki Yılsonu Hedeflenen Değer (B)	İzleme Dönemindeki Gerçekleşme Değer (C)	Performans (%) (C)/(B)
PG2.2.1: Yeni Çıkarılan, veya İyileştirilen Mevzuat Sayısı	50	0	1	1	100%
PG2.2.2: Mali Hizmetler ve Raporlama Süreçlerinin İyileştirilmesine Yönelik Faaliyet Sayısı	50	0	2	2	100%
Hedefe İlişkin Değerlendirme					
Başkanlığımız 2024-2028 Stratejik Plan hazırlık çalışmaları Bakanlık Genelgesi hazırlanmış ve duyurulmuştur. Türkiye Kalkınma Yardımları raporlama sürecinde kalkınma iş birliği istatistiklerinin tasnifi için kullanılan CRS kodları OECD tarafından düzenli aralıklarla olmamakla birlikte günün gerekliliklerine güncellenmektedir. Bu kapsamda, 2023 yılı için yapılan değişiklere uygun olarak Faaliyet Bilgi Portföyü sistemi güncellenmiş, raporlama süreçlerinin iyileştirilmesine katkıda bulunulmuştur. Faaliyet Bilgi Portföyü sistemi üzerinden TOSSD raporlanma standartlarına uygun raporlama alınabilmesini teminen çalışmalar gerçekteştirilmiştir. İç Kontrol Sistemi kapsamında çalışmalara devam edilmiştir.					

4. Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi

Başkanlığımızda performans sistemi stratejik plan, performans programı ve faaliyet raporundan oluşan sistematik ile değerlendirilmektedir. Başkanlığımız birimlerinin 5'er yıllık hedefleri stratejik planda belirlenmekte anılan bu hedefler bütçe tahsisine göre yıllık olarak performans programına yansıtılmaktadır. Stratejik planın ve performans programının gerçekteşme değerleri faaliyet raporu aracılığıyla izlenip değerlendirilmektedir.

5. Proje ve Faaliyet Bilgileri

1. Eğitim

Tacikistan

Hisar Otizm ve Engelli Çocuk Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi Projesi

Tacikistan'ın Hisar şehrinde bulunan ve Tacikistan Devlet Sosyal Güvenlik Ajansı kapsamında faaliyet gösteren Hisar Otizm ve Engelli Çocuk Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi, otizmli ve bedensel engelli çocuklara hizmet veren bir merkezdir.

Merkezde 100 civarında otistik ve bedensel engelli çocuk rehabilitasyon ve eğitim hizmeti almaktadır.

Başkanlığımızca gerçekleştirilen projeye merkezin fiziki altyapısını iyileştirmek amacıyla bir rehabilitasyon merkezi ve bir idari merkez kurulmuştur.

Ayrıca, merkezde modern bir çocuk oyun alanı oluşturulmuş ve ekonomik durumu kötü olan kadınların meslek edinmelerini temin etmek amacıyla bir de dikey atölyesinin kurulumu gerçekleştirilmiştir.

Özbekistan

Cizzah Şehir Merkezinde Ayakkabıcılık Eğitim Kursunun Donatılması Projesi

Cizzah Şehrinde "İşe Hoş Geldiniz" Mono Merkezi kurulmuş olup, merkezde 25 meslek eğitimi başta olmak üzere girişimcilik, bilgisayar, yabancı dil kursları düzenlenmiştir.

Proje çerçevesinde mono merkezde işitme engelliler için ayakkabıcılık atölyesi kurulmuş, çalışma niteliğine sahip işsiz ve engelli vatandaşlara mesleki eğitim verilmiştir.

Afganistan

Herat Görme Engelliler Meslek Lisesi Yerleşkesinin Onarım ve Donanımı

Afganistan'ın batı bölgesinde yer alan Herat Görme Engelliler Meslek Lisesi, bölgedeki görme engelli öğrencilere yönelik faaliyet gösteren ilk ve tek eğitim merkezi olma özelliğini taşımaktadır. Kız ve erkek öğrencilerden oluşan 197 görme engelli öğrenci, bu eğitim merkezinin sunduğu hizmetlerden yararlanmaktadır.

Yapılan çalışmalar neticesinde okulun fiziki şartları iyileştirilerek öğrencilere daha uygun bir öğrenme ortamı sunulmuştur.

Proje sayesinde, görme engelli bireylerin meslek edinmelerine yönelik eğitim alabilecekleri bir ortam oluşturulmuştur. Görme engelli öğrencilere yönelik eğitim altyapısının güçlendirilmesi, projenin temel amacıdır.

Bu iyileştirmelerin ardından, okulun sunduğu eğitimden faydalanan öğrenci sayısının artması ve bu bireylerin topluma daha iyi uyum sağlamaları beklenmektedir.

Kırgızistan Cezeri-Lab Dijital Tasarım ve Üretim Laboratuvar Kurulumu

Bilim ve Teknoloji Eğitim Programı (BİTEP) kapsamında dost ülkelerin bilimsel ve endüstriyel üretim odaklı teknolojik altyapılarına katkıda bulunmak amacıyla "Cezeri Üretim Laboratuvarları (Cezeri Lab)" veya daha küçük ölçekli versiyonu olan (Cezeri Studio) kurulmakta ve "Cezeri Lab/Studio Kullanım ve Uygulama Eğitimleri" Başkanlığımızca verilmektedir.

Kırgızistan'da kurulan Cezeri-Lab, TİKA tarafından dünya genelinde gerçekleştirilen Cezeri-Lab ağının 18.si olma özelliğini taşımaktadır.

Laboratuvarda Türkiye üretimi çeşitli tipte 3D yazıcılar ve tarıyıcılar, lazer kesim, CNC router cihazları, masaüstü torna, matkap tezgahları, dijital mikroskop, robotik eğitim setleri, bilgisayarlar ile çeşitli mekanik-elektronik araç ve gereçler bulunmaktadır.

Proje kapsamında TİKA tarafından akademisyen ve öğrenciler için laboratuvar kullanımına yönelik teorik ve pratik eğitim de düzenlenmiştir.

Pakistan

Ulusal Bilim ve Teknoloji Üniversitesi Bünyesinde Üretim Atölyesi Kurulumu

Pakistan Ulusal Bilim ve Teknoloji Üniversitesi (NUST) bünyesinde ileri teknoloji ürünü cihazlardan oluşan bir Üretim Atölyesi ("Maker's Lab") kurulmuştur.

Üretim Atölyesinde 2.500 öğrenci, algoritmik düşünce, elektronik, robotik, tasarım, kodlama ve yazılım alanlarında yeni ürünler geliştirmeye yönelik çalışmalar yürütmektedir.

Nepal

Suffah Ideal Acedemy Okulu Tadilatı, Donanımı ve Okula Servis Aracı Temini Projesi

Nepal'de öğrencilerin daha iyi şartlarda eğitim alabilmeleri için Birgunj şehrinde bulunan Suffah Ideal Academy Okulu'nun tadilatı ve donanımı gerçekleştirilmiştir.

Suffah Ideal Academy Okulunun fiziki koşulları iyileştirilerek öğrencilerin daha iyi koşullarda eğitim almaları sağlanmıştır.

Okulda 215 öğrenci bulunmakta olup bunlardan 24'ü yatılı olarak eğitimine devam etmektedir. Ayrıca eğitim gören öğrencilerin ulaşımı için bir servis otobüsü temin edilmiştir.

Sri Lanka

Mawanella Mesleki Eğitim Merkezlerinin Geliştirilmesi

Puttalam, Mawanella ve başkent Kolombo'da toplam üç mesleki eğitim merkezine sahip Insight Yönetim ve Teknoloji Enstitüsü her yıl 350'den fazla öğrenciye otomobil mekaniği, soğutma ve klima uzmanlığı, elektrik ve şantiye uzmanlığı alanlarında 12-18 ay süreli tam zamanlı kurslar sunmaktadır.

Ayrıca yoksul ailelerden gelen kursiyerleri desteklemek için bir burs projesi de yürütülmektedir.

Bu kapsamda Insight Yönetim ve Teknoloji Enstitüsü ile işbirliğinde bahse konu mesleki eğitim merkezlerine eğitim malzemesi temini gerçekleştirilmiştir.

Tanzanya

Kız Çocukları TİKA ile Geleceğe Pedal Çeviriyor

Korogwe; Tanzanya'nın kuzeyinde yer alan Tanga bölgesine bağlı 10 il merkezinden biridir. Öğrencilerin çoğunun her gün 10 - 15 kilometre mesafeyi yürümek sureti ile okula ulaşabildiği Tanzanya'da, aşırı yoksulluk nedeniyle çoğu ebeveyn, çocuklarına okula güvenli ulaşım için bisiklet temin edememektedir. Bu durum, özellikle kız çocukları için, akademik başarısızlık, okulu bırakma ve okula gidip gelirken cinsel ve toplumsal cinsiyete dayalı şiddete maruz kalma risklerine karşı savunmasızlıklarını artırmaktadır.

Proje ile gerek ulusal ve uluslararası kamuoyunda hassasiyetle takip edilen probleme olan farkındalığın arttırmasına gerekse özellikle kız çocuklarının, genç yaşta hamilelik ve çocuk evliliği gibi cinsel ve toplumsal cinsiyete dayalı şiddet riskinden korunması ve öğrencilerin eğitim hayatlarına güvenli bir şekilde devam ederek akademik performanslarının arttırılmasına olumlu katkı sağlanması hedeflenmiştir.

Sırbistan

Belgrad Üniversitesi'nde Türkçe Öğretimine Destek

Türk Dili Edebiyatı ve Kültürü Grubu, Şarkiyat Bölümü'nün bir parçasıdır ve Belgrad Üniversitesi'nde ilk Türkçe derslerinin 1925'te başlaması itibarıyla Balkanlardaki en eski Türkoloji bölümünü temsil etmektedir. Türk Dili Grubu'nun sürekli gelişmesi ve Türkçe öğrenmeye olan ilginin artmasıyla birlikte, öğrencilerle çalışmak için daha iyi koşullara olan ihtiyaç her geçen gün artmaktadır.

Bu çerçevede, Belgrad Üniversitesi Filoloji Fakültesi'nin yeni binanın üçüncü katında bulunan 329 numaralı sınıfın yenilenmesi ve teknik olarak donatılması gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca, Türk Dili ve Edebiyatı Grubu'nda çalışan öğretim görevlilerinin daha verimli bir şekilde çalışmalarını sağlamak için 515 numaralı çalışma ofisinin de tadilat ve donanımı Başkanlığımızca gerçekleştirilmiştir.

Kosova

Prishtine Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi

Kosova'nın başkenti Prishtine'de, Prishtine Belediyesi, Kosova Otizm ve Kosova Down Sendrom Derneği işbirliği ile ülkenin en büyük özel eğitim merkezi inşa edilmiş ve mobilya ve eğitim materyalleri de temin edilerek merkez hizmete açılmıştır.

Merkez, zemin kat dahil 3 kat ve toplam 2.400 m²'lik kapalı alana sahip olmakla birlikte ayda yaklaşık 200 otizimli ve down sendromlu çocuğun özel eğitim ve rehabilitasyon hizmetlerinden faydalanması beklenmektedir.

Moldova

Gagavuz Yeri Özerk Bölgesi Recep Tayyip Erdoğan Eğitim Külliyesi 1. Etap İnşaatı

Gagavuz Yeri Özerk Bölgesi'nin başkenti Komrat'a inşa edilen eğitim ve spor tesisleri ile uzun yıllar şehrin genç nüfusuna hizmet edecek modern bir eğitim kurumu kazandırılmış, gençlerin çağın gerektirdiği koşullarda eğitim almalarını sağlayacak bir eğitim tesisinin inşaat çalışmaları tamamlanmıştır.

7500 m² büyüklüğündeki Eğitim Külliyesinin 1. Etabında yılda yaklaşık 500 öğrenciye eğitim hizmeti sunulacaktır. 2 katlı okul binasında 14 adet derslik, laboratuvarlar, atölyeler ve konferans salonu ile açık spor alanları mevcuttur.

Malavi

Kız Öğrencilere Yönelik Bisiklet Desteği Projesi

Sahra Altı Afrika'da okula geliş ve gidiş için harcanan süre, kız çocukları için bir zaman maliyeti ortaya çıkarmakta ve çoğu ev işlerinden de sorumlu olan çocukların okulu bırakmalarına neden olmaktadır.

Eğitim göstergeleri itibarıyla son derece geride bulunan Malavi'de gerçekleştirilen proje kapsamında 200 bisiklet temin edilerek kız öğrencilere hediye edilmiştir.

Eğitim alanındaki temel problemlerden biri olan "okula devam edememe sorunu" çözüm sunan proje ile özellikle kız çocuklarının eğitim imkânlarına erişiminin kolaylaştırılması hedeflenmiştir. 2023 Kalkınma Gündemi kapsamında hem toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması hem de kaliteli eğitim hedefleri çatısı altında değerlendirilen proje ile 200 kız öğrencinin eğitimlerine devam etmelerine katkı sağlanmıştır.

2. Sağlık

Moğolistan

Bayan-Ölgiy İl Hastanesi'nde

Onkoloji ve Palyatif Bakım Bölümü Kurulması

Moğolistan'ın kırsal bölgelerinde sağlık altyapısının geliştirilmesi, uzun süre tedavi gerektiren kanser hastalarının Ulanbator'a gelme zorunluluğunun ortadan kaldırılması, hastaların ekonomik yükünün azaltılması ve kanser hastalarına hizmet sunan tek hastane olan Moğolistan Kanser Hastalıkları Araştırma Ulusal Merkezi'nin iş yoğunluğunun azaltılması amacıyla Bayan-Ölgiy İl Hastanesinde, Onkoloji ve Palyatif Bakım Bölümü kurulması için ihtiyaç duyulan tıbbi malzeme ve ekipmanlar temin edilmiştir.

Söz konusu onkoloji ve palyatif bakım bölümü bugüne kadar 3047 kişiye hizmet sunmuş olup, 163 hastaya kemoterapi ve 206 hastaya palyatif bakım yapmıştır.

Afganistan

Farah Devlet Hastanesine

Çocuk Yoğun Bakım Ünitesi Kurulması

Afganistan'ın Farah il merkezinde 2019'da açılmış olan Farah Devlet Hastanesi'nin çocuk birimi, 44 aktif yatak kapasitesine sahip olup günlük 28 ila 45 arasında değişen sayıda çocuk hastaya hizmet vermektedir.

Ancak çocuk yoğun bakım ünitesi olmaması nedeniyle acil durumdaki çocuk hastalar genellikle Herat İl Bölge Hastanesine sevk edilmekte ve Farah ile Herat arasındaki uzak mesafe ve yetersiz imkânlar nedeniyle, birçok çocuk hasta yolda hayatını kaybetmekte veya hasta yakınları konaklama sorunlarıyla karşılaşmaktaydı.

Bu sorunların çözümüne katkı sağlamak amacıyla gerçekleştirilen Çocuk Yoğun Bakım Ünitesi Kurulması Projesi kapsamında, Başkanlığımız tarafından Farah Hastanesine bir birim kurularak gerekli ekipmanla donatılmıştır.

Bu proje neticesinde, acil durumdaki çocuk ve bebeklerin kendi illerinde daha etkili bir şekilde tedavisi gerçekleştirilmektedir.

Filistin Palyatif Bakım Hemşireliği Farkındalık Eğitimi

TİKA, Al Quds Üniversitesi ve Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi işbirliğinde Filistinli 40 hemşirelik öğrencisine palyatif bakım eğitimi verilmiştir. Bu eğitimin sonucunda Al Quds Üniversitesi, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi ve Süleyman Demirel Üniversitesi akademisyenleri 6-8 Haziran 2023 tarihlerinde eğitimin ölçme ve değerlendirme sürecini ciddi oyun olarak adlandırılan sanal simülasyon araçlarıyla gerçekleştirmiştir.

Palyatif bakım, ciddi bir hastalık geçiren hastaların semptomlarının azaltılması, şikâyetlerinin hafifletilmesi, yaşam kalitelerinin artırılması ve stres durumlarının minimum düzeye indirilmesi için özelleştirilmiş tıbbi bakımdır. Palyatif bakım süreci doktor, hemşire ve hasta yakınlarının beraber yürütülmektedir. TİKA desteğiyle gerçekleşen palyatif bakım eğitimi Filistin'de ilk defa düzenlenmiştir.

Nijer BİSEG- 28. Nijer Sağlık Organizasyonu

Nijer sağlık altyapısını geliştirmek amacıyla STK iş birliğinde gerçekleştirilen sağlık organizasyonu için Nijer'e giden 51 kişilik Türk sağlık ekibi, 2 hafta boyunca Nijerli vatandaşlara şifa dağıtmıştır.

İçerisinde "TİKA Göz Kliniği" kurulan Tessaoua Türk Hastanesi'nde katarakt, cerrahi, üroloji ve kadın hastalıkları ameliyatları, dâhiliye, üroloji, kulak-burun-boğaz, kadın ve çocuk hastalıkları poliklinikleri ve genel diş branşlarında hizmet verilmiştir.

Dâhiliye, kadın hastalıkları, kulak-burun-boğaz, göz ve diş alanlarında verilen poliklinik hizmet sayısı yaklaşık 7.000 kişiye ulaşırken genel cerrahi, üroloji, göz ve kadın hastalıkları alanında da 1214 ameliyat gerçekleştirilmiştir.

3.455 kişiye diş tedavisinin uygulandığı sağlık organizasyonu kapsamında, yüzlerce kişiye laboratuvar ortamında tetkikler yapılmıştır.

Çad

UNHCR İşbirliğinde Çad Baga-Sola Mülteci Kamplarında Sağlık Haftası

TİKA, Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (UNHCR), Çad Sağlık Bakanlığı ve STK iş birliğinde Çad'ın Baga-Sola bölgesinde bulunan mülteci kamplarında Türk ve Çadlı doktorlar tarafından sağlık taraması, katarakt ve sünnet ameliyatları gerçekleştirilmiştir.

Sağlık haftası kapsamında ileri de-
recede görme kaybı bulunan 400 katarakt hastası ile 400 çocuğun sünnet ameliyatı gerçekleştirilerek, hem sağlık imkânlarından yararlanamayan mültecilere şifa dağıtılmış hem de Türk ve Çadlı doktorlar tecrübe paylaşımında bulunmuştur.

Bangladeş

Başançar Adasına Deniz Ambulansı Temini

Bengal Körfezi'nin kuzeyinde yer alan ve 8 km genişliğinde küçük bir ada olan Başançar, Noakhali bölgesi kıyılarına yaklaşık 40 km ve Bangladeş'in ikinci büyük şehri olan Chittagong'a yaklaşık 60 km uzaklıktadır.

Ada'da sağlık hizmetleri sınırlı olduğu için hastane ihtiyacı halinde bu şehirlere Bangladeş Silahlı Kuvvetleri denetiminde, 2-4 saat süren bir deniz yolculuğuyla ulaşılabilmektedir.

Bu kapsamda Bangladeş Devleti'ne bağlı Mülteci Yardım ve Geri Dönüş Komiserliği Ofisi (RRRC) ile işbirliğinde Başançar Adasında yaşayan halkın kullanımı için tıbbi donanımlı bir deniz ambulansı temin edilmiştir.

Küba

Eusebio Fernandez Hastanesi Türkiye Yenidoğan Yoğun Bakım Servisine Tıbbi Ekipman Desteği

Hamile kadınları, yeni doğanları ve pediatrik yaşta çocukları hayatta tutmak ve daha iyi bir yaşam kalitesi sağlamak için Eusebio Hernandez Çocuk Hastanesi yoğun bakım ünitesine küvöz, transfer inkübatörleri, yüksek basınçlı yenidoğan pulmoner ventilatörü, yenidoğan kalp monitörleri, infüzyon pompaları, perfüzyon şırıngaları, mikroskop, hastane bebek beşiği ve solunum cihazından oluşan tıbbi donanım ekipmanı hibe edilmiştir.

Hastanede yıllık 3 binden fazla kişiye hizmet verilmektedir.

Bangladeş

Sylhet Belediye Hastanesine Tıbbi Cihaz Temini

Bangladeş'in kuzeyinde yer alan Sylhet Belediyesi tarafından inşası tamamlanan ve kadın hastalıklarının tedavisi için kullanılacak hastaneye ihtiyaç duyulan tıbbi cihaz ve gereçlerin temini sağlanmıştır. Hastanede yılda 5 bin hastaya tedavi ve bakım hizmeti verilmektedir.

Bangladeş

Mobil Klinik Aracı Temini

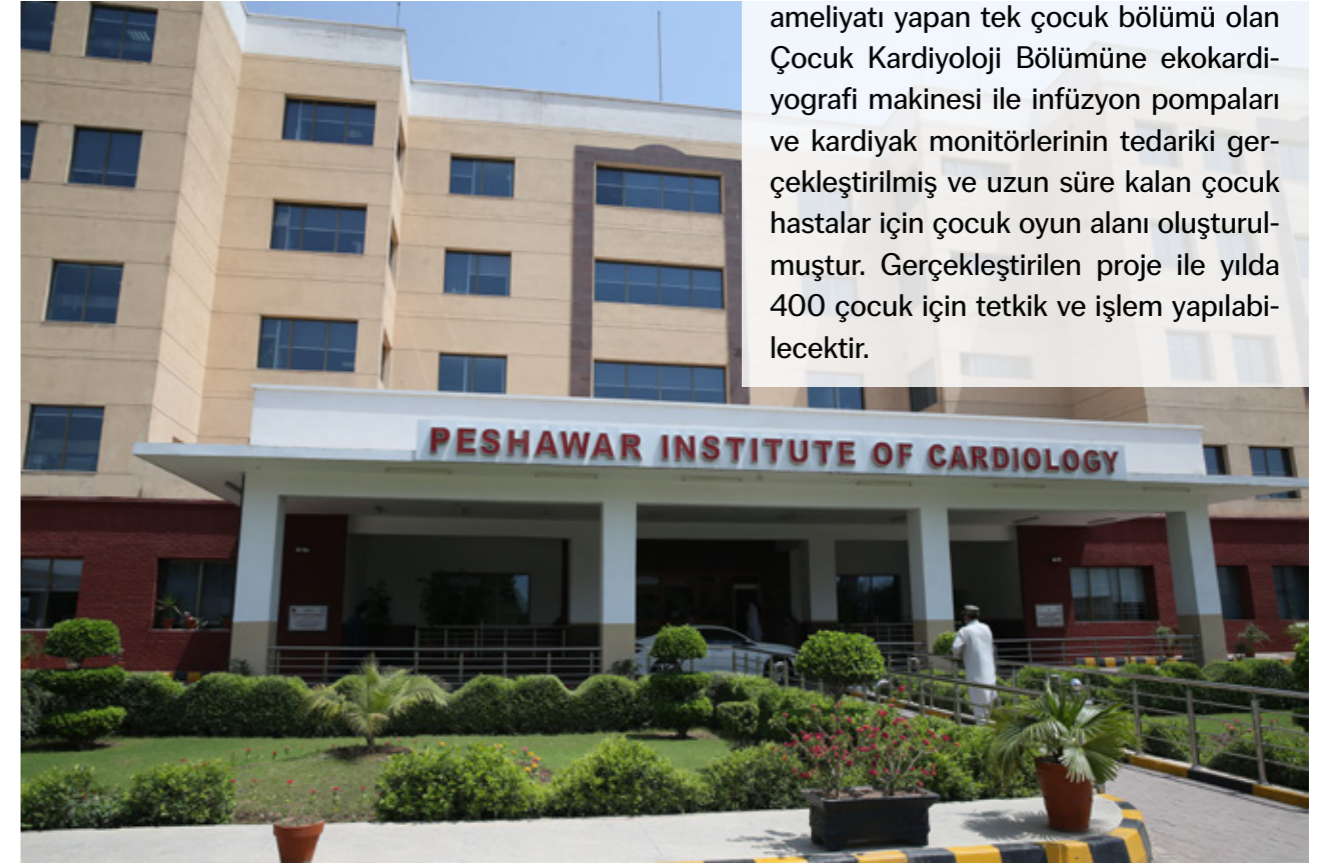
170 milyona yakın nüfusuyla dünyada nüfus yoğunluğunun en fazla olduğu ülke ünvanını taşıyan Bangladeş'te halkın sağlık hizmetlerinden faydalanabilmesi için başlatılan Gezici Sağlık Projesi kapsamında kullanılmak üzere, sağlık hizmetlerine erişimi zor olan bölgelerde hizmet verecek bir mobil otobüs temini gerçekleştirilmiştir.

Pakistan

Peşaver Hastanesi Çocuk Kardiyoloji Bölümüne Destek

Hayber Pakhtunkhwa Eyaletinde kalp ameliyatı yapan tek çocuk bölümü olan Çocuk Kardiyoloji Bölümüne ekokardi-yografi makinesi ile infüzyon pompaları ve kardiyak monitörlerinin tedariki gerçekleştirilmiş ve uzun süre kalan çocuk hastalar için çocuk oyun alanı oluşturulmuştur. Gerçekleştirilen proje ile yılda 400 çocuk için tetkik ve işlem yapılabilir.

Bangladeş

Singra Kalam ve Singra Chhattardighi'ye Sağlık Ocağı İnşası

Kırsal kesimde yaşayan halkın temel sağlık hizmetlerine erişiminin sağlanması için Bangladeş'in kuzeybatısında bulunan Kalam ve Chhattardighi yerleşim yerlerine sağlık ocağı inşası ve donanımı gerçekleştirilmiştir.

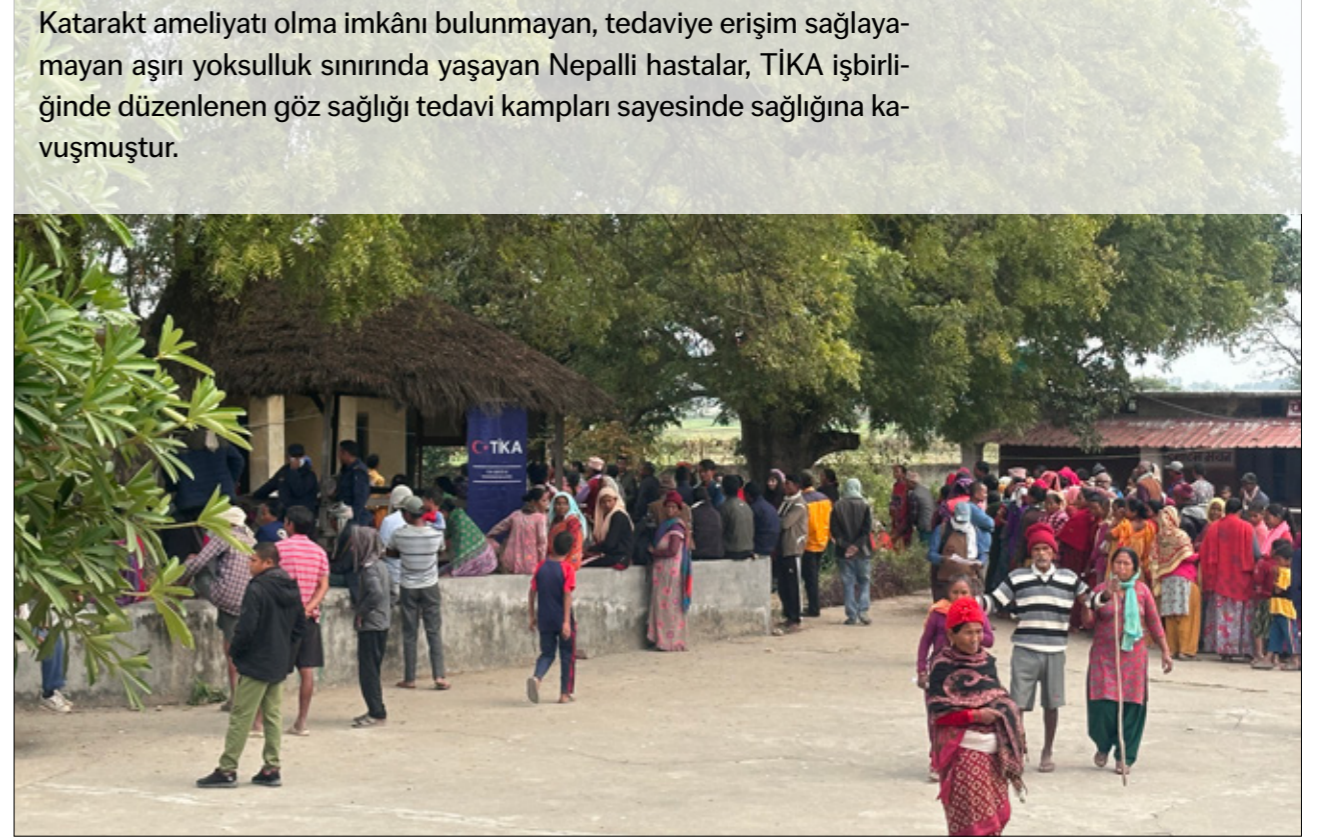
Nepal

Göz Sağlığı Kampı

Nepal'de göz sağlığı alanında faaliyet gösteren ve hâlihazırda 27 göz hastanesini ve 150 göz sağlığı merkezini bünyesinde barındıran "Nepal Netra Jyoti Sangh" adlı sivil toplum kuruluşu ile iş birliğiyle, 1 hafta boyunca 3000'den fazla kişiye göz sağlığı taraması ve tedavisi gerçekleştirilmiştir.

Proje kapsamında kısmi veya tamamen görme kaybı yaşayan 500'den fazla kişiye katarakt ameliyatı yapılmış, göz hasarı veya rahatsızlığı bulunan hastalar Nepalgunj ve Dhangadhi şehirlerindeki göz hastanelerine ücretsiz tedavi görmek üzere sevk edilmiştir.

Katarakt ameliyatı olma imkânı bulunmayan, tedaviye erişim sağlayamayan aşırı yoksulluk sınırında yaşayan Nepalli hastalar, TİKA işbirliğinde düzenlenen göz sağlığı tedavi kampları sayesinde sağlığına kavuşmuştur.

Somali

Albino Topluluğunun Güçlendirilmesi

Somali'de "albino" bireylerin toplumdaki rollerini güçlendirmek, albino bireyler hakkında toplumda farkındalık oluşturmak ve bu bireylere karşı var olan algıyı değiştirerek topluma daha fazla entegre olmalarını sağlamak amacıyla albino bireylere destek projesi gerçekleştirilmiştir.

Bu kapsamda Banadir bölgesinde bulunan 35 "albino" birey için sağlık kontrolleri, göz muayeneleri, güneş kremi, güneş gözlüğü, giysiler ve ilaçlar gibi temel destek öğeleri sağlanmış ve farkındalık yaratma faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.

Bosna Hersek

Tuzla Kantonu Lukavac Sağlık Evi Diyaliz Hasta Taşıma Aracı Temini

Bosna-Hersek'in kuzeyinde ülkenin en büyük şehirlerinden biri olan Tuzla'ya komşu ve yaklaşık 50.000 nüfuslu Lukavac'ta yer alan Lukavac Sağlık Evi 1984 yılında inşa edilmiştir. Lukavac'ta 23 hemodiyaliz hastası bulunmakta olup mevcut hastalar Lukavac Sağlık Evi'nde hemodiyaliz merkezi bulunmadığı için Tuzla, Gračanica ve Zivinice şehirlerine götürülmektedir.

Sağlık Evi'nde 1 hasta nakil aracı bulunmakta olup söz konusu araç ihtiyaca cevap veremediğinden Başkanlığımızca temin edilen 2. araç Lukavac'taki hastaların ulaşım koşullarını iyileştirerek sağlık hizmetlerine erişim kolaylığı sağlamıştır.

Ukrayna

Rivne Bölge Çocuk Hastanesinin Teknik Kapasitesinin Artırılması

Ukrayna'da yaşanan savaştan dolayı ortaya çıkan bütçe yetersizliği nedeniyle birçok devlet hastanesinde tıbbi donanımın yenilenmesi mümkün olamamaktadır. Diğer yandan, savaşın devam ettiği bölgelerden daha güvenilir bölgelere gelen göçmenlerin sayısının artması sebebiyle hastanelerdeki mevcut tıbbi donanım ihtiyaçları karşılayamamaktadır.

Rivne Bölge Çocuk Hastanesinin Anesteziyoloji ve Yoğun Bakım Bölümüne temin edilen yeni doğanlar için yoğun bakım masası için 5 adet kızılötesi ısıtıcı ve ana ameliyathanede kullanılacak olan 4 adet çok parametrelili hasta monitörü sayesinde sunulan tıbbi hizmetin kalitesi iyileştirilmiş olup, hastanenin işlevselliği artırılmıştır.

Sırbistan

Zvezdara Hastanesi Nikola Spasiç Cerrahi Kliniğinde TİKA Ameliyat Odası Kurulması

Sırbistan'ın başkenti Belgrad'da 1935 yılından bu yana hizmet veren Zvezdara Nikola Spasiç Cerrahi Kliniği genel cerrahi, solunum, mide, kalp, damar, acil durumlar, ortopedi ve üroloji dallarında yılda en az 5.000 ameliyatın gerçekleştirildiği bir klinikdir.

Yılda yaklaşık 300.000 hastanın tedavi gördüğü klinik aynı zamanda Belgrad Üniversitesi Tıp Fakültesi'nin Eğitim Kliniği olup, tıp eğitimi alan öğrenciler de söz konusu klinikte uygulamalı eğitim görmektedir. Belgrad'dan gelen hastaların yanı sıra az gelişmiş bölgelerden, özellikle Sancak'ın Novi Pazar, Tutin, Sjenica şehirlerinden de söz konusu kliniğe çok sayıda hasta gelmektedir.

Kliniğin ameliyathanesinde bulunan mevcut ekipmanların eski ve genel cerrahi standartlarını karşılamaması sebebiyle ameliyatların daha güvenli bir şekilde gerçekleştirilmesini teminen Başkanlığımız tarafından mobil ameliyat masası, ameliyat lambası, elektro cerrahi ekipmanı ve mobil aspiratör temin edilmiştir.

3. Su ve Su Hijyeni

Güney Afrika Cumhuriyeti

Wilverdiend Su Arıtma Sistemi Projesi

Güney Afrika'nın başkenti Pretorya'ya 430 km mesafede bulunan Wilverdiend köyü 7.601 nüfusa sahiptir. Köy, Güney Afrika ve Mozambik arasındaki uluslararası tanınırlığı olan yaklaşık 19.500 km² alana yayılan bir safari bölgesi olan Kruger Park'ın Orpen Kapısı yakınındadır. Köyün merkezinde ve Kruger Park etrafındaki konaklama tesislerinin de yakınında olan Pfunekani Gündüz Bakım Merkezi 140 çocuğa hizmet vermektedir.

Bu merkeze ait bir bina Başkanlığımız tarafından su arıtma tesisine dönüştürülmüştür.

Günde bin beş yüz şişeye ve bin litreye kadar temiz su temini imkânı sağlayan ve güneş enerjisi ile çalışan tesis, bölgenin temiz su sorununa çözüm sağlayacaktır.

Ayrıca hibe edildiği Pfunekani Gündüz Bakım Merkezi'ne herhangi bir maliyeti olmadan paketlenmiş suların satılması yoluyla gelir temin edecek; bölge için ayrıca istihdam yaratacaktır.

Karadağ

Rojaya Belediyesine Su Tankerli Araç Temini

Karadağ'ın kuzeyinde yer alan 22.000 nüfuslu Rojaya Belediyesine kent temizliği hizmetleri verilmesi, yeşil alanların sulanması ve ayrıca kuraklık döneminde içme suyu temini amacıyla 10 ton kapasiteli bir su tankeri hibe edilmiştir.

4. İdari ve Sivil Altyapıların Geliştirilmesi

Afganistan

Türkiye Cumhuriyeti 100. Yıl Mezar-ı Şerif Çocuk Oyun Parkı ve Spor Sahası

Mezar-ı Şerif merkezinde yer alan Hikmet Derneği, Türkiye yardımlarıyla yetim çocuklara hizmet vermektedir.

Halihazırda dernek yetimhanesinde 50 yetim çocuk barınmakta olup yetimhane kapasitesinin yıldan yıla artırılarak, yaklaşık 200 öğrenciye ulaştırılması hedeflenmektedir.

Aynı yerleşke içerisine kız öğrenciler için de yaklaşık 200 kapasiteli bir yetimhanenin inşa edilmesi planlanmaktadır.

Yetimhanelerde kalan çocukların kullanımına sunulmak üzere Başkanlığımız desteği ile bu yılın başlarında yerleşkeye bir çocuk oyun parkı inşa edilmiş ve etrafının çevre düzenlemesi yapılmıştır.

Aynı yerleşkeye, yine Başkanlığımız desteği ile çok amaçlı mini futbol halı saha kurulumu gerçekleştirilmiştir.

Maldivler Cumhuriyeti Ceza İnfaz Koruma Hizmetleri Kursu

Başkanlığımız ile Jandarma Genel Komutanlığı işbirliğinde; Türkiye ile güvenlik işbirliği içerisinde olan ülkelerin jandarma teşkilatları arasındaki ilişkilerin güçlendirilmesi, jandarma eğitim kurumları arasında eşgüdüm ve işbirliğinin sağlanması, iki ülke teşkilatlarının sahip oldukları tecrübelerin karşılıklı olarak paylaşılması amacıyla; Maldivler Cumhuriyeti'nden 10 kursiyere Çanakkale Jandarma Eğitim Merkezi Komutanlığı'nda "Ceza İnfaz Koruma Hizmetleri Kursu" düzenlenmiştir.

Karadağ

Emniyet Teşkilatı Personeline Terörizme Karşı Önemli Tesisleri Koruma Eğitimi

Başkanlığımız ile Emniyet Genel Müdürlüğü işbirliğinde; Türkiye ile güvenlik işbirliği içerisinde olan ülkelerin emniyet teşkilatları arasındaki ilişkilerin güçlendirilmesi, polis eğitim kurumları arasında eşgüdüm ve işbirliğinin sağlanması, iki ülke teşkilatlarının sahip oldukları tecrübelerin karşılıklı olarak paylaşılması amacıyla; Karadağ Emniyet Teşkilatı personeli 14 kursiyere Karadağ'da "Terörizme Karşı Önemli Tesisleri Koruma Eğitimi" düzenlenmiştir.

Türk Devletleri Teşkilatı ve KOSGEB İşbirliğinde KOBİ'ler İçin AR-GE ve İnovasyon Desteği Eğitim Programı

Türk Devletleri Teşkilatı Devlet Başkanları Zirveleri'nde üye ülkelerde girişimciliğin, inovasyonun ve bölgesel rekabetin geliştirilmesi amacıyla küçük ve orta ölçekli işletmelere (KOBİ'lere) yönelik programların gerçekleştirilmesinin sıklıkla vurgulandığı bilinmektedir.

Bu amaca uygun olarak 3-5 Mayıs 2023 tarihlerinde İstanbul'da KOSGEB işbirliğinde KOBİ'lere yönelik Araştırma-Geliştirme (AR-GE) ve İnovasyon Desteği Eğitim Programı gerçekleştirilmiştir.

Endonezya

Java Bölgesinde Köprü İnşası

Endonezya'da köylülerin ve çocukların sıklıkla kullandığı Cipangaranan köprüsünün yeniden inşası gerçekleştirilmiştir.

Projeye konu köprü Cakarta'ya 6 saatlik mesafede olup, Ciwulan nehri ve Lengkongjaya köyünden geçmekte, Lengkongjaya köyü ile Serang köyü, Salawu alt bölgesi ve Tasikmalaya Regency bölgelerini bununla birlikte bir takım çevre köyleri de birbirine bağlamaktadır.

Köprünün tarımla uğraşan çiftçilerin sırtlarında ürünlerini taşıırken ve çocukların geçişleri sırasında tehlike oluşturduğu fakat başka alternatif olmamasından dolayı kullanılmaya devam edildiği, bölgede 6151 kişinin yaşamakta olduğu bilinmektedir.

İnşa edilen yeni köprü; 50 metre uzunluğunda, 1.2 m genişliğinde çelik konstrüksiyon ve demir plakadan oluşmakta olup, güvenli ve uzun ömürlü bir ulaşım sağlayacaktır.

Lübnan

Tarihi Beyrut Askeri Rüşdiyesi 100. Yıl Konferans Salonu'nun Yenilenmesi

Beyrut'ta 1888 yılında Sultan II. Abdülhamid tarafından Askeri Rüştiye Mektebi olarak inşa ettirilen ve yapımından bugüne kadar kesintisiz bir şekilde eğitim kurumu olarak hizmet veren, bugünkü adıyla Şehit Müftü Hasan Halid Devlet Lisesi'nin metruk durumda bulunan eski salonu yenilenerek 100 kişi kapasiteli konferans salonuna dönüştürülmüştür.

Beyrut'ta Türk-Levant mimarisinin en güzel örneklerinden biri olan bu yapıda, Cumhuriyetimizin 100. yılı anısına "100. Yıl Konferans Salonunu"na ilave olarak proje kapsamında Lübnan'ın siyasi ve kültürel hayatında rol oynamış ünlü kişilerin mezun olduğu bu tarihi okulun kendi elektriğini üretmesi için güneş enerji sistemi kurulmuş ve öğrenciler ile lise idaresine katkı sağlaması amacıyla okul kantini oluşturulmuştur.

5. Diğer Sosyal Altyapılar ve Hizmetler

Kamerun

100. Yıl CENAJES Spor Okulu Antrenman Sahalarının Rehabilitasyonu Projesi

Kamerun'un Batı bölgesindeki Dschang şehrinde bulunan ve Kamerun Spor ve Beden Eğitimi Bakanlığı altında faaliyet gösteren Ulusal Gençlik ve Spor Merkezi CENAJES, ülkenin beden eğitimi öğretmeni ve antrenör yetiştiren, spor alanında önemli eğitim kurumlarından biridir.

Söz konusu merkezin daha fazla sayıda öğrenciye farklı spor dallarında eğitim verebilmesi amacıyla bazıları tamamen kullanılamaz halde bulunan basketbol, voleybol, hentbol sahaları, tenis kortu ve uzun atlama pisti tamamen yenilenerek, Türkiye Cumhuriyeti'nin 100. Kuruluş yıldönümüne ithafen sahaya "100. Yıl Türkiye-Kamerun Çok Amaçlı Spor Sahası" adı verilmiştir.

Söz konusu sahadan CENAJES okulunun yanı sıra bölge halkı da faydalanacaktır.

Afganistan

Saripul Üniversitesi Kütüphanesinin Onarım ve Donanımı

Çoğunluğu Özbek ve Türkmen olup 700 bine yakın nüfusa sahip Saripul Vilayetinin yegâne yüksek eğitim kurumu olan ve bünyesinde 4 fakülte ile 1500 öğrenciye eğitim sunan Saripul Üniversitesi'nin kütüphanesinin onarım ve donanımı Başkanlığımızca gerçekleştirilmiştir.

Bu sayede, üniversite öğrencilerinin iyi bir ortamda kaynak eserlere ulaşmasının sağlanmasına ek olarak, modern ortamda ders çalışmalarının önü açılmıştır.

Kütüphane, Cumhuriyetimizin 100. yılı anısına Türkiye Cumhuriyeti 100. Yıl Kütüphanesi adıyla hizmete girmiştir.

Moğolistan

Duha Türklerine Malzeme Temini

Duha Türkleri Moğolistan'ın kuzey sınırında başkent Ulanbatora yaklaşık 1100 km mesafedeki Hövsgöl Vilayeti Tsagaannuur ilçesi yakınlarında bulunan Tayga ormanlarında geyik yetiştiriciliği yaparak göçebe bir şekilde yaşayan dünyadaki en küçük etnik gruplardan biri olarak hayatlarını devam ettirmektedir.

Yaylalarda şehir ve modern hayattan uzakta kültürlerini binlerce yıldır sürdürerek yaşayan Duha Türkleri'nin varlığını devam ettirmesine destek olunması ve yaşam koşullarının iyileştirilmesine katkı sağlamak amacıyla çadır bezi, yağmurluk, yağmur botu, dürbün, tansiyon aleti, ilk yardım çantası, ren geyikleri için ilaçlar ve şişme bot gibi malzemeler Başkanlığımızca temin edilmiştir.

Toplam 230 Duha ailesi projeden faydalanmıştır.

Kırgızistan

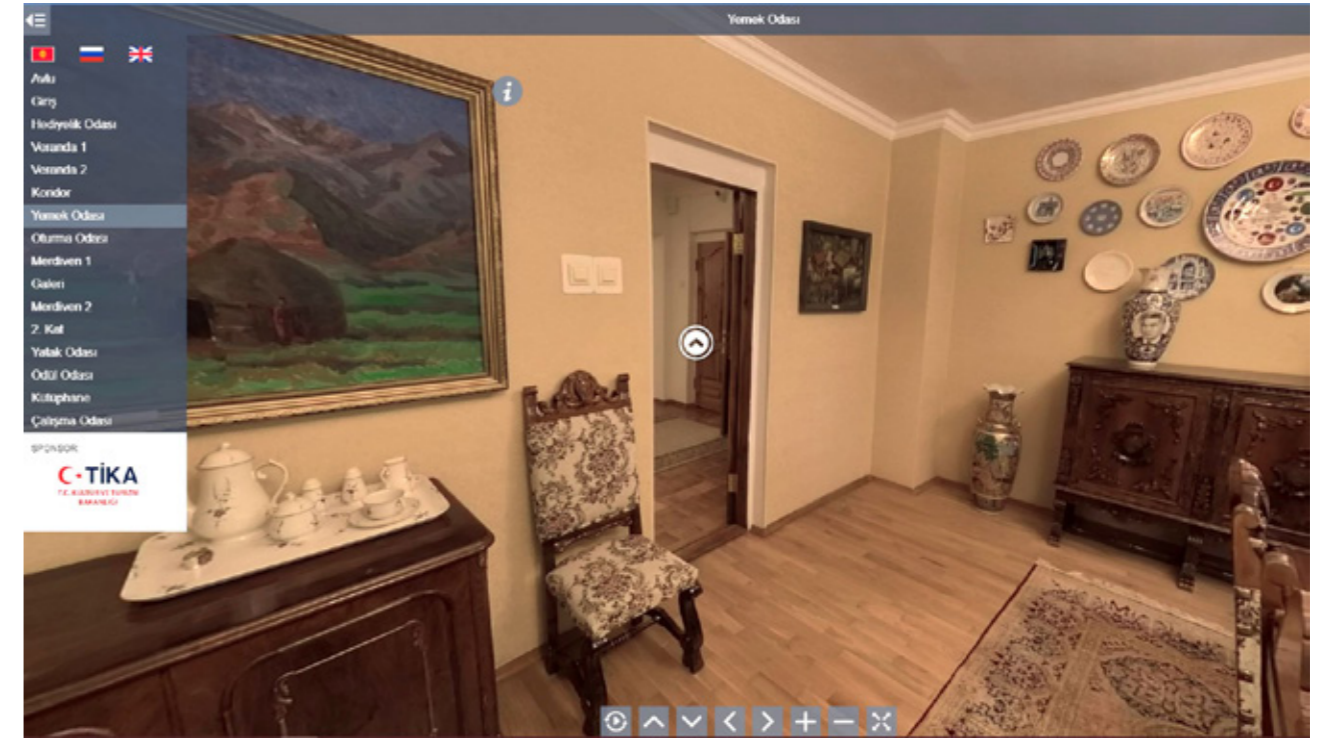
Cengiz Aytmatov Müze Evi Sanal Müze Uygulaması Projesi

Günümüzün teknoloji koşullarında müzelerde bulunan eser ve bölümlerin panoramik ve 3D yöntemler kullanılarak fotoğraflanması suretiyle oluşturulan 'Sanal Müze' sayesinde, dünyanın çeşitli yerlerinde bulunan birçok müze internet üzerinden zaman kısıtlaması olmaksızın ziyaret edilebilmektedir.

Bununla birlikte, sanal müze uygulaması için hazırlanan internet sitesinde müzedeki materyallerin listelenmesi ve sorgulanması, müzeye katkı verenlerin sorgulanması, E-müze ziyaretçi defterine yazı yazma ve E-müze duyuru ve haberlerini okumak gibi ayrıntılı bilgiler sunulmaktadır.

2014 yılında kurulan Cengiz Aytmatov Müze Evi bu doğrultuda Başkanlığımızca dijital ortama aktarılarak sanal müze haline getirilmiştir.

Bozkırın Bilge Kalemı olarak bilinen Cengiz Aytmatov'un mirasının geniş kitlelere ulaşabilmesi amacıyla kurulan Sanal Müze Evi uygulamasıyla, Kırgızistan'da ilk defa bir müzenin sanal müze haline getirilmesi, Müze Ev'e ziyaretin kolaylaştırılması ve yazarın arşivindeki kitapların, resimlerin, fotoğrafların dijital ortama aktarılmasıyla geniş kitlelerce tanınması sağlanmaktadır.

Gürcistan

Hulo İlçesinde Geleneksel Yemek Atölyesi Kurulumu

Acara Özerk Bölgesinde 26.000 nüfuslu Hulo Belediyesinde kurulan Geleneksel Yemek Atölyesi, Gürcistan'ın kültürel mirasının önemli bir bileşeni olan yemek kültürünü korumaya katkıda bulunmaktadır.

Proje, TİKA'nın kadınlara istihdam imkânları sağlama önceliği çerçevesinde geliştirilmiş olup; bölgedeki kadınlara ekonomik fırsatlar sunarken, aynı zamanda ülkenin gastronomi kültürünün korunmasını ve yayılmasını da desteklemektedir.

Başkanlığımız ve Hulo Yerleşim Birimleri iş birliğinde gerçekleştirilen proje kapsamında tadilatı gerçekleştirilen ve modern mutfak ekipmanları ile donatılan yemek atölyesinde 12 kadına iş imkânı sağlanmıştır.

Azerbaycan

Teknofest Azerbaycan'a Katılan Azerbaycanlı Şehit Çocukları İçin Türkiye'de Kış Kampı Düzenlenmesi

26-29 Mayıs 2022 tarihleri arasında Bakü'de düzenlenen TEKNOFEST Havacılık, Uzay ve Teknoloji Festivali'ne yarışmacı olarak katılan 20 Azerbaycanlı şehit çocuğu için Başkanlığımız ile Türkiye Teknoloji Takımı Vakfı (T3 Vakfı) iş birliğinde 26-30 Ocak 2023 tarihleri arasında Türkiye'de bir kış kampı düzenlenmiştir.

Program kapsamında Azerbaycanlı şehit çocukları, Beyoğlu Belediyesi Kefken kamp alanında sosyal, kültürel ve sportif faaliyetlerde bulunmuşlar, İstanbul'un tarihi ve kültürel mekânlarını yakından tanıma fırsatı bulmuşlar, T3 Vakfını, Bilişim Vadisini, Bilim Üsküdar'ı, Bilim Beyoğlu'nu ve BAYKAR firmasını ziyaret etmişlerdir.

Özbekistan ve Azerbaycan

Mehmet Akif ERSOY'un Doğumunun 150. Yılı Kutlama Programı

20-30 Kasım 2023 tarihleri arasında Özbekistan ve Azerbaycan'da gerçekleştirilen "Mehmet Akif ERSOY'un Doğumunun 150. Yılı Kutlama Programına" Başkanlığımızca destek verilmiştir.

Kosova

18. Uluslararası Türk Dil Kurultayı

Bilkent Üniversitesi İhsan Doğramacı Erbil Vakfı tarafından geleneksel olarak düzenlenen, 26 Eylül – 28 Eylül 2023 tarihleri arasında başkent Priştine'de Kosova Priştine Üniversitesi evsahipliğinde bu yıl 18. kez yapılan Uluslararası Türk Dil Kurultayı'na Başkanlığımızca destek verilmiştir.

Anadolu Ajansı “İstanbul Photo Awards 2023” Sergisine Destek

Anadolu Ajansı “İstanbul Photo Awards” yarışması kapsamında, Birinci etabı 1-8 Kasım 2023 tarihleri arasında Amerika - New York’da bulunan Blue Gallery’de, İkinci Etabı 05-15 Aralık 2023 tarihleri arasında İngiltere - Londra’da gerçekleştirilen programlara Başkanlığımızca destek sağlanmıştır.

Gül Baba ve Osmanlı Macaristanı’nda Manevi Miras Kitabının Basımı

2014-2018 yılları arasında TİKA’nın Türk Macar ortaklığıyla hayata geçirdiği Gül Baba Türbesi’nin restorasyonu ve müze teşhir-tanzimi ile çevre düzenlemesi projesinde görev alan Mehmet Emin YILMAZ tarafından hazırlanan Gül Baba ve Osmanlı Macaristanı’nda Manevi Miras (Gül Baba and Religious Heritage in Ottoman Hungary) kitabı, Cumhuriyetimizin 100. yılına armağan edilen prestij eserlerimiz arasında yer almaktadır.

Bu kapsamda, 1.000 adet kitabın basımı Başkanlığımız desteğiyle gerçekleştirilmiştir.

Türkçe ve İngilizce çevirisi ile tek kitap halinde hazırlanan eser, Macaristan’daki Osmanlı mirasının korunup belgelenmesine ve iki ülke arasındaki kültürel bağların güçlendirilmesine katkı sağlayan akademik bir çalışmadır.

Macaristan

Türk Mutfağının Macaristan'da Tanıtılması ve Aşçılık Eğitimi Verilmesi

İki aşamadan oluşan projenin ilk aşamasında, Türk mutfağının tanıtımının yapılması kapsamında Macaristan'a giden Mengen Aşçılık Okulu öğretmenleri, Macar öğretmen ve öğrencilere bir hafta süreyle geleneksel Türk yemeklerinin yapımını anlatmıştır.

Mengen'den gelen öğretmen/şeflerimiz su böreğinden aşureye, hünkar beğendiden yaprak sarmasına, Mengen hoşmerimi ve cevizli-keşli erişte gibi Bolu yöresine özgü yemeklerle Türk mutfağı derslerini anlatarak, program sonunda Türk ve Macar öğretmenlere katılım sertifikaları verilmiştir.

Projenin ikinci etabında Macaristan mesleki liselerindeki Macar öğretmenler Bolu'da Mengen ve Yeniçağa Aşçılar Mesleki ve Teknik Anadolu liselerinde "Macar Mutfağı" dersleri vermiştir.

Macar öğretmenler, Türk öğretmen ve öğrencilerle birlikte her gün farklı Macar yemekleri hazırlamışlardır.

KKTC

Lüzinyan Evi Müzesi Yapısal İyileştirme Projesi

Lüzinyan Evi Müzesi, hâlihazırda KKTC Eski Eserler ve Müzeler Dairesine bağlı olarak faaliyet göstermektedir. Lefkoşa Surları bölgesinde tarihi açıdan dikkat çeken Lüzinyan Evi, turistik açıdan çok ziyaret alan ve görülmesi gerekli yerler listesinde olan bir yapıdır.

Müzedeki uzun yıllardır herhangi bir yapısal işlem yapılmadığından, özellikle cumba bölümünde çatı kaynaklı sızdırma ve buna bağlı rutubet problemi baş göstermiştir.

Öte yandan, yıpranmalara bağlı olarak binanın dış cephesinin de iyileştirmelere ihtiyacı olduğu anlaşılmıştır.

Bu kapsamda, ziyaretçiler için daha uygun hale getirilmesi ve mevcut tarihi yapının kuvvetlendirilmesi için çatı yenilenerek iyileştirilmiş, dış cephe yeniden düzenlenmiştir.

Lübnan

Duris Türkmenlerine Kültürel Destek Projesi

Lübnan'ın doğusunda Bekaa Vilayetinde bulunan Duris Türkmenlerinin kültürel alanda desteklenmesi amacıyla TİKA Başkanlığınca Duris Beldesine iki kısımdan oluşan 500m² alana sahip Çok Amaçlı Salon inşa edilmiştir.

Başta Lübnan Türkmenlerine yönelik projeler olmak üzere Başkanlığımızın birçok projesinde yer alan ve 1 Kasım 2019 tarihinde vefat eden Celalettin GÜNGENCİ'nin isminin verildiği proje kapsamında, beş bin nüfusa sahip ve üçte biri Türkmen olan bölgenin en büyük beldesi Duris'te inşa edilen çok amaçlı salon ile Türkmenlerin taziye, iftar, toplantı gibi faaliyetlerini gerçekleştirebilecekleri bir mekâna kavuşmaları amaçlanmış ve solar sistem katkısıyla öğrencilerin akşam ders çalışabilme, satranç ve masa tenisi oynayabilme ek olarak yetişkinlerin Türk televizyonlarını takip edebilme imkânına kavuşmaları hedeflenmiştir.

Tunus

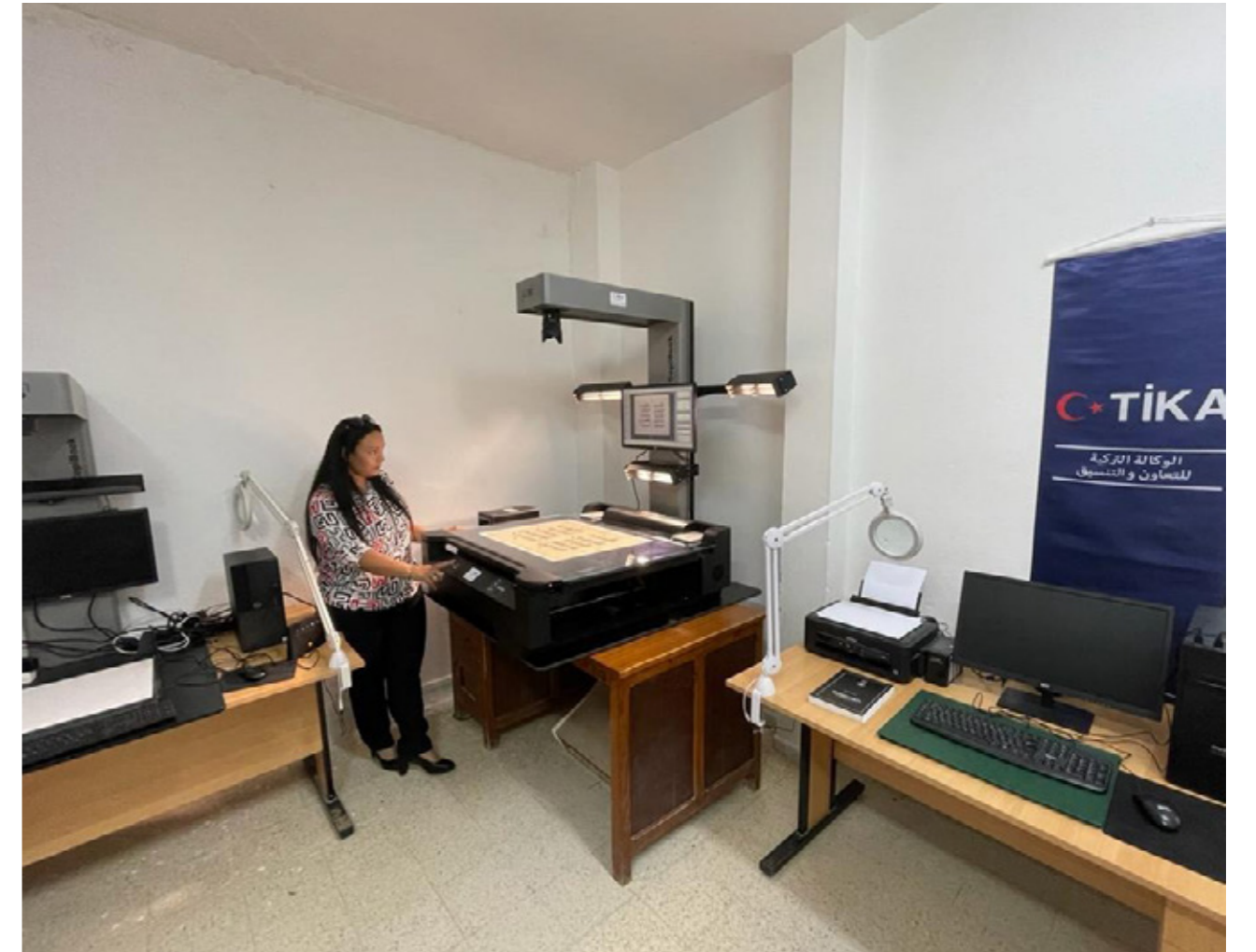
Rakka'da Milli El Yazmaları Koruma Laboratuvarı'ndaki Eserlerin Sayısallaştırılması Projesi

1994 yılında yazma eserlerin muhafazasından sorumlu olarak kurulan Kayravan Rakka Milli El Yazmaları Koruma Laboratuvarı, mushaf el-hadina ve mushaf el-ezraq gibi 1000 yıllık nadide yazma eserlere ev sahipliği yapmaktadır.

Laboratuvar, aynı zamanda Kuzey Afrika ve özellikle Kayravan'daki sosyal ve siyasi tarihi anlatan binlerce önemli el yazma eseri de ihtiva etmektedir.

Ortak kültür ve tarihimize dair önemli pek çok yazılı belgeyi bünyesinde barındıran bahse konu laboratuvara eserlerin büyük ebatlardaki nüshaları da dâhil olmak üzere dijitalleştirilmesi için 1 özel fonksiyonlu tarayıcının yanı sıra 3 adet bilgisayar hibe edilmiştir.

Proje neticesinde laboratuvarda bulunan 90000 yazma eserin 3 sene içerisinde dijitalleştirilmesi planlanmaktadır. Proje ile muadil kurumlarımız arasındaki ilişkinin güçlendirilmesi hedeflenmektedir.

Arnavutluk

Kukes Şehrinde Arnavut -Türk Kültürlerarası Gençlik Merkezi

1986 yılında Arnavutluk'un Kukes şehrinde kurulan Hasan Prishtina Kültür Merkezi özellikle gençlere hizmet sunan, kültürel ve sanatsal faaliyetlerin yürütüldüğü ve ayrıca 2018 yılından bu yana Türkçe kurslarının da verildiği bir merkezdir. Bugüne kadar bu kurslara 175 kişi katılmıştır. Bunlardan 5 tanesi ise Türkiye'deki üniversitelerde öğrenimini sürdürmektedir.

Gerçekleştirilen proje kapsamında merkezde bulunan 165 m² lik bir salonun tadilatı ve donanımı gerçekleştirilmiş, ayrıca bilgisayar, yöresel müzik aletleri, projeksiyon cihazı temin edilmiştir.

Proje ile yılda yaklaşık 500 kişinin istifade edebileceği bilgisayar kursları, müzik kursları ve sinema gösterilerinin de düzenlenmesine imkân sağlanmıştır.

Bosna Hersek

Potoçari Soykırım Müzesi

Potoçari'de bulunan Eski Akü Fabrikası, Boşnakların Srebrenitsa Kuşatması sırasında sığındığı ancak Sırp güçlerine teslim edilerek katledildikleri, soykırımın gerçekleştirildiği ana alanlardan biridir.

Bahse konu fabrika, soykırımda yaşananların fotoğraflarla anlatıldığı ve hayatını kaybedenlerin eşyalarının sergilendiği bir Anma Merkezi olarak kullanılmakta olup, yılda ortalama 130 bin ziyaretçi ağırlamaktadır.

Yaşanan soykırımın profesyonel bir şekilde ve uygun ortamda anlatılabilmesi için Eski Akü Fabrikası içinde 4.000 m²'lik bir alanda soykırım kurbanlarını anma müzesi kurulacaktır.

Dört aşamada planlanan çalışmaların projelendirme, çatı tadilatı ve müze alanı tadilatı kısımları tamamlanmıştır.

2024 yılı içinde son aşama olan müze teşhir ve tanzim çalışmalarının tamamlanarak, müzenin faaliyete geçirilmesi hedeflenmektedir.

6. Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık

Somali

Yumurta Tavukçuluğunun Geliştirilmesi

Yumurta üretimi konusunda ithalata dayalı olan Somali'de gerçekleştirilen Yumurta Tavukçuluğunun Geliştirilmesi Projesi'nin ilk etabında 198 m² tavuk kümesi inşaatının yapılması, yerli ırk olan 1.200 adet Atak-S civciv temini ve 25 uzmana modern yumurta üretimi konusunda eğitim verilmesi tamamlanmıştır.

Projenin ikinci fazı kapsamında proje partnerimiz Zamzam Üniversitesi'nin tahsis ettiği 155 metrekare alanda Kuluçkahane kurulmuştur.

Gürcistan Göçmen Ailelere Çiçek Seraları Kurulması

Gürcistan idari sınır hattına yakın Samegrelo-Zemo Svaneti Bölgesi, Zugdidi İlçesinde yaşayan, çiçekçilik alanında bilgi ve tecrübeye sahip olan yoksul ailelere yönelik 3 adet 200 m² lik kesme çiçek (gül) serası kurulmuş ve çiçek fideleri temin edilmiştir.

Proje, değişen çevre anlayışı, toplumsal sosyal aktivitelerde (kutlamalar, düğün, cenaze, mezuniyet vb.) duyulan ihtiyaç, dış mekan süs bitkilerine olan talebin artması ve bu yüzden yerel pazarda açık olması nedeniyle düzenli işletilmesi durumunda göçmen kadınlar ve aileleri için iyi bir ekonomik fırsat olacaktır.

Laos

Dayanıklı Pirinç Üretimine Desteklenmesi

Laos'un ana tarımsal üretim maddesi olan pirinç başlıca ihrac kalemidir. 2023 yılında Bolikhamsai, Khammouan ve Savannaket eyaletlerinde meydana gelen sel felaketi, böcek zararlıları ve bitki hastalıklarındaki artış ile pirinç üretiminde %10'a varan verim kaybı yaşanmıştır.

Laos Tarım ve Orman Bakanlığı Ulusal Tarım ve Orman Araştırmaları Enstitüsü Pirinç ve Mahsul Araştırma Merkezi (NAFRI) tarafından iklim değişikliğine ve tarım zararlılarına dayanıklı pirinç tohumlarının temini, belirlenen pilot uygulama alanlarında ekim yapılması, çiftçilerin bu tür pirinç ekimi konusunda bilinçlendirilmesi programı kapsamında TİKA tarafından 30 bin ton pirinç tohumu ve pirinç grayder makinesi temin edilmiştir.

Pakistan

Bahçe Bitkileri Araştırma Enstitüsü Tarımsal Gözlem İstasyonu Kurulumu

Pakistan Ulusal Tarımsal Araştırmalar Merkezi Bahçe Bitkileri Araştırma Enstitüsünde, Pakistan'da meyve yetiştiriciliğinin geliştirilmesi ve karlılığın artırılması amacıyla, hastalıklı gen kaynaklarının tespit ve imha edilmesi yoluyla genetik olarak saf ve sağlıklı fidanların yetiştirilmesini mümkün kılacak tarımsal gözlem istasyonu kurulmuştur.

Pakistan

Pencap Hayvancılık ve Süt Ürünleri Geliştirilmesi Projesi

Başkanlığımızca önceki yıllarda verilen destek sayesinde projeye konu süt tesisi daha modern ekipmanlarla faaliyetini sürdürmekte, inşa edilen eğitim binasında yerel çiftçilerin modern tarım uygulamaları eğitimlerine devam edilmektedir.

Bu kapsamda; Sargodha şehrinde bulunan Hayvancılık Deney İstasyonu altyapısının geliştirilmesi için gerekli makine temini gerçekleştirilmiştir.

Endonezya

Topraksız Tarım Serası ve Biyoyumak Balık Üretim Tesisi

Endonezya'nın Bogor bölgesinin Purwasari köyünde 2226 aile geçimini hayvancılık, pirinç yetiştiriciliği ve balıkçılık faaliyetleri ile sağlamakta olup, köyün % 47'si geçimini sağlamakta güçlük çekmektedir. Bölge nüfusunun % 26.45'i öksüz ve dullardan oluşmaktadır.

TİKA, yerel STK'lar ve devlet kurumları işbirliğinde bu bölgede gıda güvenliği programı başlatmış, program kapsamında bölgede yaşayan birçok aileye gelir sağlayacak ve bölgede ilk olan topraksız tarım serası ve biyoyumak balık üretim tesisi hizmete açılmıştır.

TİKA tarafından kurulan serada yılda toplam 720 kg bitki üretimi elde edilecek olup, iki ayda bir ürün elde edilen biyoyumak balık üretim tesisinde bölgede en çok tüketilen balık çeşidi olan Nila balığı yetiştirilecektir. Anaç balıkların yumurtaları ise yeni tanklar ile diğer bölgelere gönderilerek başka ailelere de geçim kaynağı sağlayacaktır.

Cibuti

Küçük Ölçekli Balıkçılığın Geliştirilmesi Derneğine Tekne Bakım Onarım Tamirhanesi Kurulması

Cibuti Balıkçı Limanı'nda bulunan Cibuti Küçük Ölçekli Balıkçılığın Geliştirilmesi Derneği (ADPA), yerel balıkçılığın teknik koşullarını iyileştirmek amacıyla 75'ten fazla balıkçıyı ve 150 balıkçı teknesini bünyesinde bulundurmaktadır.

Cibuti balıkçı limanında tekne tamir atölyesi bulunmamakta olup, balıkçıların teknelerini tamir edecek bir yer bulamaması nedeniyle pek çok balıkçı teknesi denizde terk edilmekte ve balıkçılık faaliyetlerine devam edememektedir.

Başkanlığımızca, Cibuti limanında balıkçıların bu mağduriyetlerinin giderilmesi amacıyla ihtiyaç duyulan teknik ekipman ve sarf malzemeleri temin edilerek tamir ve bakım atölyesi balıkçıların hizmetine sunulmuştur.

Tamir ve Bakım Atölyesinin kurulmasının ilk haftasında 7 adet balıkçı teknesi tamir edilmiş, bunlardan fakir 3 balıkçının teknesinin tamiri ücretsiz olarak gerçekleştirilmiş, diğer teknelerden uygun ücret alınarak gelir elde edilmeye başlanmış ve iş yoğunluğu nedeniyle ilave personel istihdamı yapılmıştır.

Filistin - Gazze

Dezavantajlı Gruplara Yönelik Model Çiftlik Kurulumu Projesi

Gazze'de 2002 yılında kurulan ve sürdürülebilir tarım ve çevre alanında faaliyetler yürüten Gazze Tarım ve Çevre Derneği işbirliğinde gerçekleştirilen proje ile 3 dönüm büyüklüğündeki alanda 2 adet sera kurulumu ile küçükbaş hayvancılık ve arıcılık yapılması ve bu suretle yoksul ailelere destek olunması amaçlanmıştır.

Proje ile 10 kişiye istihdam sağlanmasının yanı sıra elde edilecek gelirlerin yarısı ile ihtiyaç sahibi ailelere gıda yardımıyla bulunulması planlanmıştır.

Kenya

Güçlendirilmiş Okul Beslenmesi İçin Meyve Bahçeciliği

TİKA, kuraklık ve yoksulluk başta olmak üzere çeşitli sorunlarla boğuşan, toplamda 1,5 milyondan fazla nüfusun yaşadığı ve tarımın bölge halkı geçiminde büyük önem taşıdığı Kenya'nın Embu ve Meru eyaletlerinde yaklaşık 40.000 öğrencinin öğrenim gördüğü toplam 98 okulda dikimi gerçekleştirilmek üzere, avokado, turunçgil (pixie ve portakal), papaya, çarkıfelek, mango ve makademya fındığı fideleri temin etmiştir.

Her bir okula tarım arazisi kapasitesine göre, yaklaşık 200 ila 250 adet olacak şekilde toplamda 22.800 meyve ağacı fidesi dikimi gerçekleştirilmiştir.

Proje ile öğrencilerin okul beslenmesine, bölge halkının yoksullukla mücadelesine, eğitim kurumlarının güçlendirilmesine ve bölge tarımına katkı sağlanmıştır.

Hırvatistan

Lepoglava'da Reçel Üretim Hattı Kurulumu

Hırvatistan'ın Lepoglava şehrinde çoğunluğunu kadın üreticilerin oluşturduğu Tarım Turizmi Birliği ile işbirliğinde 2022 yılında tamamlanan Meyve ve Sebze Suyu Üretim Hattı Kurulumu Projesinin devamı niteliğindeki "Reçel Üretim Hattı Kurulumu Projesi" için gerekli çalışmalar tamamlanmıştır.

Meyve ve sebze üretim hattının bulunduğu birimde, 2023 yılında reçel üretim hattı kurulmuş, böylelikle hem reçel yapımına uygun tarım ürünlerine katma değer kazandırılmış hem de üretilen meyve ve/veya sebze suyundan arta kalan posalar değerlendirilecek hale gelmiştir.

2022 Haziran ayından bu yana toplam 40 ton meyve-sebzeden 20.000 litre meyve suyu elde edilmiştir. Reçel üretim hattı projesi ile de yılda piyasa değeri 100 bin avro olan 20 ton reçel üretilmesi planlanmaktadır.

Kuzey Makedonya Arıcılığın Geliştirilmesi

Makedonya'nın kırsal kesimlerinde, nitelikli arı ürünlerinin üretiminin ve ürün kalitesi ile veriminin artırılması, işsizliğin azaltılması, aile içi gelirin yükseltilmesi ve kırsal kesimden göçün önlenmesi amaçlarıyla gerçekleştirilen "Kuzey Makedonya'da Arıcılığın Geliştirilmesi Projesi" kapsamında geçimini arıcılık yaparak sağlayan 30 aileye; 10'ar adet arılı modern arı kovanı ve arıcılık ekipmanları temin edilmiştir.

Ayrıca projeden yararlanacak olan arıcılara yönelik Arıcılıkta Mevsimsel Bakım İşleri (İlkbahar Bakım Beslemesi, Kışlatma, Sonbahar Bakım Beslemesi) konusunda eğitim verilmiştir.

Kuzey Makedonya Çilek Yetiştiriciliği

Kuzey Makedonya'da kırsal kalkınmaya katkıda bulunmak amacı ile ağırlıklı olarak Türklerin yaşadığı Radoviş, Konçe, Demir Kapı, Negotin, Gradsko ve Resne bölgelerinde 20 üreticiye toplam 100.000 adet çilek fidesi ile üretim aşamasında ihtiyaç duyulan organik gübre, malçlama naylonu ve damlama sulama sistemi temin edilmiştir.

Proje ile ailelerin yılda ortalama 3 ila 5 bin Avro arasında alternatif gelir elde etmesi beklenmektedir.

7. Sanayi, Madencilik, İnşaat

Mozambik

Kiremit Blok ve Kaldırım Taşı Üretiminin Desteklenmesi Yoluyla Genç İşsizliğin Azaltılması

Mozambik Cumhuriyeti kırsal yapılaşmasında yaygın olarak talep edilen kiremit blok ve kaldırım taşı üretimi ihtiyacının karşılanması ve Mozambikli gençlere yeni istihdam alanlarının oluşturulması amacıyla Maputo Belediyesince tahsis edilen 400 metrekarelik alan üzerinde “Kiremit Blok ve Kaldırım Taşı Üretiminin” gerçekleştirilebilmesi amacıyla yarı endüstriyel kiremit blok ve kaldırım taşı üretimi makinesi, demir döküm blok kalıpları, triportör kamyonet, 35 ton toprak, 33 ton kum ve 2,5 ton çimento ile hırdavat ve elektrik, elektronik el aleti ve makineleri temin edilmiştir.

Proje kapsamında ilk aşamada 8 genç istihdam edilmiş olup, ayda ortalama 6.000 ABD Doları ciro elde edilmektedir.

Zambiya

Zambiya’da Kadınlar için Geleneksel Çanta Yapım Atölyesi

Zambiya’nın başkenti Lusaka’da kadınların güçlendirilmesi ve sosyo-ekonomik hayata katılmalarının sağlanması doğrultusunda tasarlanan proje, geleneksel kumaşlardan çanta üretimine yönelik bir atölye kurulmasını içermektedir.

Proje kapsamında, atölyenin genel tefrişatı sağlanarak, ilk etapta üretime yönelik malzemeler temin edilmiştir.

Proje, Birleşmiş Milletler 2030 Gündemi (toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadının güçlendirilmesi) ve Afrika Birliği’nin stratejik bir çerçeve ortaya koyan 2063 Gündeminin hayatın her alanında cinsiyet eşitliğinin sağlanmasını ön plana çıkaran kadına yönelik amaçları ile paralellik taşımaktadır.

6 ay süren proje ile 50 Zambiyalı kadının meslekî becerilerini artırmalarına ve ekonomik bağımsızlıklarını kazanmalarına destek olunması amaçlanmıştır.

Mikro ölçekli ve gelir getirici bir yaklaşıma odaklanan projede, üretilen çantaların piyasa ile bağlantısı kurularak, satışlarla elde edilen gelire yeni üretimlere katkı sunulması hedeflenmiştir.

Güney Afrika Cumhuriyeti

Geleneksel Boncuk Takı Eğitimi

İşsizlik Güney Afrika'nın en önemli sorunları arasındadır. Meslek edinimi de işsizlik ile mücadelenin en önemli aparatlarından biridir.

Güney Afrika'nın kuzey doğusunda bulunan Mpumalanga bölgesi ülkenin ekonomik olarak en geri kalmış bölgeleri arasında olup; işsizlik bu bölgede daha yoğun gözlenmektedir.

Bölgede yer alan ve başkent Pretorya'ya 145 kilometre mesafede bulunan 229.831 nüfuslu Steve Tshwete Beldesinde, Ndzundza Mtshabi Geleneksel İdaresi ile işbirliği içerisinde 13 kadına geleneksel takı eğitimi verilmiş ve gerekli ekipman sağlanarak eğitim sonrası üretimlerini sürdürmelerinin önü açılmıştır.

Vietnam

Kadınlara Meslek Edindirme Projesi

TİKA, işsizlik oranının yüksek ve istihdam imkanlarının sınırlı olduğu An Giang eyaletinde, kadınların geçimlerini sağlayabilmeleri amacıyla kurulan dikiş atölyesine dikiş makinası ile donanım desteği sağlamıştır.

An Giang Mesleki Eğitim Okulu'ndan öğretmenlerin vereceği eğitimden sonra giyim sektöründen sipariş usulüyle gelen talepleri karşılayacak olan Meslek Eğitim Merkezi'ne, 50 adet endüstriyel dikiş makinası ve donanım malzemeleri hibe edilmiştir.

Çad

Kozmetik Üretimi ve Sabun Yapımı Konusunda Eğitim

Mesleki eğitim ve istihdam yaratma yoluyla Çadlı kadınların girişimcilik kabiliyetlerini arttırarak sosyo-ekonomik açıdan bağımsızlıklarını teşvik etmek amacıyla 40 Çadlı kadın 4 hafta süren projeden faydalandırılmıştır.

Katılımcılar kozmetik ürünleri ve sabun üretimi konusunda 1 hafta süreyle 10 katılımcının eğitildiği birbirini müteakip özdeş 4 eğitim programına tabi tutulmuştur.

Başkent Encemine'de, Ulusal Kadın Evi bünyesindeki eğitim salonlarında gerçekleştirilen ve kadın girişimciliğinin de desteklendiği eğitimlerle aynı zamanda yerel imkanlarla lokal ürünlerin üretimi de teşvik edilmiştir.

Mesleki beceri kazandırılan kadın katılımcılara eğitimler sonunda iş başlangıç kitleri dağıtılarak ekonomik olarak güçlendirilmesi sağlanmıştır.

8. Genel Çevre Koruma

Cibuti

Plastik Atıklar İçin Geri Dönüşüm Atölyesi Kurulması

Plastik atıkların Cibuti'nin başkenti ve çevresinde büyük bir sorun olması dolayısıyla, proje kapsamında kurulan atölyede çevreden toplanan plastiklerin parke taşına dönüştürülmesi amaçlanmıştır.

Söz konusu proje, hem şehrin temizlenmesine hem de işsiz gençlerin atık plastik toplama faaliyetleri ve üretime katılarak gelir sahibi olmalarına katkı sağlayacaktır.

Proje kapsamında 24 adet genç istihdam edilmekte ayrıca haricen belirli bir ücret karşılığında plastik toplayanlardan da satın alınarak onlara da ekonomik katkı sağlanmaktadır.

Söz konusu projeye hem sıfır atık hem plastik atık kirliliğinin ortadan kaldırılması hem de yoksullukla mücadeleye katkı sağlanması hedeflenmektedir.

Bolivya

Gıda Bankasına Araç ve Donanım Temini

Bolivya'da yeterli ve besleyici gıdaya erişimi sağlamak, gıda israfı konusunda farkındalığı arttırmak ve bölge insanının yaşam kalitesini iyileştirmek amacıyla hâlihazırda Cochabamba şehrinde seyyar şekilde hizmet veren Bolivya Gıda Bankası ('El Banco de Alimentos de Bolivia') ile iş birliğinde başkent La Paz'da seyyar gıda dağıtım sistemi kurulmuştur.

Bangladeş

Temel Seviye İtfaiye Eğitimi ve KBRN Olaylara Müdahale Eğitimi

Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA) tarafından Başkent Dakka'da gerçekleştirilen Acil Durum ve Afet Müdahaleleri Eğitim Programı (ADAMEP) kapsamında, Bangladeşli itfaiye ve kurtarma personeline Temel İtfaiye ve KBRN Olaylara Müdahale Eğitimi verilmiştir.

Yedi günlük eğitim programında yangına müdahale, kentsel arama kurtarma, trafik kazasına müdahale, KBRN ve uluslararası afet yönetimi, olay yeri inceleme konularında teorik ve uygulamalı eğitimler verilmiştir.

Eğitim ile Bangladeş'in Acil Durum ve Afet Müdahaleleri alanındaki insan kaynağı kapasitesinin geliştirilmesine katkı sağlanmıştır.

Kamboçya

Kandal'da Dar Gelirli Ailelere Konut Yapımı

İkinci etabı TİKA ile Kamboçya Dışişleri ve Uluslararası İşbirliği Bakanlığı işbirliğinde 2022 yılında başlatılan 20 adet konut inşası projesi, 2023 yılında aynı bölgede 26 aileye daha konut inşa edilerek devam etmiştir.

Kamboçya'nın Kandal Vilayetine bağlı Prasat ilçesinde kronik yağışlar nedeniyle evleri yıkılan dar gelirli ailelere yeni konutları teslim edilmiştir.

2023 Yılında Sayılarla TİKA

Çıktı Türü	Miktar	Birim
Acil İnsani Yardım- Acil Gıda Yardımı	11	Proje Sayısı
Acil insani Yardım-Battaniye- Kilim	3200	Adet
Acil İnsani Yardım- Çadır	1000	Adet
Acil İnsani Yardım- Giysi	4	Proje Sayısı
Acil İnsani Yardım- İlaç ve Tıbbi Malzeme	2	Proje Sayısı
Destek- Akademik Kuruluşlara Destek	6	Proje Sayısı
Destek-Festival, Sergi, Konser Desteği	43	Proje Sayısı
Destek- Fidan, Tohum, Gübre Desteği	19	Proje Sayısı
Destek- Hayvan Desteği	4	Proje Sayısı
Destek- Kitap, Dergi, Broşür Basımı	85600	Adet
Destek- Merkezi Yönetimlere Destek	2	Proje Sayısı
Destek- Öğrenci Eğitimine Destek	14764	Kişi
Destek- Öğretmen Eğitimine Destek	550	Kişi
Destek- Radyo TV kuruluşlarına ve Haber Ajanslarına Destek	3	Proje Sayısı
Destek- Sempozyum, Panel, Konferans Desteği	97	Proje Sayısı
Destek- Ulusal STK'lara Destek	7	Proje Sayısı
Destek- Yerel STK'lara Destek	35	Proje Sayısı
Destek- Uzman Eğitimine Destek	38	Kişi
Destek- Yerel Yönetimlere Destek	5	Proje Sayısı
Donatım- Askeri Tesis	1	Proje Sayısı
Donatım- Cami	3	Adet
Donatım- Eğitim Tesisi	109	Adet
Donatım- Ekonomik Tesis	42	Tesis Sayısı
Donatım- Hastane	5	Adet

Donatım- İdari ve Sivil Tesis	17	Proje Sayısı
Donatım- Kültürel Tesis	15	Proje Sayısı
Donatım- Oda,Sınıf	20	Adet
Donatım- Ofis	2	Adet
Donatım- Okul	11	Adet
Donatım- Sağlık Birimi	7	Adet
Donatım- Sağlık Tesis	5	Adet
Donatım- Sosyal Tesis	17	Adet
Görevlendirme ve Mesleki Eğitim- Diğer Görevlendirmeler	187	Kişi
Görevlendirme ve Mesleki Eğitim- Eğitilen Doktor/Sağlık Personeli	1479	Kişi
Görevlendirme ve Mesleki Eğitim- Eğitilen Eğitim Personeli	405	Kişi
Görevlendirme ve Mesleki Eğitim- Eğitilen Güvenlik Personeli	44	Kişi
Görevlendirme ve Mesleki Eğitim- Eğitilen Hizmet Sektörü Personeli	69	Kişi
Görevlendirme ve Mesleki Eğitim- Eğitilen Kamu Personeli	1147	Kişi
Görevlendirme ve Mesleki Eğitim- Eğitilen Sanayi Sektörü Personeli	35	Kişi
Görevlendirme ve Mesleki Eğitim- Eğitilen Tarım Sektörü Çalışanı	492	Kişi
Görevlendirme ve Mesleki Eğitim- Görevlendirilen Güvenlik Personeli	11	Kişi
Görevlendirme ve Mesleki Eğitim- Görevlendirilen Öğretim Görevlisi	13	Kişi
Görevlendirme ve Mesleki Eğitim- Meslek Edinme Amaçlı Kursiyer Eğitimi	711	Kişi
Görevlendirme ve Mesleki Eğitim- Meslek Öğretmeni Görevlendirme	9	Kişi
Görevlendirme ve Mesleki Eğitim- Eğitilen Uzman	683	Kişi
Hibe- Ambulans	3	Adet
Hibe- Eğitim Araç/Gereç ve Ekipmanı Yardımı	17	Proje Sayısı
Hibe- Ekipman Yardımı	47	Proje Sayısı
Hibe- Sağlık Cihazı Hibesi	7	Proje Sayısı
Hibe- Tarım ve Hayvancılık Ekipmanları Yardımı	56	Proje Sayısı

Hibe- Ulaşım Araçları	359	Araç Sayısı
İnşa- Bina/Tesis	9	Adet
İnşa-Cami	1	Adet
İnşa- Eğitim Tesis	5	Adet
İnşa- Ekonomik Tesis	9	Adet
İnşa- Konut	26	Adet
İnşa-Kültürel Tesis	1	Adet
İnşa- Sağlık Birimi	2	Adet
İnşa- Sosyal Tesis	3	Adet
İnşa- Su Deposu	13	Adet
İnşa- Su Kuyusu	6	Adet
İşletme- Kültürel Tesis	1	Proje Sayısı
Kurulum- Bilgisayar Laboratuvarı	3	Adet
Kurulum- Eğitim (Lisan,Fen Vs.) Laboratuvarı	20	Adet
Kurulum- Meslek Edindirme Dersliği	23	Adet
Kurulum- Radyo Televizyon Stüdyosu	3	Adet
Kurulum- Sağlık Laboratuvarı	1	Adet
Kurulum- Sera Kurulumu	4	Adet
Onarım, Tadilat, Rehabilitasyon- Bina	3	Adet
Onarım, Tadilat, Rehabilitasyon- Cami	4	Adet
Onarım, Tadilat, Rehabilitasyon- Diğer	4	Proje Sayısı
Onarım, Tadilat, Rehabilitasyon- Eğitim Tesis	12	Adet
Onarım, Tadilat, Rehabilitasyon- Ekonomik Tesis	7	Adet
Onarım, Tadilat, Rehabilitasyon- İdari ve Sivil Tesis	3	Adet
Onarım, Tadilat, Rehabilitasyon- Konut	100	Adet
Onarım, Tadilat, Rehabilitasyon- Kültürel Tesis	10	Adet

Onarım, Tadilat, Rehabilitasyon- Oda/Sınıf	6	Adet
Onarım, Tadilat, Rehabilitasyon- Okul	4	Adet
Onarım, Tadilat, Rehabilitasyon- Sağlık Birimi	4	Adet
Onarım, Tadilat, Rehabilitasyon- Sağlık Tesisi	1	Adet
Onarım, Tadilat, Rehabilitasyon- Sosyal Tesis	11	Adet
Onarım, Tadilat, Rehabilitasyon- Su Deposu	1	Adet
Onarım, Tadilat, Rehabilitasyon- Su Kuyusu	2	Adet
Onarım, Tadilat, Rehabilitasyon- Yol	1	Adet
Restorasyon- Cami	1	Adet
Restorasyon- Tarihi Eser	1	Adet
Sağlık ve Sosyal Yardım- Cerrahi Müdahaleler	2641	Adet
Sağlık ve Sosyal Yardım- Çocuklara Destek	12000	Kişi
Sağlık ve Sosyal Yardım- Hasta Tedavisi	22632	Kişi
Sağlık ve Sosyal Yardım- İlaç ve Tıbbi Malzeme	6	Proje Sayısı
Sağlık ve Sosyal Yardım- İşitme Engellilere Teçhizat Desteği	37	Adet
Sağlık ve Sosyal Yardım- Kadınlara Destek	260	Faydalanan Kişi Sayısı
Sağlık ve Sosyal Yardım- Kumanya ve İftar	16858	Faydalanan Kişi Sayısı
Sağlık ve Sosyal Yardım- Ortopedik Engellilere Teçhizat ve Protez Desteği	2446	Adet
Sağlık ve Sosyal Yardım-Sünnet	3897	Kişi
Sağlık ve Sosyal Yardım-Yaşlılara Destek	114	Kişi
Sağlık ve Sosyal Yardım-Yetimlere Destek	180	Kişi

IV. Kurumsal Kabiliyet ve Kapasitenin Değerlendirilmesi

- A. Üstünlükler
- B. Zayıflıklar
- C. Değerlendirme

A. Üstünlükler

Başkanlığımızın ülkemizin kalkınma işbirliği ana uygulayıcı kuruluşu olmasının yanında kalkınma iş birliği alanında koordinasyon, veri toplama ve raporlama görevi ve yetkilerinin varlığı,

30 yılı aşkın, 170'ten fazla ülkede, 30.000'den fazla proje ve faaliyet gerçekleştirme tecrübe ve birikimi,

Sahada mukim program koordinasyon ofislerinin sunduğu lojistik ve insan kaynağı kapasitesi,

Kalkınma iş birliği ortağı ülkelerde yerinde çalışma, irtibat ağı ve gelişmiş hareket kabiliyeti,

Yerel bilgi ve tecrübe ile yerel kurum/kuruluşlar ve makamlar nezdinde kazanılmış itibar ve temsil kabiliyeti,

Kalkınma işbirliği ortağı ülkelerin önemli bir kısmı ile olan tarihi ve kültürel ortaklıklar,

Ülkemizin bağımlılık ilişkisi oluşturmaksızın karşılıklı kazancı önceleyen, yerel talepleri dikkate alan, işbirliği ortağı ülkelerin kalkınma hedef ve önceliklerini gözetilen çalışma anlayışının bilinmesi ve takdir edilmesi,

30 yıldan fazla sürekli sahaya iletişim halinde projeler uygulamış, bu bağlamda sahada bilgiye ve iletişim kanallarına sahip tecrübeli personel,

Kurumun ihtiyaç duyduğu yerel-bölgesel dillere, akademik birikime ve saha tecrübesine sahip insan kaynağının sözleşmeli olarak ya da üniversitelerden ve diğer kamu kurumlarından geçici görevlendirme yoluyla istihdam edilebilmesi,

Aktif dış politikanın getirdiği dinamizm ve Dışişleri Bakanlığımız başta olmak üzere sahada görev yapan Türk misyonuyla uyumlu ve koordinasyon halinde çalışma,

Kurumun sahada hızlı ve verimli bir biçimde proje uygulamasına ve sonuçlandırmasına imkân veren mevzuat muafiyetlerine sahip olunması,

Çeşitli sektörlerde proje ve faaliyetler uygulamaya imkân veren geniş faaliyet alanı,

Hızlı karar almayı ve uygulamayı kolaylaştıran küçük ölçekli ve uzmanlığa dayalı teşkilat yapılanması,

Kamu kurum - kuruluşları ve ulusal STK'lar ile işbirliği içinde proje geliştirme ve uygulama imkânı ve tecrübesi,

B. Zayıflıklar

Bölgesel ve küresel düzeyde karşılaşılan salgın hastalıklar, tedarik zincirlerinde yaşanan kırılmalar,

Döviz kuru dalgalanmaları neticesinde bütçe planlamasının güçleşmesi,

Dış politikamızın açtığı yeni alanlar ve devletimizin ihtiyaçları çerçevesinde yaşanan hızlı büyümenin getirdiği ilave insan kaynağı, mevzuat düzenlemeleri, bütçe ve lojistik ihtiyaçları,

Sahada talep odaklı, proje temelli ve yerel ihtiyaçlar merkezli çalışma tarzının beraberinde getirdiği planlama ve öngörebilme güçlüğü,

Kalkınma yardımı alıcısı ülkelerin bir kısmında yaşanan siyasi, ekonomik ve sosyal istikrarsızlıkların proje uygulamayı zorlaştırması,

Faaliyet alanı içerisindeki ülkelerin bir kısmının tarihi, sosyo-kültürel yapısı, siyasi geçmişi ve benzeri konularda ülkemizde yapılan akademik çalışma, saha araştırması gibi çalışmaların henüz istenilen sayı ve yeterlilik düzeyinde olmaması.

C. Değerlendirme

Ülkemizin insanı ön plana çıkararak, bireyin refahını devletin varlığının temeli sayan bir anlayış ile uluslararası alanda «insani diplomasi» anlayışına dayalı olarak gittikçe artan etkinliğinin ve çatışma bölgelerinde adil çözüm arayışlarının ülkeler nezdinde de hem ülkemize hem de ülkemizin en önemli dış politika enstrümanlarından olan Başkanlığımız proje ve faaliyetlerine yönelik ilginin artmasına sebep olduğu değerlendirilmektedir.

Ülkemiz dış politikasının önemli bir parçası haline gelen kalkınma yardımlarının ve bu bağlamda Başkanlığımız proje ve faaliyetlerinin etkinlik ve verimlilik açılarından geliştirilmesi önem arz etmektedir. Başkanlığımız proje ve faaliyetlerinin gerçekleştirildiği 170'ten fazla ülkenin tarihi, kültürel, siyasi, ekonomik, idari ve sivil altyapıları ile bölgesel ve küresel ilişkileri başta olmak üzere birçok değişkenin bulunduğu alanda proje ve faaliyetler yolu ile ülkelerin kalkınma süreçlerine destek olmaya çalışılmaktadır.

Proje ve faaliyetler geliştirilmesi ve uygulanması aşamalarında bağımlılık ilişkisi oluşturulmaksızın karşılıklı kazancı önceleyen, kalkınma işbirliği ortağı ülkelerin kalkınma hedef ve önceliklerine uygun şekilde hareket edilmesi esaslarına özen gösterilmektedir.

Ülkemiz kalkınma yardımı faaliyetlerinin ana icracısı ve koordinatörü görevini üstlenen Başkanlığımızın bu görevi gerçekleştirmek üzere ihtiyaç duyduğu mali, beşeri, fiziki, yönetsel ve teknolojik kapasitelerin geliştirilmesi çalışmalarına devam edilmesinin önem arz ettiği değerlendirilmektedir.

V. Öneri ve Tedbirler

Ek-1: Üst Yöneticinin İç Kontrol Güvence Beyanı

Ek-2: Malî Hizmetler Birim Yöneticisinin Beyanı

V. ÖNERİ VE TEDBİRLER

Artan iş yüküne bağlı insan kaynakları ihtiyacını karşılamak amacıyla gerekli alanlarda yeni personel alımları yapılarak, eğitim programları uygulanacaktır.

Her geçen gün artan uluslararası iş birliği taleplerini daha etkili bir şekilde karşılayabilmek amacıyla yeni ülkelerde program koordinatörlükleri açılacaktır.

Artan proje maliyetlerinin karşılanabilmesi amacıyla merkezi bütçe imkânları artırılacak ve yeni kaynaklar temin edilmeye çalışılacaktır.

Hedef ülkelerin mevzuatı ve iş ortamına uyum sağlayabilecek şekilde iş süreçlerini kolaylaştıracak, bürokratik işlemlerde harcanan süreyi ve emeği azaltacak, özel sektörün dâhil olabileceği yeni yardım/iş birliği modelleri kurabilecek şekilde mevzuatın geliştirilmesine çalışılacaktır.

Proje ve faaliyetlerin planlama aşamasından başlayarak, takip, uygulama, izleme ve raporlama faaliyetlerinin daha etkili ve verimli yapılabilmesine yönelik yazılım geliştirme çalışmaları devam edecektir.

Başkanlığımız faaliyetlerine sağladıkları önemli katkılar dikkate alınarak, uluslararası iş birliği kapasitesine sahip kamu kurumları ve sivil toplum kuruluşları ile mevcut iş birliği daha da geliştirilecektir.

Küresel sorumluluk bilinci ile uluslararası düzeyde gerçekleştirdiğimiz proje ve faaliyetlerimizin hem ulusal hem de uluslararası düzeyde tanıtımına yönelik etkinliklerin artırılmasının faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

Faaliyet coğrafyası ve PKO sayısının artmış olması nedeniyle daha etkin çalışma şartlarını mümkün kılmak için Başkanlık teşkilat yapısına yönelik ilave tedbirler alınmasının yapılan faaliyetlerin sürdürülebilirliği açısından önemli olduğu değerlendirilmektedir.

Yapılan fiziki sermaye yatırımlarını beşeri sermaye yatırımlarıyla destekleme çerçevesinde, hali hazırda sürdürülen koordinasyon ve işbirliğinin geliştirilmesi yararlı olacaktır.

İlgili ülkelerde yürütülen projelerin fayda analizlerinin daha etkin yapılmasına, hedeflenen çıktılarının daha detaylı değerlendirilmesine; orta ve uzun vadede ikili ve bölgesel işbirliğinin geliştirilmesine katkı sağlamasına yönelik çalışmalara devam edilecektir.

Ekler

Ek-1: Üst Yöneticinin İç Kontrol Güvence Beyanı

Üst yönetici olarak görev ve yetkilerim çerçevesinde Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı bütçesinin; kalkınma planına, yıllık programa, stratejik plan ve performans programı ile hizmet gereklerine uygun olarak hazırlandığını ve uygulandığını, amaç ve hedeflerin gerçekleştirilmesi ve ilgili mevzuatla düzenlenen görev ve hizmetlerin yerine getirilmesi için bütçe ile tahsis edilmiş kaynakların, planlanmış amaçlar doğrultusunda ve iyi malî yönetim ilkelerine uygun olarak kullanıldığını beyan ederim.

Bu çerçevede iç kontrol sisteminin; idarenin gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yönetilmesine, kanunlara ve diğer düzenlemelere uygun olarak faaliyet göstermesine, her türlü malî karar ve işlemlerde usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesine, karar oluşturmak ve izlemek için düzenli, zamanında ve güvenilir rapor ve bilgi edinilmesine, varlıkların kötüye kullanılmasının ve israfının önlenmesine ve kayıplara karşı korunmasına ilişkin yeterli ve makul güvenceyi sağladığını bildiririm.

Bu güvence, üst yönetici olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmelere, yönetim bilgi sistemlerine, iç kontrol sistemi değerlendirme raporlarına, izleme ve değerlendirme raporlarına, harcama yetkilileri ile malî hizmetler birim yöneticisi tarafından sunulan güvence beyanlarına ve denetim raporlarına dayanmaktadır.

Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.

Ankara-20.02.2024

Serkan KAYALAR
TİKA Başkanı

Ek-2: Malî Hizmetler Birim Yöneticisinin Beyanı

Malî hizmetler birim daire başkanı olarak yetkim dâhilinde;

İç kontrol sisteminin Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı'nda oluşturulması, uygulanması ve geliştirilmesi çalışmalarında gerekli koordinasyonun sağlandığını, eğitim ve rehberlik hizmeti verildiğini, faaliyetlerin malî yönetim ve kontrol mevzuatı ve diğer mevzuata uygun olarak yürütüldüğünü, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını temin etmek üzere iç kontrol süreçlerinin işletildiğini, uygulama sonuçlarının izlendiğini ve gerekli tedbirlerin alınması için düşünce ve önerilerimin zamanında üst yöneticiye raporlandığını beyan ederim.

Malî kanunlarla ilgili diğer mevzuatın uygulanması konusunda üst yöneticiye ve harcama yetkililerine gerekli bilgileri sağladığımı ve danışmanlık faaliyetinde bulunduğumu bildiririm.

Bu raporun "III/A- Malî Bilgiler" bölümünde yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu teyit ederim.

Ankara-19.02.2024

Dr. Tolga KESKİN
Strateji Geliştirme Daire Başkanı

TİKA

TİKA

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI
2023 YILI FAALİYET RAPORU

“Her şey bir tebessüm için”

**T.C. KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI**

GMK Bulvarı No: 140 PK: 06570
Anadolu Meydanı - Çankaya - Ankara / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 939 70 00 Faks: +90 (312) 939 75 15-16

ANKARA | 2024

www.tika.gov.tr